जलउपयोग गुरुयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना

तलकोट गाउँपालिका

बझाङ

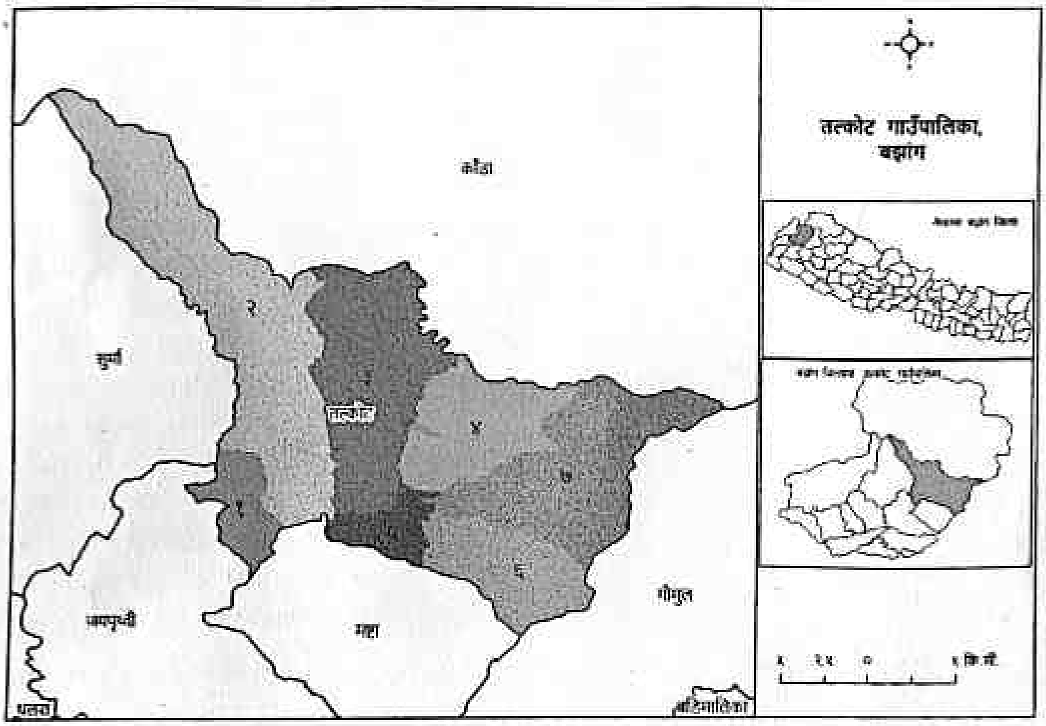

चैत्र २०७५

तलकोट गाउँपालिकाको कार्यालय,
सुदुरपश्चिम प्रदेस, बझाङ

प्राविधिक सहयोग : ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना,तेस्रो चरण

तलकोट गाउँपालिकाको कार्यालय,
सुदूरपश्चिम प्रदेस, बझाङ्ग

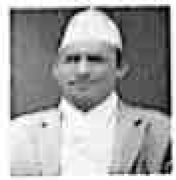

प.सं :

च.नं. :

धन्यवाद ज्ञापन

स्थानिय निकायलाई नेपालको सविधान एवं स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले दिएका प्रचलित कानुनहरुको परिधि भित्र रही स्थानिय श्रोत साधन एवं सम्पदाहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने कार्य अन्तरगतआफ्ना क्षेत्रगत योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने अधिकार भए अनुरुपयस स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकामा जलउपयोग गुरुयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाका विभिन्न खुट्किलाहरु सहभागितात्मक र समावेशी योजना प्रकृयाका माध्यमबाट सम्पन्न गर्दै गाउँपालिकाको गुरुयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको दस्तावेज तयार पार्न सफल भएका छौ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र प्रत्येक वडामा सघन सामाजिक र प्राविधिक विश्लेषणको आधारमा तयार पारिएको यस गुरूयोजनाले खानेपानी, सिंचाई, उर्जा, वातावरण तथा पर्यावरण संरक्षण, स्वच्छता तथा सरसफाइ प्रवर्द्धनका साथै जिविकोपार्जन सम्वन्धित योजनाहरुलाई समाविष्ट गरेको छ । विद्यमान स्थितिसँग अवगत हुनु र भविष्यका लागि योजना तयार पार्नुले मात्र नागरिकका अपेक्षा सम्बोधन गर्न सक्दैन । योजनाको सफल कार्यान्वयन पक्षलाई समेत लाभ प्राप्तिका लागि उत्तिकै ध्यान दिनु जरुरी हुन्छ । यस सन्दर्भमा यस गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरूयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना निर्माणमा संलग्न गाउँपालिकाका सम्पुंण जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरु,सकृय सम्पूर्ण राजनैतिक दल, समाजसेवी, महिला, अगुवा कृषकहरु, बुद्धिजिवि, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु लगायत गाउँपालिकामा क्रियासिल बिभिन्न संघ-संस्था तथा आम जनसमुदायहरुमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु । जलउपयोग गरूयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना निर्माणमा प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग सहित प्रतिवेदन तयार गर्नमा सहयोग गर्ने ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेश्रो चरण (Rural Vilage Water Resources Management Project, RVWRMP- III), गाउँपालिका लगायत सम्बद्ध संस्था तथा सम्वन्धित विज्ञहरुमा विशेष आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

यस गाउँपालिकाले भविश्यमा आफ्नै स्रोतबाट सञ्चालन गर्ने जलस्रोत तथा जिविकोपार्जन सम्वन्धी योजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा वा अन्य बाह्य निकायको सहयोगमा कार्यान्वयन गर्दा यस गुरुयोजनामा तय गरिएको प्राथमीकताक्रमको अनिवार्य रुपमा अनुसरण एवं पालना गर्ने तथा गराउने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछु । गाउँपालिका आफैले निर्माण गरेको जलउपयोग गुरूयोजनाको कार्यान्वयनमा समेत योजना निर्माणका समय जस्तै सरोकारवाला सम्पूर्ण महानुभावहरुको साथ सहयोग पाउनेमा आशावित हुदै जलउपयोग गुरूयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्णमा हार्दिक अपिल गर्दछु ।

....

(लाल बहादुर विष्ट)

गाउँपालिका अध्यक्ष

लाल बहादुर विष्ट

गाउँपालिका अध्यक्ष

विषय–सूची

१ अध्याय : परिचय १

१.१ जलउपयोग गुयोजनाको अवधारणा तथा परिचय.. 1

१.२ जलउपयोग गुरुयोजनाको उदेश्यहरु.. 2

१.३ जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको मुख्य दृष्टिकोण तथा उदेश्यहरु.. 3

१.४ जलउपयोग गुरुयोजना र सुशासन 3

१.५ जलउपयोग गुरुयोजनाले समेट्ने क्षेत्र 3

१.६ जलउपयोग गुरुयोजना तयारी प्रकृया तथा चरणहरु.. 5

१.६.१ तयारी तथा पुर्व योजना तर्जुमा चरण 5

१.६.२ क्षमता विकास चरण.. 5

१.६.३ अध्ययन चरण 6

१.६.४ योजना तर्जुमा चरण.. 6

१.६.५ कार्यान्वयन चरण.. 7

१.७ जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका सैद्धान्तिक आधारहरु.. 7

१.७.१ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलित कानुनहरु 7

१.७.२ गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमा प्रकृया.. 9

१.७.३ जलउपयोग गुरुयोजना र जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना तयारीका मुख्य मितिहरु 10

२ अध्याय : गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र ११

२.१ अवस्थिति तथा भुगोल..Error! Bookmark not defined.

२.२ गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरीहरुको विवरण.. 13

२.३ भु–उपयोग बिवरण.. 13

२.४ प्रमुख खोलानालाहरु 15

२.५ जलउपयोग गुरुयोजनामा जलवायु परिवर्तन र जोखिम व्यवस्थापन.. 15

२.६ गाउँपालिकाको खाद्यान्न आपुर्तीको वर्तमान अवस्था 16

२.७ मौसमी पात्रो 16

२.८ स्थानीय दक्ष प्राविधिक जनसक्ति तथा मानव संसाधन.. 17

२.९ उपलब्ध सेवाकेन्द्र, कार्यालय तथा कार्यरत संघसंस्थाहरु.. 18

२.१० स्थानीय निर्माण सामाग्रीहरु उपलब्धताको अवस्था.. 18

२.११ विद्यमान सामुदायिक संस्थातथा सहकारीहरुको बर्तमान अवस्था.. 19

३ अध्याय : विद्यमान जलश्रोतको अवस्था र प्रयोग २०

३.१ विद्यमान जलश्रोतहरुको विश्लेषण 20

३.१.१ जलश्रोतको संख्या तथा प्रकारका आधारमा विश्लेषण 21

३.१.२ जलश्रोतहरुको क्षमता आधारमा विश्लेषण 21

३.१.३ जलश्रोतहरुको अवस्थितिका आधारमा विश्लेषण 22

३.१.४ जलश्रोतहरुको गुणस्तरका आधारमा विश्लेषण 23

३.१.५ जलश्रोतमा विवाद 24

३.२ विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था विश्लेषण 24

३.२.१ विद्यमान खानेपानी योजनाहरु, लाभान्वित घरधुरी तथा सञ्चालन अवस्था 24

३.२.२ विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको संस्थागत तथा मर्मत संभार व्यवस्थापनको अवस्था 24

३.२.३ गाउँपालिका स्तरिय सरसफाइ तथा स्वच्छताको विद्यमान अवस्था 25

३.२.४ संस्थागत तथा विद्यालयहरुको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था 26

३.२.५ स्वास्थ्य संस्था तथा क्लिनिक 26

३.२.६ खानेपानीको वर्तमान अवस्था तथा पहुँच 27

३.२.७ विद्यमान खानेपानी प्रयोगको सुविधास्तर विश्लेषण 28

३.३ विद्यमान सिंचाई योजनाहरुको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको अवस्था 30

३.३.१ विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको सञ्चालन अवस्था तथा लाभान्वित घरधुरीहरु 30

३.३.२ विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको संस्थागत तथा मर्मत सम्भारको अवस्था 31

३.४ ग्रामीण जलउर्जा 31

३.४.१ विद्यमान जलउर्जा तथा लाभान्वित क्षेत्रहरु 31

३.४.२ विद्यमान जलउर्जा क्षेत्रका योजनाहरुको संचालन तथा मर्मत संभारको संस्थागत अवस्था 32

३.५ वैकल्पिक तथा नविकरणीय उर्जा 32

३.५.१ विद्यमान वैकल्पीक उर्जाको अवस्था 32

३.५.२ वातावरण तथा पर्यावरण संरक्षणको विद्यमान अवस्था 32

३.६ निर्माणाधिन जलश्रोत सम्बन्धि योजनाहरुको वर्तमान अवस्था 33

४ अध्याय : परिकल्पना तथा रणनीति ३३

४.१ गाउँपालिकाको क्षेत्रगत परिकल्पना तथा योजना छनौटका आधारहरु 33

४.१.१ खानेपानी,सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु 33

४.१.२ सिंचाई तथा विविकोपार्जन क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु 34

४.१.३ वातावरण तथा पर्यावरण क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु 35

संलग्न तालिकाहरुको सुची :

तालिका नं १ : भूउपयोग गुरुयोजना तयारीका प्रमुख [illegible] 11

तालिका नं २ : गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरी विवरण 13

तालिका नं ३ : गाउँपालिकाको वडागत रुपमा भू-उपयोग सम्बन्धि विवरण 14

तालिका नं ४ : वडागत रुपमा खाद्यान्न आपुर्तीको अवस्था 16

तालिका नं. ५: गाउँपालिकाका महिला र पुरुषहरुको मौसमी काममा व्यस्त हुने अवस्था 17

तालिका नं. ६: वडागत रुपमा उपलब्ध स्थानिय दक्ष जनशक्तीहरुको विवरण 18

तालिका नं. ७ वडागत रुपमा उपलब्ध स्थानिय सेवाकेन्द्रहरु 18

तालिका नं. ८ : वडागत रुपमा सामुदायिक संस्थाहरुको वर्तमान अवस्था 19

तालिका नं. ९ : वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको प्रकारका आधारमा विश्लेषण 21

तालिका नं. १०: वडागत रुपमा पानीका श्रोतहरुको क्षमता विश्लेषण 22

तालिका नं. ११: वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको अवस्थिति विश्लेषण 23

तालिका नं. १२: वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको गुणस्तर विश्लेषण 24

तालिका नं. १३ : घरायसी सरसफाइ तथा स्वच्छताको विद्यमान अवस्था 25

तालिका नं. १४ : विद्यालय तथा संस्थागत सरसफाइ र स्वच्छताको विद्यमान अवस्था 26

तालिका नं. १५: स्वास्थ्य संस्थाबाट उपचार तथा परामर्श लिएका बिरामी संख्या र रोगहरुको अवस्था 27

तालिका नं. १६: वडागत रुपमा खानेपानी उपयोगको वर्तमान अवस्था 28

तालिका नं. १७ खानेपानीको विद्यमान सुविधास्तर वर्गिकरण तथा विश्लेषण गर्ने सुचकहरु 29

तालिका नं. १८: गाउँपालिकाको आधार वर्ष र गुरुयोजना समायोजन समयको घरधुरी र सुविधास्तर 30

तालिका नं. १९: विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको सञ्चालन अवस्था तथा लाभान्वित घरधुरीहरु 30

तालिका नं.२०: विद्यमान जलउर्जा क्षेत्रका योजनाहरु र संचालन अवस्था 31

तालिका नं. २१: गाउँपालिकाको वडागत रुपमा वैकल्पिक उर्जा प्रयोगको विद्यमान अवस्था 32

तालिका नं. २२: निर्माणाधिन योजनाहरु र लाभान्वित घरधुरी विवरण 33

तालिका नं. २३: पन्ध्र वर्षीय योजनाहरुको सारांस विवरण 37

तालिका नं. २४ : प्रस्तावित बहुउपयोगी योजनाहरुको विवरण 38

तालिका नं. २५ : प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरुको विवरण 39

तालिका नं. २६ : प्रस्तावित सिंचाई कुलो योजनाहरुको विवरण 39

तालिका नं. २७ : प्रस्तावित लघु सिंचाई योजनाहरुको विवरण 40

तालिका नं. २८ : प्रस्तावित लघुजलविद्युत् क्षेत्रका योजनाहरुको विवरण 41

४.१.१ ग्रामीण जनताको आर्थिक परिसूचक तथा [illegible] 35

५ अध्याय : जलउपयोग गुरुयोजना ३६

५.१ गाउँपालिकाको पन्ध्र वर्षीय तथा आवधिक योजना 37

५.१.१ बहुउपयोगी योजना प्रणाली 38

५.१.२ खानेपानी योजनाहरु 38

५.१.३ सिंचाई योजनाहरु 39

५.१.४ ग्रामीण उर्जा योजना 40

५.१.५ वातावरण तथा पर्यावरण 42

५.२ जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन रणनीति 43

५.२.१ खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता रणनीति 43

५.२.२ गुरुयोजनाको कार्यान्वयनमा सुशासन तथा लैंगिक समावेशीकरण 44

६ अध्याय : जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना ४४

६.१ तलकोट गाउँपालिकाको जीविकोपार्जन कार्यान्वयन आवधिक योजना 45

६.१.१ बस्तु तथा सेवा विकास र विस्तार क्षेत्रका क्रियाकलापहरु 45

६.१.२ उत्पादन सम्बन्धि क्षेत्रका क्रियाकलापहरु 47

६.१.३ व्यवसाय तथा उद्यमशिलता विकास सम्बन्धि क्रियाकलापहरु 48

६.१.४ बजार विकास तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धि क्षेत्रका क्रियाकलापहरु 49

६.१.५ घरबारी व्यवस्थापन तथा सिंचाई योजना 50

६.१.६ व्यावसायिक खेती तथा उत्पादनाका लागि प्राथमिकीकरण गरिएका मुख्य बालिहरु 51

६.१.७ जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना रणनीति 52

७ अध्याय : गुरुयोजनाको अनुगमन,कार्यान्वयन तथा बजारीकरण ५३

७.१ जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन 53

७.२ जलउपयोग गुरुयोजनाको अवधि 53

७.३ जलउपयोग गुरुयोजना बजारीकरण तथा परिचालन रणनीति 54

तालिका न. २९ : प्रस्तावित सुधारिएको पानीघट्ट [stamp]हरुको विवरण 41

तालिका न. ३० : प्रस्तावित वातावरण तथा पर्यावरणीय [stamp] योजनाहरुको विवरण 42

तालिका न. ३१ : पालिकाको समग्र जीविकोपार्जनको पञ्चवर्षीय योजना विवरण 45

तालिका न. ३२ : पालिकाको वस्तु तथा सेवा विकास र विस्तारको पञ्चवर्षीय योजना विवरण 46

तालिका न. ३३ : गाउँपालिकाको वस्तु र सेवा विकास तथा विस्तार सम्बन्धि पञ्चवर्षीय योजनाको वडागत विवरण 46

तालिका न. ३४ : गाउँपालिकाको जीविकोपार्जनका सम्बन्धि कृषिमा आधारित समग्र योजनाको विवरण 47

तालिका न. ३५ : गाउँपालिकाको जीविकोपार्जनका सम्बन्धि कृषिमा आधारित योजनाको वडागत विवरण 48

तालिका न. ३६ : गाउँपालिकाको व्यवसाय तथा उद्यमशिलता विकास सम्बन्धि योजनाको विवरण 49

तालिका न. ३७ : गाउँपालिकाको पालिकाको बजार विकास तथा प्रवर्द्धन पञ्चवर्षीय योजना विवरण 49

तालिका न. ३८ : गाउँपालिकाको बजार विकास तथा प्रवर्द्धन सहजताको आधारमा स्थान वा वडागत योजना विवरण 50

तालिका न. ३९ : गाउँपालिकाको घरबारी व्यवस्थापन सम्बन्धि लक्ष 51

तालिका न. ४० : व्यवसायिक उत्पादनका लागि वडा अनुसार प्राथमिकिकरण गरिएका मुख्य बालिहरु 51

संलग्न चित्रहरुको सुची

चित्र नं. १ : जलउपयोग गुरुयोजना तथा जलश्रोत व्यवस्थापन कुर्पी 5

चित्र नं.२ : जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका मुख्य चरण तथा खुड्किलाहरु 7

चित्र नं. ३ : दिगो विकास योजना अन्तरगत खानेपानी तथा सरसफाइको लक्षहरु 9

चित्र नं. ४ : गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरी विष्लेशण 13

चित्र नं.५ : गाउँपालिकाको भु-उपयोग सम्बन्धि अवस्था विष्लेशण 14

चित्र नं. ६ : गाउँपालिकाको खाद्यान्न आपुर्तिको अवस्था विष्लेशण 16

चित्र नं. ७. गाउँपालिकाका मानिसहरुको मौसमी काममा व्यस्त हुने अवस्था 17

चित्र नं.८: गाउँपालिकामा उपलब्ध जलश्रोतहरुको अवस्था विष्लेशण 20

चित्र नं. ९ : जलश्रोतहरुको उलब्धता र प्रकारका आधामा विष्लेशण 21

चित्र नं. १०: जलश्रोतहरुमा उपलब्ध पानिको परिमाणका आधामा विष्लेशण 21

चित्र नं. ११: उपलब्ध जलश्रोतहरुको अवस्थिति तथा उचाइका आधामा विष्लेशण 22

चित्र नं. १२: विद्यमान जलश्रोतहरुमा उपलब्ध पानीको गुणस्तर विष्लेशण 23

चित्र नं.१३ : विभिन्न रोगहरु सम्बन्धि स्वास्थ्य संस्थाहरुको तथ्यांक विष्लेशण 26

चित्र नं. १४: गाउँपालिकाको विद्यमान खानेपानीको अवस्था विष्लेशण विष्लेशण 27

चित्र नं. १५ : घरधुरीहरुले वर्तमान खानेपानीको सुविधास्तर विष्लेशण 29

चित्र नं.१६ : क्षेत्रगत योजनाहरुको अनुमानित लागत तथा प्रस्तावित घरधुरी विवरण 37

संलग्न अनुसूचिहरुको सुची

अनुसूचि नं. १	टोल स्तरीय जनसंख्या तथा घरधुरीहरुको विवरण
अनुसूचि नं. २	टोल अनुसार कृषि तथा अन्य पेशागत विवरण
अनुसूचि नं. ३	टोल स्तरीय सरसफाइको विद्यमन अवस्था
अनुसूचि नं. ४	विद्यमान सामुदायिक संस्थाहरुको हालको अवस्था
अनुसूचि नं. ५	विद्यमान सहकारी संस्थाहरुको वर्तमान सञ्चालन अवस्था
अनुसूचि नं. ६	विद्यमान विद्यालय तथा संस्थागत सरसफाई र खानेपानीको वर्तमान अवस्था
अनुसूचि नं. ७	विद्यमान जलस्रोतहरुको क्षमता, प्रकार, अवस्थिती लगायतको विस्तृत विवरण
अनुसूचि नं. ८	स्वाथ्यचौकी बाट प्राप्त स्वास्थ्य सम्वन्धि विवरण
अनुसूचि नं. ९	गाउँपालिकामा विभिन्न स्थानिय सामाग्रीहरुको उपलब्धताको अवस्था
अनुसूचि नं. १०	टोल अनुसार खानेपानी प्रयोगको वर्तमान अवस्था
अनुसूचि नं. ११	टोल अनुसार खानेपानी वर्तमान सुविधास्तर तथा कठिनता विष्लेषण
अनुसूचि नं. १२	विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको सञ्चालन अवस्था
अनुसूचि नं. १३	विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको मर्मत सम्भार तथा संस्थागत अवस्था
अनुसूचि नं. १४	विद्यमान परम्परागत सिंचाइ कुलो योजनाहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको अवस्था
अनुसूचि नं. १५	विद्यमान लघु सिंचाई योजनाहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको अवस्था
अनुसूचि नं. १६	विद्यमान सुधारिएको तथा परम्परागत घट्ट योजनाहरुको वर्तमान सञ्चालन अवस्था
अनुसूचि नं. १७	विद्यमान लघुजलविधुत् योजनाहरुको हालको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको अवस्था
अनुसूचि नं. १८	विद्यमान बहुउद्देश्यीय योजनाहरुको हालको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको अवस्था
अनुसूचि नं. १९	निर्माणाधिन जलश्रोतसम्वन्धि योजनाको वर्तमान अवस्था
अनुसूचि नं. २०	तर्जुमा गरिएका वहुउयउपयोगी योजनाहरुको प्राथमिकताक्रम अनुसारको सुचि
अनुसूचि नं. २१	तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरुको प्राथमिकताक्रम अनुसारको सुचि
अनुसूचि नं. २२	तर्जुमा गरिएका परम्परागत सिंचाइ योजनाहरुको प्राथमिकताक्रम अनुसारको सुचि
अनुसूचि नं. २३	तर्जुमा गरिएका आधुनिक तथा लघु सिंचाइ योजनाहरुको प्राथमिकताक्रम अनुसारको सुचि
अनुसूचि नं. २४	तर्जुमा गरिएका लघुजलविधुत् योजनाहरुको प्राथमिकताक्रम अनुसारको सुचि
अनुसूचि नं. २५	तर्जुमा गरिएका सुधारीएको पानीघट्ट प्राथमिकता क्रम योजनाहरुको सुचि
अनुसूचि नं. २६	तर्जुमा गरिएका वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन सम्बन्धि योजनाहरुको सुचि
अनुसूचि नं. २७	गाउँपालिकामा कार्यरत विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरु तथा सरोकारवालाहरुको विवरण

१ अध्याय : परिचय

१.१ जलउपयोग गुयोजनाको अवधारणा तथा परिचय

नेपालको संविधान २०७२ वाट प्राप्त अधिकार, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा उल्लेखित अधिकार क्षेत्रहरु, दिगो विकास लक्ष्य (सन् २०१६-२०३०) क्षेत्रगत विकास योजनाहरु, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय लक्ष्यहरुलाई प्राप्त गर्न र प्रभावकारी जलश्रोत व्यवस्थापन द्वारा नागरिकको मौलिक अधिकार सुरक्षण गर्न व्यवस्थित योजना तर्जुमा गर्नआवश्यक देखिन्छ ।

नेपालको संविधान तथा अन्य कानुनी प्रावधान :

संविधानको भाग-३ मा रहेको मौलिक हक र कर्तव्यमा उल्लेखित

- धारा ३०.१ मा स्वच्छ वातावरणको हकमा " प्रत्येक नागरिकलाइ स्वच्छस्वस्थ्य वातावरणमा बाच्न पाउने हक हुनेछ "
- धारा ३५.४ मा स्वास्थ्य सम्वन्धि हकमा 'प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा पहुँचको हक हुनेछ"

स्थानीय तहको अधिकारको सुचीमा :

- खानेपानी, साना जलविधुत आयोजना, वैकल्पीक उर्जा भनी उल्लेखित छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ :

-परिच्छेद-६, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, २४ मा योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने " गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत योजना बनाई कार्यान्वय गर्नु पर्नेछ " भनी उल्लेख गरेको ।

जल उपयोग गुरुयोजना परिचय:

कुनै निश्चित स्थानमा उपलब्ध पानीका स्रोतहरुको विकास र न्यायोचित तथा समतामुलक वितरण गर्नका लागि समुदायकै सहभागितामा तयार गरिने जलस्रोत क्षेत्रको आवधिक योजना जल उपयोग गुरुयोजना हो । जल उपयोग गुरुयोजनामा उपलब्ध जलस्रोतहरु विश्लेषण, लागत अनुमान, सहयोगी सरोकारवाला पहिचान गर्नुका साथै लगानी नीति, लक्ष्य, परिकल्पना समेत समेटिन्छ । गुरुयोजना समुदायको क्षमता विकास गर्न, श्रोतहरुको विवेकपूर्ण उपयोग गर्न, वातावरण संरक्षण गर्न, पानीको बहुउपयोगीता गर्न, जलस्रोत सम्वन्धि बिवाद समाधान गर्नका साथै सुशासन कायम गरि संस्थागत क्षमता अभिबृद्धी गर्न समेतका लागि क्षेत्रगत योजना तर्जुमाको दीर्घकालिन औजारका रुपमा लिन सकिन्छ ।

१९९२ मा रियोदिजनेरियामा सम्पन्न सयुक्त राष्ट्र संघका वातावरण र विकास सम्मेलनको एजेण्डा २१ मा एकीकृत जलस्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी अवधारणालाई अनुमोदन गरेको । उक्त सम्मेलनले एकिकृत जलस्रोतको सिद्धान्त भनि निम्न बुदाँ पारित गरेको

- शुद्ध पानी सिमित र जोखिमपुर्ण अवस्थामा रहेको छ, जुन बाँच्न विकास गर्न तथा वातावरणीय दृष्टीकोणले अत्यावश्यक छ ।
- पानीको विकास र व्यवस्थापन सहभागितात्मक बिधीको आधारमा हुनु पर्छ जसले उपभोक्ता, योजनाविद, नीतिनिर्मातालाई समाहित गर्दछ ।
- पानीको सुरक्षात्मक व्यवस्थापनमा महिलाहरुको भुमिका महत्वपुर्ण हुन्छ ।
- पानी सामुदायिक वस्तु हुनुका साथै यसको सामाजिक र आर्थिक उच्च महत्व छ ।

यसरी संविधान, ऐन नियमावलिहरुले गरेका प्रवन्ध तथा दीगो विकास लक्ष्यहरू हासिल गर्नमा जलउपयोग गुरुयोजनाले गाउंपालिकाहरुलाई एकिकृत जलश्रोत व्यवस्थापन गर्न योगदान पुर्‍याउने देखिएको छ । यसका अतिरिक्त गुरुयोजनाको कार्यान्वयन पश्चात् जलवायु परिवर्तन तथा सेवाहरूको न्यायोचित वितरण तथा सेवाहरूमा विद्यमान असमानता घटाउन सहयोग पुऱ्याउनुका साथै स्थानीय स्तरमा उन्नत जीविकोपार्जनका अवसरहरूमा सुधार हुने विश्वास गरिएको छ । नेपाल सरकारको नीति नियमहरु, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा जनाएका प्रतिवद्धता तथा छलफल, एकीकृत जलस्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रम र यस क्षेत्रमा प्राप्त भएको अनुभवका आधारमा हेल्भटास स्विस इन्टरकोपरेशन नेपालले सन २००१ देखि नै जलउपयोग गुरुयोजना (Water Use Mater Plan)का पद्धतिहरुलाइ अगाल्दै आएको छभने यसको महत्व र प्रभावकारितालाई बुझेर अन्य संस्थाहरुले पनि अनुसरण गर्दै आएका छन् । त्यस्तै नेपाल सरकार र फिनल्याण्डसरकारको सयुक्त सहयोगमा संचालित ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना (Rural Village Water Resources Management Project)ले सन् २००६ देखि नै जल उपयोग गुरुयोजनालाई परियोजना क्रियाकलापको आधार बिन्दु मान्दै स्थानीय निकायहरुमा परियोजनाका क्रियाकलापहरु संचालन गर्दै आएको छ । हाल सम्म नेपालमा विभिन्न संघसंस्था मार्फत साविककादर्जनौ गाविसहरुमा जलउपयोग गुरुयोजना तयार भई सफल कार्यान्वयनमा

आएका छन् । जलउपयोग गुरुयोजनाको कार्यका आधारमा हाल एशिया तथा अफ्रिकी मुलुकका केही देशहरुमा समेत लोकप्रिय बन्दै गईरहेको छ । जलस्रोतको योजना तयार गर्ने गुरुयोजना एउटा एकीकृत, सहभागितात्मक र समावेशी प्रकृया हो । यो प्रकृयाले स्थानीय स्तरमा पानीको प्रयाप्तता र पानीको आवश्यकतालाइ सुनिश्चितता गर्दछ । साथै स्थानीय समुदायमा पिछडिएका समुहहरुलाई आफ्नो समुदाय वा समुदायसमुदायका बीचमा पानीको समानुपातिक वितरणको लागि अधिकार र शसक्तिकरणको लागि साझा थलो प्रदान गर्दछ

पानीको उपलब्धता र मात्रा सम्वन्धित भुगोल अनुसार फरकफरक हुन सक्छ । जसले समय समयमा यसका विविध उपयोग र स्वामित्वलाइ लिएर उपभोक्ताहरु बीच वैमनश्यता, विवाद र कहिले काही संघर्षका स्थिति समेत उत्पन्न हुने गरेको देखिन्छ । तसर्थ दिगो विकासका लागि जलश्रोत विकासका विभिन्न क्षेत्रहरु जस्तै: खानेपानी, सिचाइ, जलविद्युत, वातावरण तथा पर्यावरण आदि संगसगै र एक अर्कालाइ सहयोग पुर्‍याउने किसिमलेलैजानुपर्ने हुन्छ । यसरी पालिका क्षेत्र भित्र जलक्षेत्रका सम्पुर्ण आवश्यकताहरु संग सगै सम्वोधन गर्न, जलश्रोतका विविध पक्षहरुवीच सामन्जस्यता कायम गर्न र पर्यावरणमा सन्तुलन कायम गर्न एकिकृत जलश्रोत व्यवस्थापनको समष्टिगत अवधारणालाइ अवलम्वन गरि सहभागितामुलक योजना तर्जुमा गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

राज्यको पुर्नसंरचना पश्चात निर्माण गरिएका पालिकाहरुको अधिकार क्षेत्र,नागरिकका अपेक्षा तथा संविधानले गरेको परिकल्पना परिपूर्ति गर्न जल उपयोग गुरुयोजनामा आधारित योजनाकार्यान्वयनको सफल इतिहाँसले पालिकाहरुको क्षेत्रगतपरिकल्पना साकार पार्न अझै भुमिका खेल्ने देखिन्छ ।एकिकृत जलश्रोत व्यवस्थापनको समग्रपक्षहरुको विश्लेषण, स्पष्ट कार्यान्वयन सम्वन्धि परिकल्पना सहितको लक्ष्य र गुरुयोजना निर्माणमा प्रयोग गरिएका सान्दर्भिक औजारहरु तथा सरोकारवालाहरुसंगको समन्वय तथा साझेदारिले भविश्यमा योजना कार्यान्वयन समेत सफल हुनुका साथै पालिकामा यस क्षेत्रको दिगो विकास हुने प्रवल देखिन्छ ।

१.२जलउपयोग गुरुयोजनाको उदेश्यहरु

जलउपयोग गुरुयोजनाको उद्देश्य भनेको स्थानीय स्तरमा जलस्रोतको प्रभावकारी, समानुपातिक, पार्रदर्शी र दक्ष रुपले पानीको बहुउपयोग गर्न एकीकृत योजनाको विकास गर्नु हो । यस योजनाले आफ्नो समुदायभित्र र समुदाय–समुदायका बीचमा जलस्रोतको सही उपयोग, समानुपातिक वितरण तथा बाँडफाड मार्फत दिगो रुपमा सवै प्रकारका आवश्यकताहरु पुरा गर्न सुनिश्चितता प्रदान गर्दछ ।

जलउपयोग गुरुयोजनाका विशिष्टउद्देश्यहरु यसप्रकार छन

- सम्वन्धित भूगोल भित्रको वस्तु स्थिति पत्ता लगाउनुका साथै जलस्रोतसंग सम्वन्धित सुचना तथा सुविधाहरु पहिचान गर्ने ।
- पानीका उपलब्ध सवै श्रोतहरुको विश्लेषण गरी श्रोतहरुको न्यायोचित र विवेकपुर्ण वितरण गर्ने साथै योजना प्रति अपनत्वको भावनाको विकास गरी निर्मित संरचनाहरुलाई दिगो वनाउन ।
- जलश्रोतहरुको वहुउपयोग गर्नको लागि अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन योजना तय गरि यस क्षेत्रमा दीर्घकालिन लगानी प्राप्त गर्ने ।
- वातावरणीय दिगोपनको साथै जलसम्वन्धि भौतिक पुर्वाधारहरु र तिनको दिगो व्यवस्थापनको संस्थागत र वित्तीय व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्न ।
- जलश्रोत क्षेत्रको लगानी नीति तथा दुरदृष्टी (VISION) निर्माण गरि लक्ष्य हाँसिल गर्न आन्तरिक तथा वाह्य श्रोत तथा सरोकारवाला पहिचान गर्न ।
- पालिकास्तरका जलश्रोत र यससंग सम्वन्धित प्राकृतिक श्रोतहरुको संरक्षण गर्न, पालिकालाई पूर्ण सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन गर्ने ।
- जलश्रोत, सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा पारदर्शीता, सहभागिता र जवाफदेहिताको अभ्यासको माध्यमवाट सुशासन प्रवर्धन गर्ने ।

१.३जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको मुख्य दृष्टिकोण तथा उदेश्यहरु

समुदायको जीविकोपार्जन सुधार तथा आय वृद्धिको लागि व्यवसाय तथा उद्यमशिलता विकास र प्रवर्द्धन महत्वपूर्ण क्षेत्रको रुपमा रहेको छ। उत्पादनका श्रोतहरुको उपलब्धता, कच्चा पदार्थको सहज उपलब्धता, प्रविधिसंग सम्बन्धित ज्ञानको पर्याप्तता, सिपको विकास, बजारको उपलब्धता जस्ता कुराहरुले व्यवसाय तथा उद्यमलाई प्रभाव पारेको हुन्छ । यसप्रकार जिविकोपार्जन कार्यन्वयन योजनाले समुदायमा विद्यमान रहेको श्रोत साधनहरुको पहिचान, सहक्षेत्र विश्लेशण तथा खडकिएका अभावहरु तथा समस्याहरुको पहिचान गरि भावि कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउछ। जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाले विशिष्ट उद्देश्यहरु यसप्रकार छन्।

- यसले समुदायमा विद्यमान रहेका स्थानिय श्रोत साधनहरुको पहिचान तथा सम्भाव्यता अध्ययन गरी भावि कार्यान्वयनको मार्गदर्शन प्राप्त गर्दछ ।
- समुदायलाई स्थानिय श्रोत साधनहरुको उपयोगिता, त्यसको परिचालन तथा महत्वको बोध गराउने ।
- सम्भावित सहक्षेत्रहरुको विश्लेशण गरी भावि कार्यान्वयनका लागि सम्भावित कृयाकलापहरुको प्राथमीकता क्रम तय गरी कार्यान्वयनको पाटोमा सहजता ल्याउने ।
- समुदायलाई जिविकोपार्जन क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा लक्ष निर्धारणमा सहयोग पुर्‍याउने
- समुदायलाई श्रोत साधनहरु लगायत क्षेत्रगत लगानी जुटाउनमा सहजता ल्याउने
- सरोकारवालाहरुलाई निर्विवादित वातावरणमा लगानी गर्न तथा कृयाकलापहरु कर्यान्वयनमा सहजता हुने ।

१.४ जलउपयोग गुरुयोजना र सुशासन

जलउपयोग गुरुयोजना जलश्रोत, सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा सुशासन प्रवर्धन गर्ने एउटा प्रभावकारी प्रकृया एवं औजार हो । जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमा प्रकृया समष्टीगतरुपमा पारदर्शीता, सहभागिता र जवाफदेहिताको अभ्यास हो । यसले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विशेष जोड दिएको छ ।जलउपयोग गुरुयोजनाको तर्जुमा सम्बन्धित पालिकामा बसोवास गर्ने सबै घरधुरीको सहभागितामा गठित पालिका स्तरिय मुल समिति र वडास्तरिय उपसमितिहरुले गर्दछन । यी समितिहरुले नै आ–आफ्नो क्षेत्रमा जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमाको लागि समन्वय, सामाजिक परिचालन र नेतृत्व गर्दछन । यी सबै समितिहरुमा उक्त क्षेत्रमा बसोवास गर्ने महिला तथा विभिन्न जातजातीहरुको समानुपातिक प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिएको हुन्छ।

जलउपयोग गुरुयोजना तजुमा गर्ने क्रममा पालिका भित्र रहेका जलश्रोतहरुको पहिचान र तिनलाई के मा उपयोग गर्ने भन्ने निर्णय पालिका भित्र बसोवास गर्ने सबैको सहभागितामा गरिन्छ। यस्तो निर्णय प्रकृयामा सम्भव भए सम्म प्रत्येक घरधुरीवाट कम्तिमा पनि एक जना महिला र एक जना पुरुष सदस्य सहभागी हुनु पर्ने प्रावधान गरिएको छ। यस योजनामा जलश्रोत र सरसफाईको क्षेत्रमा कार्यान्वयन गरिने परियोजनाहरुको निर्विवादित प्राथमिकताक्रम तोकिएको हुन्छ।उक्त प्राथमिकताक्रम अनुसार परियोजनाहरुको परिचालन तथा कार्यान्वयन गर्न गराउन सम्बन्धित पालिकाले सक्रिय भुमिका निर्वाह गर्नेछ । जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमा लागि स्पष्टरुपमा परिभाषीत चार वटा चरणका १७ वटा खुड्डकिलाहरु छन । प्रत्येक खुड्डकिलामा के के कृयाकलापहरु गरिन्छरको को सहभागि हुन्छन भन्ने कुरा सम्वन्धित सवैलाई अग्रिम जानकारी गराइन्छ।

१.५ जलउपयोग गुरुयोजनाले समेट्ने क्षेत्र

कुनै निश्चित क्षेत्र भित्र अवस्थित पानीका श्रोतहरु (पृथ्वीको सतह माथी वा सतहका वा सतह भित्रका) को व्यवस्थापन गरी दिगो उपयोग गर्न गुरुयोजनाले समटने क्षेत्रहरुलाई जलश्रोत व्यवस्थापन कुर्सीका माध्यमबाट व्याख्या गर्ने गरिन्छ

❖ **जलश्रोत व्यवस्थापन कुर्मी** [illegible] उपयोग गुरुयोजनालाई विद्यमान कानुनी प्रावधानहरु अनुसार निर्माण गर्न तथा गुरुयोजना तयारीलाई सहज बनाउनुका साथै योजना निर्माण प्रकृयालाई व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्नका लागि जल उपयोग व्यवस्थापन कुर्मिको अवधारणालाई अवलम्बन गरिएको छ।यो अवधारणा सरोकारवालाहरु माझ बुझाईमा एकरुपता ल्याउन निकै प्रभावशाली औजारका रुपमा रहेको छ।जलश्रोत व्यवस्थापन कुर्मीले औंल्याएका र गुरुयोजनाले समटने ४ (चार) वटा क्षेत्रहरुको चर्चा तल गरिएको छ ।

❖ **खानेपानी तथा सरसफाइ :** खानेपानीका योजनाहरु (नयाँ, मर्मत, पुर्ननिर्माण, सेवा बिस्तार र सतह, भुमिगत, वर्षात आदि),श्रोत सुधार तथा संरक्षण, स्वच्छता, सरसफाइ र चर्पी निर्माण, व्यक्तिगत, घरेलु तथा वातावरणीय सरसफाई खुला दिसा मुक्त तथा पूर्ण सरसफाई योजना योजनाहरुको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार रणनीति आदि ।

❖ **सिचाइ तथा निकास :** परम्परागत कुलो सिचाइ योजना र लघु तथा आधुनिक पोखरि सिचाइ योजनाहरु र ढल निकास । परम्परागत सिचाई (कुलो,नहर) प्रणाली हालको सिंचाई प्रणालीहरुको मर्मत संभार तथा पुनःनिर्माण आदि ।आधुनिक सिचाई (फोहरा सिंचाइ, थोपा सिंचाई, प्लाष्टिक पोखरी) करेसावारीको लागि लघु सिंचाई, खेर जाने पानीको उचित निकास तथा घरबारी व्यवस्थापनमा प्रयोग ।

❖ **वातावरण तथा पर्यावरण** :श्रोत सुधार तथा संरक्षण, श्रोतहरुको पुर्नभरण, पुनर्धारण तथा पुनप्रयोग क्रियाकलापहरु, वर्षातको पानी संकलन, विभिन्न पोखरीहरु निर्माण तथा (मनोरञ्जनात्मक र धार्मिक, माछापोखरी,आहाल), वन व्यवस्थापन, चरन क्षेत्रहरुको व्यवस्थित विकास, पाखो तथा गह्रा सुधार, नदी नियन्त्रण, पहिरो नियन्त्रण, वातावरणीय सरसफाइ आदि ।

❖ **जलशक्ति र अन्य :** परम्परागत तथा सुधारिएको पानीघट्ट, साना जलविद्युत उत्पादन आदि । पानी मील, सुधारिएको घट्ट, घरेलु उद्योगका लागि पानी,लघु जल विद्युत योजना,माछा पोखरी, जनावरका लागि पानी, धार्मिक प्रयोजनका एवं जलक्रिडास्थल लागि पानी, उन्नत स्तरको जीविकोपार्जन लघुवित्त विकास । सामुदायिक संस्था र सहकारी)

चित्र नं.१: जलउपयोग गुरुयोजना तथा जलश्रोत व्यवस्थापन कुर्सी

१.६ जलउपयोग गुरुयोजना तयारी प्रकृया तथा चरणहरु

जलउपयोग गुरुयोजनाको अन्तिम प्रतिवेदन पालिकास्तरमा गरिएका श्रृंखलावद्धक्रियाकलापहरुको नतिजा हो । यी क्रियाकलापहरुमा फिल्डतरमा गरिएका क्रियाकलापहरु, कार्यालयमा गरिएका अध्ययनहरु, संस्थागत विकासका कार्यहरु र क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु पर्दछन् । फिल्डमा गरिएका कार्यहरुमा प्राथमिक तथ्याङ्ग संकलन जस्तै जनसंख्या, स्वास्थ्य, सरसफाई, पानीका स्रोतहरु, विद्यमान सुविधा तथा योजनाहरुको विवरण आदि यस्तै संस्थागत विकास कार्यमा विभिन्न संस्था, समिति तथा निकायहरुको जानकारी पर्दछन् । यस्तै क्षमता विकासमा विभिन्न तहमा उपलब्ध गराइएका औपचारिक तालिमहरु, भेलाहरु तथा जनचेतना अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरु पर्दछन् । गुरुयोजना तयारी कार्यलाई एकरुप वनाउन तथा यस कार्यमा समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गर्न चरणवद्धकार्यपद्धति निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।यस प्रक्रियामा निम्न अनुसारका पाँचवटा चरण अन्तरगत १७ वटा खुड्किलामा आधारित रही जलउपयोग गुरुयोजनाको कार्य सम्पादन गरिन्छ ।

१.६.१ तयारी तथा पुर्व योजना तर्जुमा चरण

जलउपयोग गुरुयोजनाको प्रारम्भिक चरण भित्र स्थानिय तह (गाउँपालिका र नगरपालिका) हरुको आवश्यकता, उत्सुकता, लगानी प्रतिबद्धता आदीमा आधारित भई स्थानिय तह छनौटगर्ने , स्थानिय तहहरुसंग गुरुयोजना निर्माण र प्राविधिक सहयोगका लागि सम्भौता, परामर्श बैठकरअन्तरक्रिया लगायत सेवा प्रदायक संस्थारव्यक्ति छनौटतथा तालिम लगातयका क्रियाकलापहरु गरिन्छन् ।

१.६.२ क्षमता विकास चरण

जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका सम्पुर्ण कार्यहरुको अगुवाई तथा नेतृत्व सबै स्थानिय तह(गाउँपालिकारनगरपालिका) वाटगर्नुपर्ने भएको हुदा यस चरणमा जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका लागि स्थानिय स्तरमा विभिन्न सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गर्ने कार्यहरु गरिन्छन । जस अन्तरगत गाउँपालिकारनगरपालिका स्तरमा जलउपयोग गुरुयोजना सम्वन्धि परामर्श गोष्ठी तथा अभिमुखिकरण, वडा स्तरमा जलउपयोग गुरुयोजना तयारी प्रक्रिया सम्वन्धि परामर्श बैठकर अभिमुखिकरण गोष्ठी, वडा तहमा दलित, महिला तथा पिछडिएका वर्गहरुको लागि क्षमता विकास तालिम,उप-जलाधार स्तरिय गुरुयोजना तथ्याङ्ग संकलनमा समन्वयरसहयोग गर्न स्वंमसेवी सहजकर्ता

छनोट, विभिन्न प्राविधिक समितिहरु गठन तथा अभिमुखिकरण बैठकअन्तरक्रिया आदी क्रियाकलापहरु गरिन्छ । यो चरणमा अध्ययन चरणमा सम्पादन गरिने क्रियाकलापहरु सहित विस्तृत कार्ययोजना तयार गरिन्छ ।

१.६.३ अध्ययन चरण

यस चरणमा क्षमता विकास चरणमा तयार गरिएको कार्ययोजनामा आधारित भई उप-जलाधार क्षेत्र स्तरिय PRA भेलारबैठकहरुका माध्ययमबाटसामाजिक श्रोत नक्सांकनको कार्य गर्नुका साथै यो क्षेत्रको विद्यमान अवस्था पहिचान गर्नुको लागि गहन रुपले सामाजिक र प्राविधिक अध्ययन गर्ने जस्ता कार्य सम्पादन गरिन्छन । उक्त कार्यहरुको लागि प्रत्येक जलाधार क्षेत्रमा ३ देखि ५ दिन सम्म (भौगोलिक कठिनता तथा घरधुरी संख्या र अवस्थिति अनुसार फरक पर्न सक्ने) सामाजिक र प्राविधिक क्षेत्रका कर्मचारिहरु छुट्टा छुट्टै टोली तयार गरी उक्त क्षेत्रका लागि समन्वय गर्न तोकिएका स्वंमसेवीहरुको सहयोगमा विद्यमान तथ्याङ्क संकलन एवं अवस्था विश्लेषण कार्यमा संग्लग्न हुन्छन् । यस कार्यमा उक्त उप-जलाधार क्षेत्र भित्रका सम्पुर्ण टोल तथा बस्तीहरुको घरधुरी सहितको तथ्याङ्क, विद्यमान खानेपानी तथा सरसफाइको तथ्याङ्क, निर्माण सम्पन्न एवं चालु अवस्थामा रहेका जलश्रोतसंग सम्वन्धित सबै क्षेत्रका योजनाहरुको तथ्याङ्क संकलन एवं सञ्चालन अवस्था विश्लेषण, विद्यमान पानीका श्रोतहरुको सुची तयार र क्षमता मापन तथा सम्भावित प्रयोग हुन सक्ने क्षेत्रहरुको पुर्वानुमान एवं पहिचान लगायत सो क्षेत्र भित्रका सम्पुर्ण संघसंस्थाहरुको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छताको तथ्याङ्कहरु संकलन गरी निश्चित ढाँचाका फारमहरुमा भरी हरेक क्षेत्रको अवस्था विश्लेषण गर्ने कार्य गरिन्छयो चरण भित्र आवश्यकता अनुसार स्थानिय तहका प्राविधिक समिति सदस्यहरु, पालिका भित्र कार्यरत जलश्रोतसम्वद्धक्रियाशिल शाखाहरु, गै.स.स.हरुसंगको समन्वयमा तथ्याङ्कहरु संकलन समेत गरिन्छवडा भित्रका सम्पुर्ण उप-जलाधार क्षेत्रहरुको तथ्याङ्क संकलन पश्चात गुरुयोजनाका तथ्याङ्क संकलन ढाँचाहरुमा तथ्याङ्क प्रविष्टी सहित योजना तर्जुमा चरणको तयारी समेत यस चरणमा गरिन्छ ।

१.६.४ योजना तर्जुमा चरण

यस चरणमा उप-जलाधार क्षेत्रहरुको विद्यमान संकलित तथ्याङ्कहरुको आधारमा सबै क्षेत्रलाइ विश्लेषण गरी उप-जलाधार क्षेत्र स्तरबाट जलश्रोत संग सम्वन्धित सबै (खानेपानी, पूर्ण सरसफाइ, उर्जा, वातावरणरपर्यावरण, संस्थागत विकास, स्थानिय मानव संसाधन विकास एवं आयआर्जन तथा जिविकोपार्जन) क्षेत्रको आवश्यकता पहिचान गरी सबै क्षेत्रका क्षेत्रगत योजनाहरु तर्जुमा गरी वडाका जनप्रतिनिधीहरुको नेतृत्वमा योजनाहरुको वडास्तरिय प्राथमिकिकरण गरिन्छ। आवश्यकता पहिचान गर्ने कार्य समुदायको विद्यमान अवस्था, कठिनता विश्लेषण, वास्तविक माग र प्राविधिक परामर्शलाई समेत आधार मानिन्छ।वडामा योजना तर्जुमा गर्दा योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई वडाले कार्यान्वयन गर्ने तथा बाह्य सहयोग र कार्यान्वयन गरिने गरि छुट्टाएर गाउँपालिकारनगरपालिका स्तरको गुरुयोजनामा समावेश गर्ने गरि तय गरिन्छ। वडा स्तरको योजना तर्जुमा गोष्ठी सामान्यतया २ दिनको हुने भए पनि श्रोत तथा संकलित तथ्याङ्क, प्रस्तावित योजना स्तरिय भूगोलको पुनरावलोकन गर्नु पर्ने अवस्थामा यो प्रकृया एक वडाका लागि २ देखि ३ दिन सम्मको हुन सक्दछ।वडा स्तरबाट तर्जुमा गरिएका योजनाहरुलाई अन्तिम रुप दिई जलउपयोग गुरुयोजनामा समावेश गर्नको लागि गाउँपालिकारनगरपालिका स्तरमा ३ दिने जलउपयोग गुरुयोजना लगानी नीति तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी आयोजना गरी सहभागितात्मक ढंगबाट सबै योजनाहरुको प्रस्तुतिकरण, आवश्यक छलफल एवं समायोजन एवं प्राथमिकिकरण गरी स्थानिय तह तथा अन्य सरोकारवाला सहयोगी संघ–संस्थाहरुबाट योजनाहरुको कार्यान्वयन, परिचालन एवं प्राथमिकता क्रमको अनुसरण गर्न प्रतिबद्धता सहित अनुमोदन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिन्छ ।

गाउँपालिका स्तरको जलउपयोग गुरुयोजना लगानी नीति तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी पश्चात योजना तथा कार्यक्रमहरुको सामाजिक तथा प्राविधिक तथ्याङ्कहरुलाई गुरुयोजनाका तथ्याङ्क संकलन ढाँचाहरुमा तथ्याङ्क प्रविष्टी पश्चात गुरुयोजना विज्ञहरुबाट प्रमाणीकरण पश्चात गुरुयोजना विज्ञहरुको सहजिकरणमा सफ्टवेयरमा इन्ट्री गर्ने, तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण गरी गुरुयोजनाको मस्यौदा तयार गर्ने कार्य गरिन्छ । उक्त मस्यौदा गुरुयोजनालाई अन्तिम स्विकृतिका लागि सम्वन्धित स्थानिय तहको परिषदमा पेश गरी परिषदको स्विकृती पछि सोको परिचालन, बजारिकरण तथा कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालाहरुसंग बिभिन्न चरणका बैठकअन्तक्रिया तथा गुरुयोजना तथ्याङ्क र प्रस्तावित योजनाहरुको प्रस्तुति गर्ने कार्यहरु पनि यसै चरणमा सम्पादन गरिन्छ ।

१.६.५ कार्यान्वयन चरण

यो जलउपयोग गुरुयोजनाको अन्तिम चरण हो जसमा सम्पुर्ण योजनाहरुको कार्यान्वयन, उपलब्धिहरुको मापन एवं समिक्षा जस्ता कार्यहरु सम्पदन गरिने छन । यस चरणमा जलउपयोग गुरुयोजनाको प्रथमिकता क्रममा रहेका योजनाहरुको अनुसरण, कार्यान्वयन, श्रोत परिचालन, अनुगमन मुल्याकन एवं सम्पर्क समन्वय का गतिविधिहरु सञ्चालन गरी जलउपयोग गरुयोजनाको उपलब्धि हाशिल गरिनुको साथै समय सापेक्ष गाउँपालिकाले जल उपयोग गुरुयोजनाको कार्यान्वयन स्थितिको समिक्षा गरी अवश्यकता अनुसार गुरुयोजनाको अद्यावधिक गरिने छ।

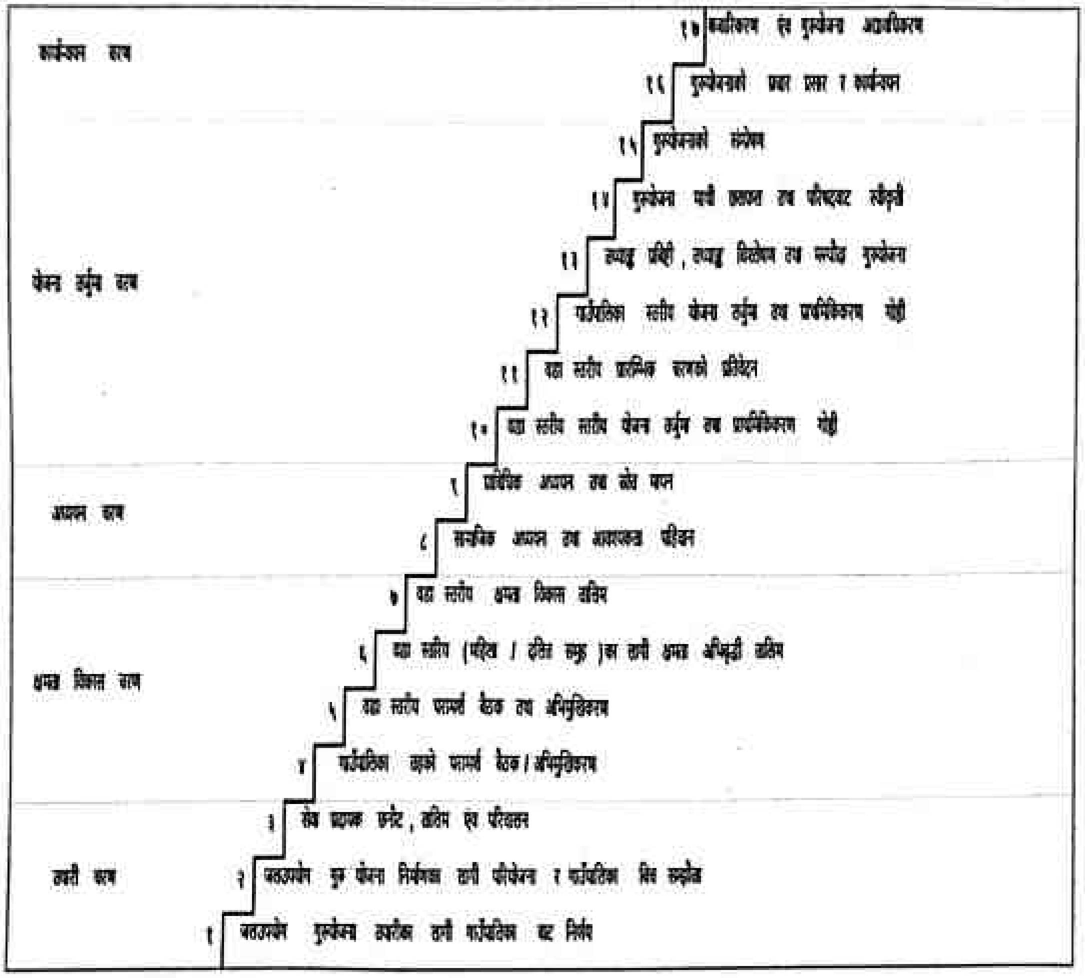

चित्र नं.२: जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका मुख्य चरण तथा खुड्किलाहरु

१.७ जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका सैद्धान्तिक आधारहरु

१.७.१ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलित कानुनहरु

- **नेपालको संविधानः** नेपालको संविधानको विभिन्न भाग तथा धाराहरुमा जलश्रोतक्षेत्र सम्वधि प्रावधानहरु रहेका छन जल उपयोग गुरु योजना र जलश्रोत विकास सम्बिधित केहि प्रावधान निम्मानुसर रहेका छन ।
  - मौलिक हकः धारा ३५: स्वास्थ्य सम्वन्धि हकः प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा पहुँचको हक हुनेछ।

- धारा ५१: राज्यका नीतिहरु, जनसहभागितामा आधारित स्वदेशी लगानीलाई प्राथमिकता दिदै जलश्रोतको बहुउपयोगी विकास गर्ने ।
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण र नदीको व्यवस्थापन गर्दै दिगो र भरपर्दो सिंचाईको विकास गर्ने ।
- जनसाधारणमा वातावरणीय स्वच्छता सम्वन्धी चेतना बढाई औधोगिक एंव भौतिक विकासबाट वातावरणमा पर्न सक्ने जोखिमलाई न्युनिकरण गर्दै वन, वन्य जन्तु, पंक्षी, वनस्पति तथा जैविक विविधताको संरक्षण, संवर्धन र दिगो उपयोग गर्ने ।
- वातावरणीय सन्तुलनका लागि आवश्यक भु-भागमा वन क्षेत्र कायम गर्ने ।
- प्रकृती, वातावरण वा जैविक विवधता माथी नकारात्मक असर परेको वा पर्न सक्ने अवस्थामा नकारात्मक वातावरणीय प्रभाव निर्मुल वा न्युन गर्ने उपयुक्त उपायहरु अवलम्बन गर्ने ।
- स्थानीय तहको अधिकारको सुची: खानेपानी, साना जलविधुत आयोजना, वैकल्पिक उर्जा
- स्थानीय तहको अधिकारको सुची: जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण

माथी उल्लेखित संवैधानिक व्यवस्थाहरुले समेत स्थानीय तहहरुको पानी क्षेत्रको विकासका लागि निर्दिष्ट योजना बनाउनु पर्ने सैद्धान्तिक आधार निर्माण भएको देखिन्छ ।संविधानका अतिरिक्त स्थानीय तहहरुको संचालनका लागि जारि भएको स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा समेत खानेपानी, सिंचाई, वातावरणीय सवाल तथा उर्जा विकास जस्ता जलश्रोत क्षेत्रका सवालहरु सम्बोधन गर्न यथेष्ट व्यवस्था रहेको पाईन्छ।पानी क्षेत्रका निर्दिष्टयोजनाहरुको नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन जस्ता अधिकार स्पष्ट रुपमा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा रहेका छन । यसरी स्थानीय सरकारहरुले जलश्रोतको समष्टिगत विकासका लागि नीति निर्माण गरि आवधिक योजनाहरु मार्फत नागरिका संविधानतह रहेका अधिकार सुनिश्चित गर्न गुरुयोजना एक बलियो औजारका रुपमा रहने देखिन्छ ।

माथि उल्लेख गरिएका राष्ट्रिय स्तरका कानुनी प्रवन्धका अतिरिक्त दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य नं. ६ ले समेत खानेपानी तथा सरसफाईको निर्धारित मार्गचित्र प्रस्तुयाएको छ ।अन्तराष्ट्रिय स्तरमा नेपालले समेत प्रतिवद्धता जाहेर गरेको दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्नु स्थानीय सरकारको समेत कर्तव्य हुन आउछ ।यस परिवेशमा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न समेत स्थानीय सरकारहरुले प्रकृयागत विकासमा ध्यान पुंयाउनु पर्ने देखिन्छ । जलश्रोत क्षेत्रको समष्ठीगतविकासका लागि उपलब्ध कानुनी प्रवन्ध तथा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरु हासिल गर्न जल उपयोग गुरुयोजना निर्माणको औचित्य अझै बढी पुष्टी हुन्छ ।

चित्र न.३: दिगो विकास योजना अन्तरगत खानेपानी तथा सरसफाइको लक्षहरु

१.७.२ गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमा प्रकृया

❖ **वडा तहको योजना तर्जुमा तथा प्राथमिकीकरण गोष्ठी :** गाउँपालिका स्तरको जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमाका सन्दर्भमा वडा तहको योजना तर्जुमा महत्वपुर्ण खुट्किलाका रुपमा लिईन्छ । जलश्रोत क्षेत्रका आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, तथ्याङ्क विश्लेषण कार्य, योजना तर्जुमा तथा योजनाको कार्यान्वयन समेत वडा भित्र गरिने हुदा यो चरणलाई गुरुयोजनाको अभिन्न खुड्डकिलाका रुपमा लिईएको हो ।वडा भित्रका गुरुयोजनाले औल्याएका तथ्याङ्क संकलन पश्चात वडाका जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरु, पानी क्षेत्रका सरोकारवाला माफ २ दिने योजना तर्जुमा तथा प्राथमिकिकरण गोष्ठी संचालन गरिन्छ । वडा स्तरिय यस गोष्ठीमा सम्पादन हुने क्रियाकलापहरुको सारांस तल उल्लेख गरिएको छ ।

- संकलित तथ्याङ्कहरुको प्रस्तुती, छलफल, विश्लेषण, प्रमाणीकरण (जनसंख्यारघरधुरी, पानीका श्रोतहरु, जलश्रोत क्षेत्रका विद्यमान पूर्वाधार अवस्था आदी)
- आवश्यकता महशुषीकरण तथा माग संकलन
- प्रस्तावित मागमा आधारित योजनाहरु आवश्यकता अनुसार काटछाट, समायोजन तथा प्राथमिकिकरण

❖ **गाउँपालिका तहको जलयपयोग गुरुयोजना लगानी नीति, योजना तर्जुमा तथा प्राथमिकीकरण गोष्ठी :** यस प्रकृया अन्तरगत गाउँपालिकाको वडा तहवाट तर्जुमा गरी प्राथमीकीकरण गरिएका योजनाहरुको

वास्तविकतामा रही गाउँपालिका स्तरको प्राथमिकता क्षेत्रहरुको लागि नीतिगत आधारहरु तय गरिन्छ । उक्त कार्यको सारांश विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

❖ **विद्यमान स्थिति मापन र महशुषीकरण** : गाउँपालिका क्षेत्रमा विद्यमान जलश्रोत क्षेत्रका विकासका योजनाहरु र सोको सञ्चालन व्यवस्थापनमा उपभोक्ताहरुको व्यवहार तथा प्रतिबद्धता, अती गरिब बस्तीहरु, पानीका श्रोतहरुको विश्वसनियता, वातावरणीय जोखिम लगायतलाई सहभागीहरु मार्फत प्रस्तुत गर्ने लगाई गुरुयोजनाको आगामी लक्ष्य निर्माणका लागि यो सेसनमा महशुषीकरण गराईन्छ ।

❖ **परिकल्पना** : यस सत्रमा गाउँपालिकाको समग्र परिकल्पना हासिल गर्नको लागि केही जलश्रोत क्षेत्र संग सम्बन्धित पञ्चवर्षीय क्षेत्रगत परिकल्पनाहरु निर्माण गरिन्छन ।परिकल्पना निर्माण गर्दा गाउँपालिकाको क्षेत्रगत लगानी सम्भावना, सम्भावित साझेदार निकायहरु, पालिका क्षेत्रका अवसर र सम्भावना आदीलाई मध्यनजर गरि निर्माण गरिन्छन ।

❖ **लगानी नीति तथा योजना छनौटका आधारहरु निर्धारण** : गाउँपालिकाका वडाहरुबाट गुरुयोजनामा प्रस्तावित योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न, आवधिक परिकल्पना अनुसारको लक्ष्य हासिल गर्नका साथै योजनाहरुको प्राथमिकिकरणका लागि क्षेत्रगत लगानी नीति, नीतिमा आधारित सुचक र सुचकको ब्याख्या सम्बन्धि छलफल गरिन्छ ।योजना गर्जुमा गोष्ठीमा विभिन्न क्षेत्रका साझा वा सर्वमान्य सुचकहरुलाई समुह छलफल गरिन्छरआवश्यकता र स्थानीय परिवेश अनुसार थप लगानी नीतिहरु माथी समेत छलफल गरि जनप्रतिनिधीहरु मार्फत मतदान गरि लगानी नीति तथा योजना छनौटका आधारहरुको तय गरिन्छ ।लगानी नीति र सुचकहरु तय गरीसकेपछी सोही सुचकहरुको आधारमा योजनाहरुको प्राथमिकिकरण गरी क्षेत्रगत योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको पञ्चवर्षीय सुचि तयार गरिन्छ ।

❖ **खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धि विनियमावलीहरुको तयारी** : जल उपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन चरणलाई सहजताका साथ सम्पादन गर्न, पालिकाहरुको क्षेत्रगत ऐन कानुनहरु निर्माणमा सहजता तथा निर्माण सम्पन्न योजनाहरुको नियमित सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका योजनासंग सम्बन्धित विभिन्न विनियमावलीहरु निर्माण गरिन्छ । स्थानीय परिवेश, आवश्यकता आदीलाई ध्यान दिदै नियमावलीहरु सहभागीहरु मार्फत निर्माण गरिने गरिन्छ ।

❖ **विद्यमान सरोकारवालाहरुको पहिचान तथा लेखाजोखा** : गुरुयोजनाको लक्ष्य हासिल गर्न कार्यान्वयनको प्रक्रियामा सह लगानीका लागि सम्भावित साझेदार तथा सरोकारवालाहरु सहभागीहरु मार्फत पहिचान तथा लेखाजोखा गर्ने कार्य गरिन्छ।विगतमा जलश्रोत विकासका क्षेत्रमा पालिका क्षेत्रको भू-गोलमा सहयोग गरेका तथा भविष्यमा समेत सहयोग गर्न सक्ने सम्भावित सरोकारवालाहरु पहिचान गर्ने कार्य सहभागीहरु मार्फत गरिन्छ ।

१.७.३ जलउपयोग गुरुयोजना र जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनातयारीका मुख्य मितिहरु

गाउँपालिका स्तरिय जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका लागि साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको तथ्यांकहरुलाई पुनरावलोकन तथा साविकको वडागत तथ्यांकहरुलाई एकत्रित गर्ने कार्य परियोजना सहयोग इकाइबाट सम्पादन गरिएको थियो । तत्पश्चात जलउपयोग गुरुयोजना तयारीको सामाजिक तथा प्राविधिक कार्यमा सहजिकरण गर्न छनौट गरिएका परामर्शदाता तथा सहयोगी संस्थाका कर्मचारीहरुका लागि गाउँपालिका स्तरिय जलउपयोग गुरुयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना तयारी प्रकृया सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरी आवधिक फिल्ड कार्ययोजना समेत तयार गरी फिल्ड परिचालन गरिएको थियो । जलउपयोग गुरुयोजना तथा जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना तथा जिकोपार्जन कार्यान्वयन योजना तयारीका मुख्य चरणहरु तथा सम्पादन मितिहरुतलको तालिका नं. १ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.१: जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका प्रमुख चरण तथा मितिहरु

क.स	कियाकलाप विवरण	सम्पादन मिति
१	साविकको गुरुयोजनाको तथ्याक एकत्रित तथा समायोजन	२०७४ माघ
२	पालिका स्तरिय परामर्श बैठक तथा अभिमुखिकरण	२०७४ फाल्गुन
३	वडा स्तरिय परामर्श बैठक तथा अभिमुखिकरण	२०७४फाल्गुन
४	साविकको गुरुयोजनाको तथ्याकमाथि छलफल तथा प्रमाणीकरण	२०७४फाल्गुन
५	वडास्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी	२०७४ फाल्गुन/चैत्र
६	पालिका स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी	२०७४ चैत्र
७	पालिका स्तरिय लगानी नीति, क्षेत्रगत परिकल्पना निर्माण सम्बन्धि गोष्ठी	२०७५ जेष्ठ
९	जलउपयोग गुरुयोजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन तयारी	२०७५
१०	जलउपयोग गुरुयोजनाको प्रतिवेदन गाउँसभाबाट पारित	२०७६

२ अध्याय : गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र

२.१ अवस्थिति तथा भुगोल

प्रदेश: सुदूरपश्चिम **जिल्ला:** बझाङ **गाउँपालिका:** तलकोट

समावेश गरिएका साविकका गाउँपालिकाहरु:सुनिकोट, धमेना, मेलबिसौना, र दाँतोला (विस्तृत तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।)

वडा नं.	समावेश भएका साबिकका गा.बि.स.हरु	साबिकका वडाहरु	वडा नं.	समावेश भएका साबिकका गा.बि.स.हरु	साबिकका वडाहरु
१	सुनिकोट	१-९	५	मेलबिसौना	४,६,७,८,९
२	धमेना	५-९	६	दाँतोला	३,४,५,६,८,९
३	धमेना	१-४	७	दाँतोला	१,२,७
४	मेलबिसौना	१,२,३,५			

भौगोलिक अवस्थिति: २९°३२'२८" देखि २९°३९'३१" उत्तरी अक्षांश र ८१°१४'५" देखि ८१°०५'३३" पूर्वी देशान्तर

गाउँपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल: ३३५.२६ वर्ग किलोमिटर

सिमाना: पूर्वमा बाजुरा र हुम्ला जिल्ला, पश्चिममा शुर्मा गाउँपालिका र बुंगल नगरपालिका, उत्तरमा कांडा गाउँपालिका, र दक्षीणमा मष्टा गाउँपालिका र जयपृथ्वी नगरपालिका रहेकोछ भने गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय यस गाउँपालिकाको वडा नं. ४ मा मा रहेको छ।

स्थानिय बजार: तलकोट वडा नं. ५,४ **मुख्य नजिकको बजार :** चैनपुर

सामाजिक रितिरिवाज र चाड पर्व: बडा दशै, तिहार, भुवा पर्व, माघी संकान्ति, विशु संक्रन्ति, चौदशी, जनैपूर्णिमा,गौरा पर्व, वहुलेठेही आदि रहेका छन्

पोशाक: पुरुषहरुले दौरा, सुरुवाल, कोट, टोपी र महिलाहरुले गुन्यु, चोलो, पोते आदि भेषभुषाका रुपमा लगाउने गर्दछन्

गाउँपालिकासम्मको यात्रा:गाउँपालिका सम्म पुग्नको लागि भ्रमण शुरुगर्ने स्थान : ....

बाट	सम्म	दुरी (कोश / कि.मि. / माइल आदि)	बाटो (कालो पत्रे सडक/ग्राभेल मोटर बाटो /कच्ची मोटर बाटो /गोरेटोघोडेटो /पैदल बाटो)	लाग्ने समय (घण्टा मिनेट)	माध्यम (मोटर/पैदल)
गाउँपालिका देखी	जिल्ला सदरमुकाम	२७	कच्ची सडक	२ घण्टा	मोटर
वडा नं. १	गाउँपालिका कार्यालय	२०	कच्ची सडक	१.४५ घण्टा	मोटर
वडा नं. २	गाउँपालिका कार्यालय	१५	कच्ची सडक	१.३० घण्टा	मोटर
वडा नं. ३	गाउँपालिका कार्यालय	१०	कच्ची सडक	१.१५ घण्टा	मोटर
वडा नं. ४	गाउँपालिका कार्यालय	०	पैदल बाटो	२ घण्टा	
वडा नं. ५	गाउँपालिका कार्यालय	३	पैदल बाटो	०.१५ घण्टा	
वडा नं. ६	गाउँपालिका कार्यालय	७	पैदल बाटो	१ घण्टा	
वडा नं. ७	गाउँपालिका कार्यालय	८	पैदल बाटो	१.१५ घण्टा	

२.२ गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरीहरुको विवरण

गाउँपालिका स्तरिय जलउपयोग गुरुयोजना समायोजन प्रक्रिया का लागि साविकका गाविस स्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको तथ्यांकहरुलाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा १४९ वटा मुख्य बस्तीहरु भएको देखिन्छ । त्यसैगरी २७१ भन्दा पछिका बिभिन्न मितिमा तयार गरिएका साविकाजलउपयोग गुरुयोजनाको प्रतिबेदन अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरधुरीसंख्या २३४९ रहेको छ । कूल घरधुरीहरुमध्ये १७.५४%दलित घरधुरी, ८२.०८% अन्य घरधुरीहरु र बाँकी ०.३८% जनजातीहरु रहेका छन् । उक्त घरधुरीहरुको अवस्था विश्लेण चित्र नं. ४ मा गरीएको छ । गाउँपालिकाको वडागत रुपमा रहेको बस्ती संख्या र घरधुरीहरुको बिस्तृत विवरण तलको तालिका नं. २ मा प्रस्तुत गरिएको छ भने टोलगत आधारमा थप विस्तृत विवरण अनुसुची-१ र ११ मा उल्लेख गरिएको छ ।

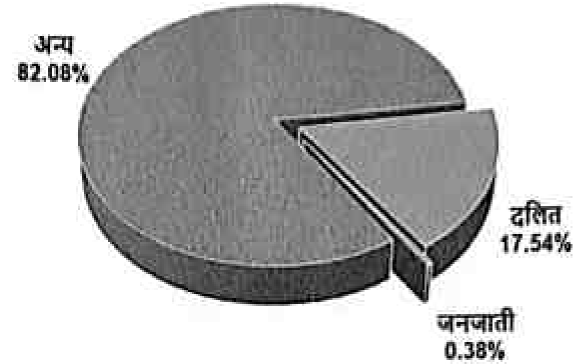

चित्र नं. ४: गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरी विश्लेशण

तालिका नं. २: गाउँपालिकाको जातिगत आधारमा घरधुरी विवरण

वडानं.	जम्मावस्ती संख्या	आधार वर्षको घरधुरी विवरण (२०७१-२०७४)				हालको जम्मा घरधुरी (२०७५)	जनसंख्या (२०७१-२०७४)		
		दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा
१	४५	८२	६	३५८	४४६	४६२	१४९८	१५१५	३०१३
२	२१	७३	०	२२४	२९७	३३५	९५७	९५६	१९१३
३	२१	८	०	२३६	२४४	२७४	७४१	१०४६	१७८७
४	१७	६	२	३०७	३१५	३२६	१०७०	१०७५	२१४५
५	२४	१९८	१	२०३	४०२	४१७	१३३९	१४३८	२७७७
६	११	१६	०	२९४	३१०	३२१	१०२८	१०५८	२०८६
७	१०	२९	०	३०६	३३५	३५१	१०५१	१०८३	२१३४
जम्मा	१४९	४१२	९	१९२८	२३४९	२४८६	७६८४	८१७१	१५८५५

श्रोत : साबिकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिबेदन बिश्लेशण (२०७१–२०७४)

२.३ भु–उपयोग विवरण

यस गाउँपलिकामावन जंगलको अवस्था राम्रो देखिन्छ । गउँपालिकाको कुल भूमाग ३३४४९.७५ हेक्टर मध्ये करिब १७५५९.२३ हेक्टर अर्थात ५२.४९% हिस्सा वन जंगलले ओगटेको छ । त्यसै गरि १८.४०% भु-भाग घांसे मैदान, १५.९०% झाडी क्षेत्र रहेको देखिन्छ भने खेतीयोग्य जमिनको हिस्सा ७.१८ मात्र रहेको देखिन्छ । भाग झाडी क्षेत्रको अरु बाँझो जमिन, बालुवा क्षेत्र,ताल तलैया र जल क्षेत्र एकदमै कम रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकाको भु-उपयोगको

अवस्था विश्लेषण चित्र नं. ५ मा गरिएका [illegible]गत रुपमा थप विस्तृत विवरण तलको तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

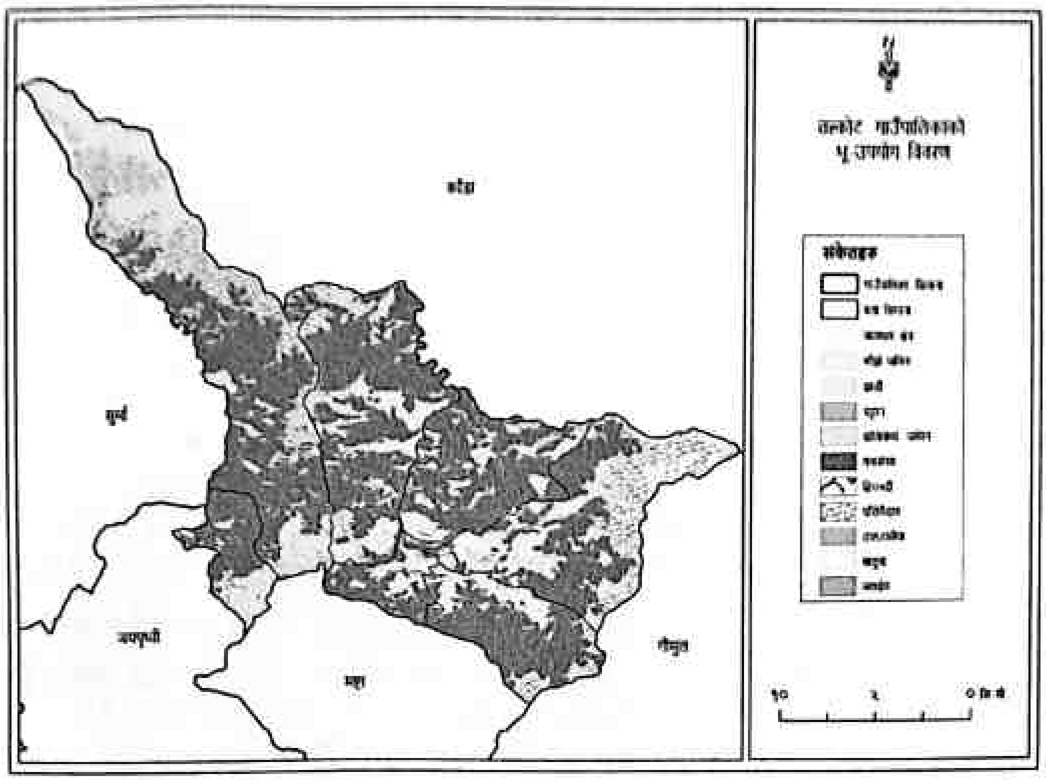

चित्र नं.५: गाउँपालिकाको भु-उपयोग सम्वन्धि अवस्था विश्लेषण

तालिका नं. ३: गाउँपालिकाको वडागत रुपमा भु-उपयोग सम्वन्धि विवरण

वडानं.	बाँझोजमिन	झाडी	खेतियोग्यजमिन	वनजंगल	घाँसेमैदान	तालतलैया	बलौटेजमिन	जलक्षेत्र	जम्मा
१		१९६.४६	३४८.३७	९७४.५६	८७.२०		५.९३	२१.२०	१६३३.७२
२	१३२१.४८	९३२.२४	२९५.७८	४६०५.९२	३३७८.७२	०.७४	१६५.५०	१३.५१	१०७१३.८९
३		१४९३.७०	२७१.९९	३९८२.८८	६००.१८		४५.३२	४२.२३	६४३६.३०
४	४.६९	६८८.८८	२८८.७५	२७४५.५७	१७१.६४			१४.८३	३९१४.३५
५		८८.०४	३८२.८२	८०३.०७	२०.६७		६.७४	१२.२७	१३१३.६२
६	३.३१	४००.८०	४६२.२२	२०९४.७९	२३२.५१		७.०८		३२००.७१
७	३५०.५८	१५१७.४९	३५३.३८	२३५२.४४	१६६३.२७				६२३७.१५
जम्मा	१६८०.०६	५३१७.६२	२४०३.३२	१७५५९.२३	६१५४.१९	०.७४	२३०.५६	१०४.०४	३३४४९.७५
जम्मा %	५.०२%	१५.९०%	७.१८%	५२.४९%	१८.४०%	०.००%	०.६९%	०.३१%	१००.००%

२.४प्रमुख खोलानालाहरु

यस गाउँपालिकाको मुख्य जलाधार क्षेत्र भनेको सेती रहेको छ । स-साना खोलाहरु पनी हिमालय क्षेत्रबाट उत्पन्न भएका हुदा मुख्य खोलाहरुमा पनी पानीको मात्रा प्रयाप्त देखिन्छ । सेती नदी, सुनीगाड, पन्यारी खोला, तलकोटी खोला लगायत दाँतोली गाड, भैतेगाड, सुकगाड जस्ता श्रोतहरु यस गाउँपालिकाको लागि मुख्य श्रोतको रुपमा रहेका छन ।अन्य दह तथा स-साना खोला/खोल्सीहरु रहेको यस गाउँपालिकामा विभिन्न जलश्रोतका सम्भावनाहरु रहेका छन् । अगामी दिनहरुमा यी श्रोतहरुको प्रभावकारी व्यवस्थापनबाट यस गाउँपालिकामा खानेपानी, सिंचाइ लगायत उर्जाको सेवाहरु विस्तार गर्न सकिने सम्भावना प्रवल देखिन्छ भने गाउँपालिकामा रहेको सेतीनदी , सुनिगाड, तलकोटी गाड बाट पानी लिफ्ट गरी थप जलश्रोतहरुको परिपुर्ति गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।

२.५ जलउपयोग गुरुयोजनामा जलबायु परिवर्तन र जोखिम व्यवस्थापन

साधारण शब्दमा"जलबायु परिवर्तन"भन्नाले कम्तिमा ३० बर्षको अवधिमा औषतवर्षा तथा तापक्रममा आएको परिवर्तन बुझिन्छ । वर्षामा आएको परिवर्तनले औषत बर्षामा परिबर्तन आउनु अर्थात कुनै ठांउमा थोरै समयमा धेरै बर्षा हुनु, पानी पर्ने मात्रा र दिनहरु घट्नु र कुनै ठांउमा सुख्खा पर्नु हो भने तापकममा आएको परिवर्तनले हिंउपग्लनु, सतहिपानी र बाताबरणको तापक्रम बढ्नुहो । हेर्दा यो कुरा जति सरल भएपनि यसले जिविकोपार्जनमा पारेको नकरात्मक असरको गाम्भिर्यता धेरै महत्वपुर्ण छ । जलबायु परिवर्तनको मुख्यत जलस्रोत तथा कृषि क्षेत्रमा नकरात्मक असर परीरहेको र यसका कारणबाट स्थानियको जीविकोपार्जनमा गम्भिर असर परिरहेकोछ ।

जलाधारक्षेत्रको संरक्षण तथा सुरक्षण

पानीका स्रोतहरु जस्तै खोलानाला, तालतलैया तथा मुलहरु वर्षाको पानीमा भरपर्दछन् । बर्षा संगसंगै जमिनको भुबनोट र माटोको कारणबाट वर्षाको पानी जमिन भित्र पस्ने प्रकृयालाई असर गरिरहेको हुन्छ । तसर्थ स्रोतमा पानीको बहाव कायम गर्न र संरक्षण गर्नका लागि जलाधार क्षेत्रको संरक्षण र सुरक्षण जरुरी हुन्छ । सुरक्षित पानीका लागि स्रोत भन्दा माथिको क्षेत्रमा प्रसस्त रुखबिरुवा हुन जरुरी छ । वनजंगलले परेको पानी बग्ने गतिलाई कम गरी जमिन भित्र पानी पस्ने प्रकृयालाई वढाउनका साथै सतहको मलिलो माटो बग्नबाट समेत रोक्ने काम गर्दछर बाढी पहिरोको जोखिम कम गर्दछ ।वर्तमान"स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४" लेपनी विपद् जोखीम न्यूनिकरण,जलाधार तथा पानीका मुहान संरक्षण सम्बन्धि स्थानिय स्तरका योजनाहरुको तजुमा, कार्यान्वयन र नियमन गर्न सक्ने अधिकार वडा समिति, गाउँपालिका र नगरपालिकालाइ दिइको छ ।

जलाधारक्षेत्रको संरक्षण र सुरक्षणका लागि गर्न सकिने कृयाकलापहरु

- स्रोतमा वर्षा पछि आउनसक्ने पानीको क्षेत्र सिमाकंन गर्ने र स्रोतहरु माथिबाट सडक निर्माण गर्दा ठुला यन्त्रहरुको सकभर प्रयोग नगर्ने ।
- जमिनको प्राकृतिक भिरालोपन सकभर कायम गर्ने ।
- जलाधार क्षेत्र भित्र वृक्षारोपण गर्ने र सुरक्षण गर्ने तथा सामुदायिक वन कायम गर्ने ।
- पोखरीको माध्यमबाट वर्षाको पानीलाई भण्डारण गर्नेतथा पुराना तथा परम्परागत पोखरीहरुलाई पुर्ननिर्माण तथा पुर्नस्थापना गर्ने ।
- बायो ईन्जिनियरिङको माध्यमबाट पहिरो तथा भुस्खलन रोक्ने ।
- जलाधार क्षेत्र भित्र खुला चरिचरनमा पुर्णत बन्देज लगाउने ।
- पानीका स्रोतहरु तथा बनेका विकासका संरचनाहरु माथि भल तर्काउने नालीहरुको निर्माण गर्ने र रेखदेख गर्ने
- सतहमा बग्ने पानीलाई विभिन्न संरचनाहरु मार्फत रुकावट पैदा गरी जमिनमा पानी पसाउने तथा माटो बगाउने कार्यलाई न्युन गर्ने ।
- सिंचित क्षेत्रको विस्तार गर्ने ।
- कृषीमा समयानुकुल प्रविधि, बालिनाली तथा जिविकोपार्जनका माध्यमहरु अपनाउने ।
- योजनाबद्धरुपमा सबै पानीका स्रोतहरु तथा जोखिम स्थानहरुको नक्साकंन, अनुगमन, बहाव रेकर्ड तथा अध्यावधी गरिरहने र सुधारको कार्य योजना बनाउने र लागु गर्ने ।
- जलाधार क्षेत्रलाई दुषित हुनबाट बचाउन समुदायले आफ्नो सामाजिक नियमावली बनाई लागु गर्ने ।

२.६ गाउँपालिकाको खाद्यान्न आपुर्तीको वर्तमान अवस्था

यस गाउँपालिकाको प्रमुख पेशा कृषि नै रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकामा कृषि पेशामा मात्र संलग्न रहेका जम्मा २२८८ घरधुरीहरुको आफ्नै उत्पादनबाट भएको खाद्यान्न आपुर्तिको अवस्थालाई विश्लेशण गर्दा यस गाउँपालिकाका२०८०(९१%)

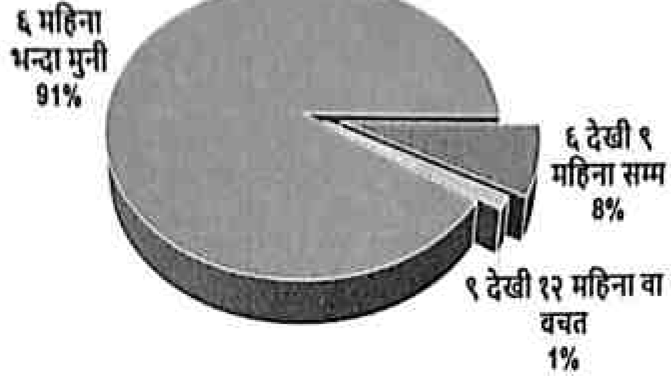

चित्र नं. ६: गाउँपालिकाको खाद्यान्न आपुर्तिको अवस्था विश्लेशण

घरधुरीहरुलाई आफ्नै उत्पादनबाट ६ महिना भन्दा कम समय खाद्यान्न पुग्ने अवस्था देखिन्छ । त्यसैगरी १७६ (८%) घरधुरीहरुलाई ६ देखि ९ महिना सम्म पुग्ने अवस्था छ भने बांकी ३२ (१%) घरधुरीहरुलाई मात्र ९ देखि १२ महिना सम्म खान पुग्ने वा केहीलाई बचत हुने अवस्था देखिन्छ ।औसत रुपमा कम वर्षा र सुख्खा मौसमका कारणबाट कृषि उत्पादन न्यून रहेको हुदा प्रत्यक्ष असर खाद्यान्न आपुर्तीमा पर्ने हुंदा यस गाउँपालिकाका मानिसहरुले वैकल्पिक आयश्रोतको रुपमा नोकरी, ज्याला मजदुरी, ब्यापार व्यवसायहरु संचालन तथा बैदेशिक रोजगारी पनी गरेको देखिएको छ । खाद्यान्न आपुर्तीको अवस्था बिश्लेशण चित्र नं. ६ र वडागत विवरण तालिका नं.४ मा गरिएको छ भने थप विस्तृत विवरण**अनुसुची-२** मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ४ : वडागत रुपमा खाद्यान्न आपुर्तीको अवस्था

खाद्यान्न आपुर्तिको अवस्था	वडागतघरधुरी संख्या							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
६ महिना भन्दामुनी	३५२	२९२	१८४	३१५	४०१	२५०	२८६	२०८०
६ देखी ९ महिनासम्म	६६	५	५९	०	१	२९	१६	१७६
९ देखी १२महिना वा बचत	२४	०	१	०	०	५	२	३२

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिबेदन विश्लेशण (२०७१–२०७४)

गाउँपालिकामा मुख्य जिविकोपार्जनका स्रोतहरु :बाँस तथा निगालो खेती तथा सामाग्रीहरु निर्माण

गाउँपालिका क्षेत्रमा उत्पादन हुने मुख्य बालीहरु :धान, मकै, गहु, आलु आदी

गाउँपालिका क्षेत्रमा रोजगारीका प्रमुख अवसरहरु :बाँस निगालोको स्थानिय सामाग्री निर्माण, बिभिन्न खाले ब्यापार लगायत सिजन अनुसार माछा तथा यार्चा संकलन आदी ।

२.७ मौसमी पात्रो

यस गाउँपालिकामा आगामी दिनहरुमा समुदायमा आधारित विकासका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा समुदायका मानिसहरुको कार्यव्यस्तता को समय जान्न आवश्यक छ। ग्रामीण समुदायका बहुसंख्यक मानिसहरु स्थानीय कृषी तथा मजदुरी जस्ता क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरी जिविकोपार्जन गर्ने भएकाले समुदायको फुर्सदलाइ मध्यनजर गरीविकासका क्रियाकलापहरुसञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ।तसर्थसमुदायकोफुर्सदकोसमयथाहापाउनमहिनाअनुसारमौसमी पात्रोतयारपारिएको छ । यस गाउँपालिकाको विभिन्न समयमा तयार पारिएका वडागत गुरुयोजनाका प्रतिवेदनहरुलाई विश्लेषण गर्दा गाउँपालिकाका मानिसहरु वैषख, जेष्ठ,असाढ,साउन, भाद्रर चैत्र महिनामा स्थानिय खेतीपाती, सिजन अनुसारको खर संकलन र जडिबुटी व्यावसायले गर्दा व्यस्त हुने अवस्था प्राप्त तथ्यांकले देखाएको छ । त्यसकारण बाँकी अन्य महिनाहरु केही फुर्सदिला देखिएका कारण विकास निर्माणका गतिविधिहरुमा समुदायलाई सहभागिता गराउन सकिने सम्भावना देखिन्छ । समग्रमा यस गाउँपालिकामा पुषको भन्दा महिलाहरु सिजन अनुसारको काममा बढी व्यस्त हुने अवस्था तथ्याक विश्लेषणले देखाउछ । वडाका महिला र पुरुषको प्रत्येक महिना व्यस्त हुने समयको कोविश्लेषण चित्र नं.७मा गरिएको छ भने थप विस्तृत विवरण तालिका नं. ५ उल्लेख गरिएको छ ।

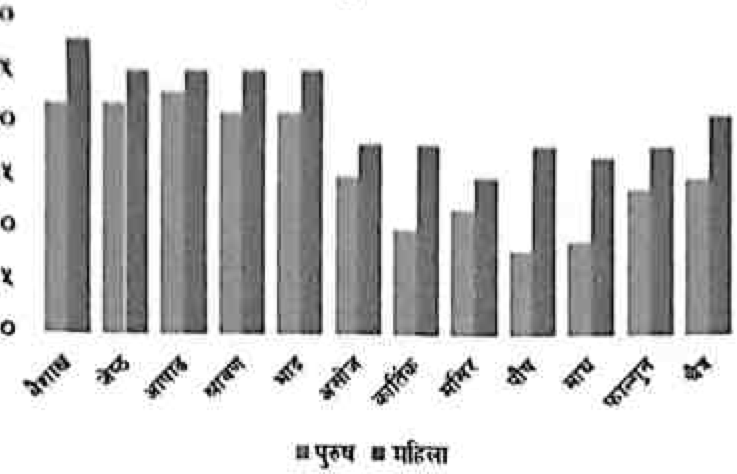

चित्र नं. ७: गाउँपालिकाका मानिसहरुको मौसमी काममा व्यस्त हुने अवस्था

तालिका नं. ५: गाउँपालिकाका महिला र पुरुषहरुको मौसमी काममा व्यस्त हुने अवस्था

सिजन अनुसारको काममा महिला र पुरुषको व्यस्त रहने समय दिनमा												
महिना	वैशाख	जेष्ठ	आषाढ	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र
पुरुष	२२	२२	२३	२१	२१	१५	१०	१२	८	९	१४	१५
महिला	२८	२५	२५	२५	२५	१८	१८	१५	१८	१७	१८	२१

स्रोत : साबिकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७३)

२.८ स्थानीय दक्ष प्राविधिक जनसक्ति तथा मानव संसाधन

कुनै पनि विकास निर्माणका कियाकलापहरुलाई गुणस्तरीय र दिगो रुपमा संचालन गर्न स्थानीय स्तरमा सिप भएका दक्ष जनशक्ति हुन अति आवश्यक छ । यस गाउँपालिकामा कुल ६०३ जना विभिन्न दक्षता र सीप भएका जनशक्ति उपलब्ध छन् । जसमध्ये सबैभन्दा बढी काठको का मगर्ने मिस्त्री, स्थानिय चर्पी निर्माण कार्यकर्ता र ढुंगाको गारो लगाउने मिस्त्रीहरु रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकामा उपलब्ध जनशक्तिहरुको वडागत विवरण तलको तालिका नं.६ मा प्रस्तुत गरीएको छ ।

तालिका नं. ६: वडागत रुपमा उपलब्ध स्थानिय दक्ष जनशक्तीहरुको विवरण

मानवसंसाधन विवरण	वडागत रुपमा उपलब्ध मानव संशाधन(संख्या)							जम्मा संख्या
	१	२	३	४	५	६	७	
दक्ष मिस्त्री (कामदार)	३३	४६	१२	१२	१५	१८	४७	१८३
मर्मत सम्भार कार्यकर्ता	३	६	४	२	३	२	०	२०
स्थानिय चपी निर्माण कार्यकर्ता	२०	३५	३०	२३	११		०	११९
काठको का मगने मिस्त्री	२५	४२	४२	१२	१०	८	३१	१७०
विधुत् प्राविधिक						९	१२	२१
आकाशे पैटो बनाउने मिस्त्री						०	०	०
महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविका	९	५	४	४	५	४	५	३६
जलश्रोत प्रविधिक	३	२	१	२		०	७	१५
कृषि प्राविधिक	२	१		१		२	१	७
पसु स्वास्थ प्राविधिक	१		१			२	१	५
सामाजिक परिचालक	२	१	२	३	२			१०
अगुवा कृषक	३	१		५	३	३	२	१७
सामुदायिक बन व्यवस्थापक								०
जम्मा	१०१	१३९	९६	६४	४९	४८	१०६	६०३

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिबेदन विश्लेषण (२०७१–२०७४)

२.९ उपलब्ध सेवाकेन्द्र,कार्यालय तथा कार्यरत संघसंस्थाहरु

यस गाउँपालिकामास्थानिय सेवा केन्द्रको रुपम हरेक वडामा आधारभुत विद्यालयहरु रहेका छन । त्यसैगरी ४ वटा स्वास्थ्य चौकीहरु पनी रहेका छन । हाल स्थानिय तहको संरचना निर्माण भएपछी हरेक वडामा वडाकार्यालयहरु स्थापित भएका छन केही वडाहरुमा लघुवित सेवाको लागि ४ वटा सहकारी संस्थाहरु विद्यमान रहेको देखिन्छ । उक्त संघसंस्थाहरुको बिद्यमान खानेपानी तथा सरसफाई सम्वन्धि विववरण आर्को खण्डमा उल्लेख गरिएको छ भने थप विस्तृत विवरण तालिका नं. ७.र अनुसूचि नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७. वडागत रुपमा उपलब्ध स्थानिय सेवाकेन्द्रहरु

संस्थाको किसिम	जम्मा संस्था संख्या	छात्रासंख्या	छात्रसंख्या	शिक्षक/कर्मचारीसंख्या	जम्मा
आधारभुत विद्यालय	२७	१३६७	१३५५	१२९	२८५१
माध्यमिक विद्यालय	३	४६२	७४५	४४	१२५१
अन्य विद्यालय	१	४३०	३४१	२३	७९४
पालिका र वडा कार्यालय	७				
स्वास्थ्य संस्था	४				
समुदायमा आधारित संस्था / सहकारी	४				

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिबेदन विश्लेषण (२०७१–२०७३)

२.१०स्थानीय निर्माण सामाग्रीहरु उपलब्धताको अवस्था

यस गाउँपालिकामा स्थानिय श्रोत तथा निर्माण सामग्रीहरुको प्रयाप्तता रहेको छ । ढुङ्गा, बालुवा, काठ, गिट्टी र बाँस जस्ता स्थानिय निर्माण सामाग्रीहरु वडाको हाता भित्र नै उपलब्ध छन् भने घरको छतको लागि आवश्यक पर्ने

स्रोतका लागि केही वडाहरुले सम्बन्धित वडा भन्दा बाहिर आश्रित रहेको छ । वडामा ढुगाको श्रोतको लागि गाउँपालिकाका सबै वडाहरुको विभिन्न ठाउँहरुमा प्रशस्त मात्रामा उपलब्ध हुने सम्भावना छ भने बालुवाको लागि गाउँपालिकामा अवस्थित सेतीनदीका विभिन्न पाइने स्थानहरुमा प्रशस्त रहेको देखिन्छ । ढुगा र मिट्टी गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा प्रशस्त मात्रामा उपलब्ध भईरहेको छ भने बालुवा र काठको लागि केही वडाहरुलाई अरु वडाहरुमा आश्रित हुनुपर्ने बाध्यता रहेको छ । वडा अनुसार सर्भिस सामाग्री उपलब्धता सम्बन्धि थप विस्तृत विवरण अनुसूचि नं. ९ मा उल्लेख गरिएको छ ।

२.११ विद्यमान सामुदायिक संस्थातथा सहकारीहरुको बर्तमान अवस्था

यस गाउँपालिकाको विभिन्न मितिमा तयार पारिएका साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको प्रतिवेदनहरुलाई विश्लेषण गर्दा वडाहरुमा विभिन्न सेवा प्रदायक संघ संस्था तथा कार्यक्रमहरु को सहयोगमा सामाजिक र आर्थिक विकासका लागि सामुदायिक संस्थाहरुको गठन एवं परिचालन गरेको पाईन्छ। यस गाउँपालिकामा जम्मा ११० वटा सामुदायिक संस्थाहरु रहेको छन् जसमध्ये ५९वटा महिला सामुदायिक संस्थाहरु रहेका छन् भने बाकि ५१ वटामिश्रित सामुदायिक संस्था रहेका देखिन्छ। उक्त ११० वटा सामुदायिक संस्थाहरु मध्ये १०४ वटा सक्रिय रहेका छन भने बाँकी ६ वटा निस्कृय रहेको देखिन्छ । तथ्यांक संकलन अवधि सम्म ११० वटै सा. स. हरुमा कुल बचत पुँजी रु. १६,१८७,०८२.००रहेको छ। त्यसै गरी विद्यमान सामुदायिक संस्थाहरुको ससक्तीकरण र संस्थागत विकासको लागि यस गाउँपालिकामा थप ५ वटा सहकारी संस्थाहरु रहेको देखिन्छ। उक्त सहकारी संस्थाहरुमा ४ वटा बचत तथा ऋण सेवा परिचालन गरिराखेका छन भने एउटा कृषि सहकारी रहेको छ। उक्त सामुदायिक संस्था र विद्यमान सहकारी संस्थाहरुको विस्तृत विवरण क्रमशः अनुसूचि नं. ४ र ५मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ८: वडागत रुपमा सामुदायिक संस्थाहरुको बर्तमान अवस्था

वडानं.	संस्थाकोकिसिम		सक्रियता		सदस्यहरु		जम्मा पुँजी
	मिश्रीत	महिला	सक्रिय	निस्कृय	महिला	पुरुष	
१	१३	१४	२४	३	५७०	११५	५,७०१,५६३
२	१६	१०	२५	१	२७०	१७९	३,७८८,७००
३	१०	१	११	०	५८	९०	५६४,०००
४	५	१७	२२	०	४१८	७७	१,९७१,२००
५	७	१७	२२	२	५९६	११०	३,३९५,५००
६	१	९	८	२	३२५	१५	५६६,६१९
७	०	६	५	१	२०१	०	१९९,५००
जम्मा	५१	५९	१०४	६	२४३८	५८६	१६,१८७,०८२

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७३)

३ अध्याय : बिद्यमान जलश्रोतको अवस्था र प्रयोग

३.१ बिद्यमान जलश्रोतहरुको बिश्लेषण

जलउपयोग गुरुयोजनाको महत्वपूर्ण अंगको रुपमा बिद्यमान जलश्रोतहरुको बिश्लेषण पर्दछ । पानीका श्रोतहरुमा पानी यथेष्ठपरिमाणमा उपलब्ध छ वा छैन, गुणस्तर के कस्तो रहेको छ, पानीका श्रोतहरुको अवस्थिती बस्तीहरुको तुलनामा माथी वा तल कता छ, जलश्रोतहरुको बिद्यमान प्रयोग स्थिती र भबिष्यको उपयोगको संभावना के-कस्तो रहेको छ, मुहानहरुमा बिबाद छ/छैन भन्ने अवस्थाको बिष्लेशण जलउपयोग गुरु योजनाको अध्ययन चरणमा सामाजिक तथा प्राबिधिक अध्ययनका माध्यमबाट गरिन्छ । जस अन्तरगत गाउँपालिकामा बर्तमान अवस्थामा प्रयोगमा रहेका तथा भबिश्यमा प्रयोगको सम्भावना रहेका हरेक श्रोतहरुको स्थलगत अवलोकन गरी सामाजिक तथा प्राविक बिष्लेशण गरिन्छ । तथ्याङ्ग संकलन गर्ने गरिन्छ । यस गाउँपालिकामा जलउपयोग गुरुयोजना तयारीका क्रममा ठुला साना गरी जम्मा जम्मी ३२९ वटा श्रोतहरुको सर्वेक्षण तथा सम्भाब्यता अध्ययन गरिएको थियो । उपलब्ध जलश्रोतहरुको बिस्तृततथ्याङ्ग र बर्तमान अवस्थाको बिश्लेषण यस अध्यायमा प्रस्तुत गरिएको छ । उक्त श्रोतहरुको बिस्तृत बिवरण अनुसूचि नं. ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

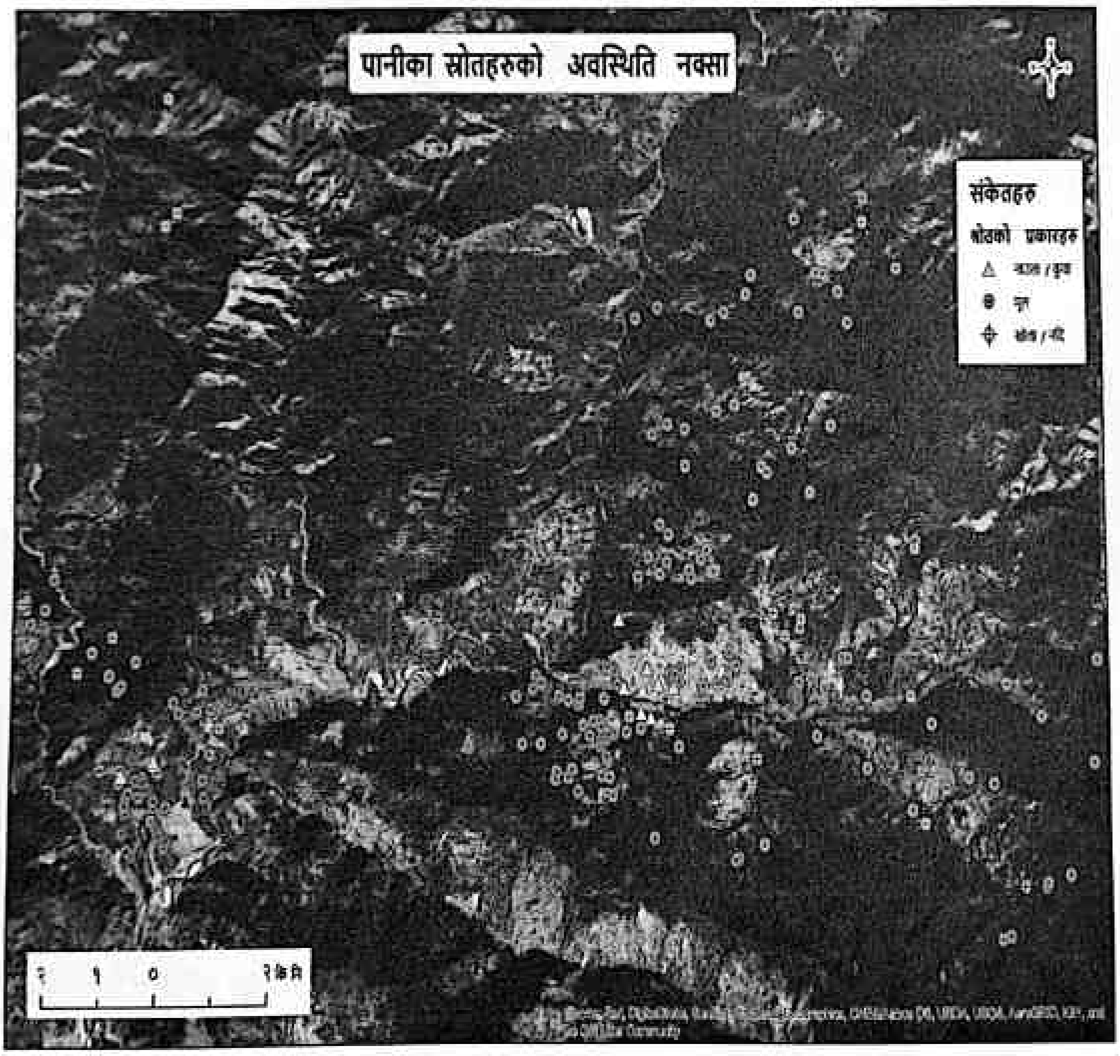

चित्र नं.८: गाउँपालिकामा उपलब्ध जलश्रोतहरुको अवस्था बिष्लेशण

३.१.१ जलश्रोतको संख्या तथा प्रकारका आधारमा विश्लेषण

गाउँपालिकामा हाल प्रयोगमा रहेका तथा भविष्यमा प्रयोग हुनसक्ने जलस्रोतको अवस्थाको प्राविधिक विश्लेषण गर्दा यस तलकोट गाउँपालिकामा जम्मा २९९वटा पानीका स्रोतहरुउपलब्ध रहेका छन् । उक्त श्रोतहरुमध्ये २३८वटा मूल तथा खोल्साहरु, ४३ वटा नदि तथा खोला र बाँकी १७ वटा नौला तथा कुवाहरु रहेका छन । अवस्थित पानीका श्रोतहरुको हिसावले हेर्दा सबभन्दा बढी जलश्रोतहरुको संख्यावडा नं. २ मा रहेका छन भने सबभन्दा कम वडा नं. ५ मा रहेको देखिन्छ । चित्र नं. ९मा उक्त जलश्रोतहरुको प्रकारको आधारमा विश्लेषण गरिएको छ भने वडागत विवरण तलको तालिका नं. ९ मा उल्लेख गरिएको छ। उपलब्ध जलश्रोतहरुको थप विस्तृत विवरण अनूसूची ७ मा उल्लेख गरिएको छ।

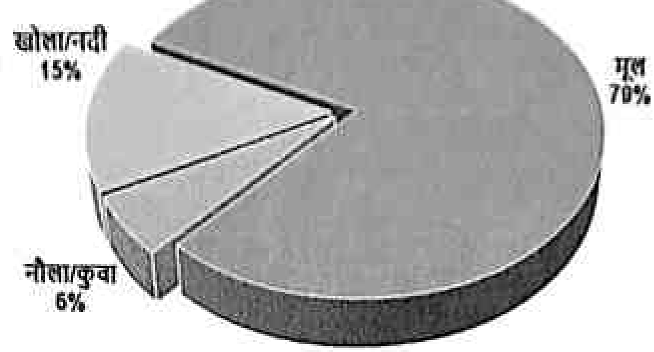

चित्र नं. ९: जलश्रोतहरुको उलब्धता र प्रकारका आधामा विश्लेशण

तालिका नं. ९: वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको प्रकारका आधारमा बिश्लेशण

श्रोतकाप्रकारहरु	श्रोतसंख्या(वडागत)							जम्मा संख्या
	१	२	३	४	५	६	७	
खोला/नदी	११	३	११	४	४	४	७	४४
मूल	६१	२४	२२	४८	५३	१९	११	२३८
नौला/कुवा	८	१	०	३	५	०	०	१७
जम्मा	८०	२८	३३	५५	६२	२३	१८	२९९

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिबेदन विश्लेशण (२०७१–२०७२)

३.१.२ जलश्रोतहरुको क्षमता आधारमा विश्लेशण

यस गाउँपालिकामा विद्यमान अवस्थामा रहेका मुलहरुको उपलब्ध पानीको परिमाणको हिसावले प्राविधिक विश्लेषण गर्दा मापन योग्य भएका जम्मा मुलहरु मध्ये करिव ४४% मूलहरुमामा पानीको बहाव ०.१ लिटर प्रति सेकेन्ड वा सो भन्दा कम रहेको छ, ३४%मुलहरुमा ०.१ देखी ०.५ सम्म प्रति सेकेन्ड, १०% मुलहरुमा ०.५ देखी १ लिटर प्रति सेकेन्ड सम्म रहेको छ भने बाँकी १२%मुलहरुमा मात्र पानीको बहाव १ लिटर प्रति सेकेन्ड वा सो भन्दा बढी पाईएको छ

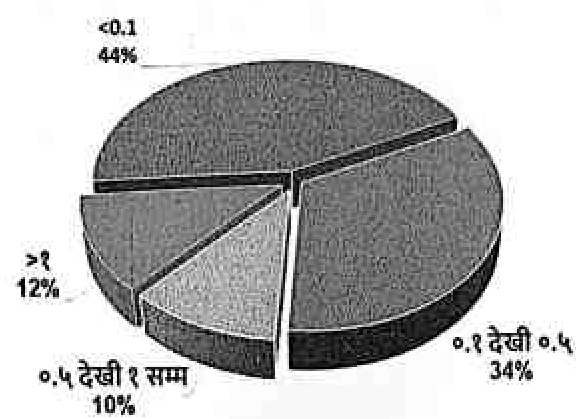

चित्र नं. १०: जलश्रोतहरुमा उपलब्ध पानिको परिमाणका आधामा विश्लेशण

। चित्र नं १० मा विद्यमान श्रोतहरुको क्षमता विश्लेषण गरिएको छ र तालिका नं. १० मा वडा अनुसारको विवरण उल्लेख गरिएको छ भने उक्त मुहानहरुको थप विस्तृत प्राविधिक तथा सामाजिक विवरण अनुसुचि नं. ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १०: वडागत रुपमा पानीका श्रोतहरुको क्षमता विश्लेषण

श्रोतको क्षमता (लि.प्र.से.)	श्रोतसंख्या (वडागत)							जम्मासंख्या
	१	२	३	४	५	६	७	
<0.१	३०	१३	२	२९	४४	८	५	१३१
०.१ देखी ०.५	३१	८	१८	१४	१५	७	८	१०१
०.५ देखी १ सम्म	९	३	६	८	१	२	३	३२
>१	१०	४	७	४	२	६	२	३५
जम्मा	८०	२८	३३	५५	६२	२३	१८	२९९

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७३)

३.१.३ जलश्रोतहरुको अवस्थितिका आधारमा विश्लेषण

गाउँपालिकामा रहेका विद्यमान श्रोतहरुको सम्भावित प्रयोजनलाई यकिन गर्नको लागि सामाजिक तथा प्रविधिक अध्ययनको क्रममा हरेक श्रोत र मुख्य वस्तीहरुको अवस्थित उचाई पनी मापन गरिएको थियो । प्रत्येक विद्यमान श्रोतहरुको अवस्थित उचाई र उपलब्ध क्षमता मापनबाट श्रोतहरुको सम्भावित प्रयोजन र समेट्न सकिने वस्तीहरुको यकिन गरी योजनाहरुमाश्रोतहरुको बाँडफाड तथा क्षेत्रगत योजनाहरु तर्जुमा गरिएका छन । यस गाउँपालिकामा रहेका विद्यमान श्रोतहरुको अवस्थित अचाईको माध्यमवाट विश्लेशण गर्दा सर्वेक्षण गरिएका जम्मा २९९ वटा विद्यमान श्रोतहरु मध्ये करिब ९४%श्रोतहरु समुद्रसतहदेखी १५०० मिटर भन्दा माथिको उचाईमा अस्थितरहेका छन् भने बाँकी ६% श्रोतहरु ५०० देखी १५०० मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित छन । उक्त विद्यमान श्रोतहरुको अवस्थिति विश्लेषण माथिको चित्र नं. ११ मा र र वडागत विवरण तलको तालिका नं. ११ मा उल्लेख गरिएको छ भने प्रत्येक श्रोतहरुको थप विस्तृत अनुसूचि नं. ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

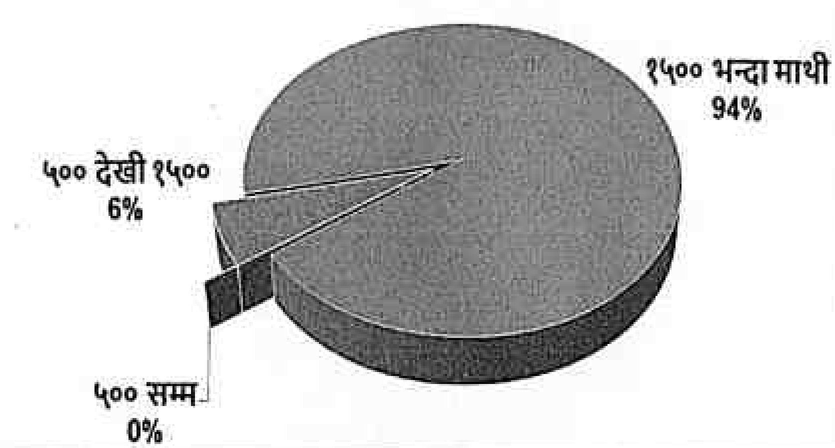

चित्र नं. ११: उपलब्ध जलश्रोतहरुको अवस्थिति तथा उचाइका आधामा विश्लेशण

तालिका नं. ११: वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको अवस्थिति विश्लेषण

श्रोतको उचाई (मि.)	श्रोतसंख्या (वडागत)							जम्मासंख्या
	१	२	३	४	५	६	७	
५०० सम्म	०	०	०	०	०	०	०	०
५०० देखी १५००	१४	०	३	०	२	०	०	१९
१५०० भन्दा माथी	६६	२८	३०	५५	६०	२३	१८	२८०
जम्मा	८०	२८	३३	५५	६२	२३	१८	२९९

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७२)

३.१.४ जलश्रोतहरुको गुणस्तरका आधारमा विश्लेषण

यस गाउँपालिकामा मापन गरिएका मुहानहरुको गुणस्तर लाई विश्लेषण गर्दा अधिकांश मुहानहरुमा राम्रो गुणस्तर पाईएको छ, जस अन्तरगत जम्मा २९९ वटा श्रोतहरुमध्ये १६१ वटा (६२%) मुहानहरुमा पानीको गुणस्तर राम्रो तथा सुरक्षित पाईएको छ । त्यसैगरी ८४ वटा (३३%) मुहानहरुमा ठिकै तथा स्विकार्य र बाँकी , १३ वटा (५%) मुहानहरुमा पानीको गुणस्तर नराम्रो अथवा सुधारगर्नुपर्ने देखिएको छ । त्यसैले भविश्यमा खानेपानी प्रयोजनका लागि मुहानहरुको प्रयोग गर्दा मुहान तथा पानीको गुणस्तरलाई ध्यान दिई योजनाहरुको निर्माण गर्नुपर्ने तथा उपभोक्ताहरुलाई पनी सचेतीकरण गर्नुपर्ने देखिन्छ । सुरक्षित गुणस्तर भएका मूहानहरुलाई पिउनको लागि प्रयोगमा ल्याउनु पर्ने देखिन्छ भने नराम्रो गुणस्तर भएका मुहानहरुलाइ सिंचाइ तथा अन्य उर्जा प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । जलश्रोतहरुको गुणस्तरको विश्लेषण माथिको चित्र नं. १२ मा उल्लेख गरिएको छ भने वडागत रुपमा रहेका जलश्रोतहरुको थप विस्तृत विवरण तालिका नं. १२ र अनुसुचि नं.७मा उल्लेख गरिएको छ ।

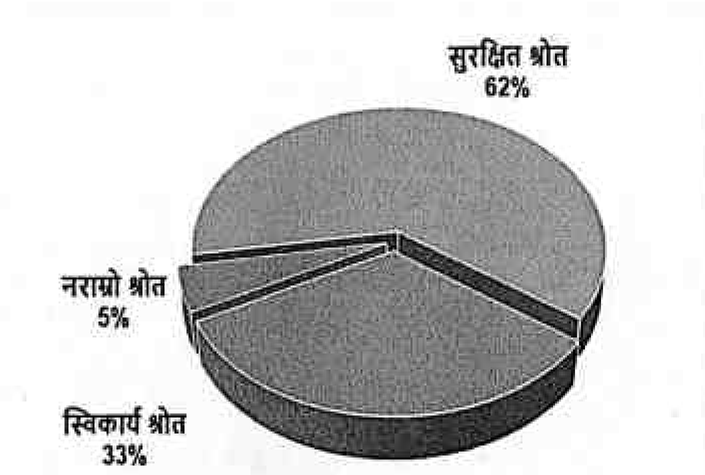

चित्र नं. १२: विद्यमान जलश्रोतहरुमा उपलब्ध पानीको गुणस्तर विश्लेषण

तालिका नं. १२: वडागत रुपमा जलश्रोतहरुको गुणस्तर विश्लेषण

श्रोतकोगुणस्तर	श्रोतसंख्या (वडागत)							जम्मा संख्या
	१	२	३	४	५	६	७	
सुरक्षित श्रोत	५२	२८	२९	३१	२१	०	३	१६१
स्विकार्य श्रोत	२५	०	३	२१	३५	२३	१४	८४
नराम्रो श्रोत	३	०	१	३	६	०	१	१३
जम्मा	८०	२८	३३	५५	६२	२३	१८	२९९

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेशण (२०७१–२०७३)

३.१.५ जलश्रोतमा विवाद

समुदायमा सामाजिक,राजनीतिक वा आर्थिक कारणले गर्दा विभिन्न किसिमका मूल विवादहरु विद्यमान रहेका पाइन्छन् । जलउपयोग गुरुयोजना तयारीको क्रममा प्राविधिक एवं सामाजिक विश्लेषण गर्दा स्थानीय समुदायको सहयोगमा यस गाउँपालिकामा कुल २९९ वटा पानीका श्रोतहरुको पहिचान गरिएको थियो । श्रोत पहिचानको समयमा यी श्रोतहरुमा विवाद छ/छैन भनी एकिन गरिएको थियो । विवाद कम गर्न पानीको उपयोग सम्बन्धि योजनाहरु बनाउदा सहभागीतात्मक योजना तर्जुमा प्रकियालाई ध्यान दिइएको छ । भविश्यमा योजना निर्माण अथवा संचालन गर्नको लागि मुहानमा हुने सक्नेविवादलाइ समेत कम गर्न स्थानीय समुदायको सहयोग, सहभागीतामा र स्थानिय जनप्रतिनिधिहरुकोवडा तथा गाउँपालिकास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यकशाला गोष्ठि स्तरमै व्यापक छलफल गरी प्रायजसो श्रोतहरु विवादरहित पार्ने प्रयास गरिएको थिया जस अन्तरगत जलश्रोत ऐन कानुनका प्रावधानहरुलाई समेत मध्यनजर गरी योजना तर्जुमा प्रकृया सम्पन्न गरिएको थियो ।

३.२ विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था विश्लेशण

३.२.१ विद्यमान खानेपानी योजनाहरु, लाभान्वित घरधुरी तथा सन्चालन अवस्था

यस गाउँपालिकामाजम्मा ५३ वटा पाइप प्रणालीमा आधारित खानेपानी योजनाहरु बिभिन्न निकायहरुको सहयोगमा विगत २० देखी सम्पन्न भई सन्चालनमा रहेको देखिन्छ । उक्त योजनाहरुपनी निर्धारित प्राविधिक मापदण्ड अनुसार निर्माण नहुनु तथा उचित सन्चालन व्यवस्थापन एवं कमजोर मर्मत सम्भारका कारणले केही योजनाहरु योजनाहरु आंनशिक रुपमा मात्र संचालित रहेका छन । सन्चालनमा रहेका योजनाहरुले पनी योजना क्षेत्रका सबै घरधुरीहरुलाई नियमित सेवा दिन नसकेको अवस्था विद्यान छ ।यसकारण आगामी दिनहरुमा यस गाउँपालिकामा सेवा नपुगेको क्षेत्रमा नयाँ योजनाहरुको निर्माण र सेवा पुगेको क्षेत्रमा विद्यमान योजनाहरुको अवस्था विश्लेशण गरी मर्मत सम्भार तथा दिगोपनाका कृयाकलापहरु सन्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ। थप जानकारी अनुसुची १२ मा उल्लेख गरिएकोछ।

३.२.२ विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको संस्थागत तथा मर्मत संभार व्यवस्थापनको अवस्था

यस गाउँपालिकाका बिभिन्न मितिमा तयार पारिएका जलउपयोग गुरुयोजनाको तथ्यांकहरुलाई विश्लेशण गर्दा गाउँपालिकाका करिब ८७% घरधुरीहरु एकपटक विद्यमान खानेपानी योजनाहरुबाट लाभान्वित भएको पाइन्छ तर संरचनाहरुको उचित निर्माण, नियमित सन्चालन तथा मर्मत संभारको अभाव लगायत राम्रो व्यवस्थापनको कमिले गर्दा सुविधा स्तर कायम राख्न सकिएको छैन । कुनै पनि योजनाको दिगोपनाको लागि प्राबिधिक मापदण्ड आनुसार निर्माण गरिनु एवं नियमित मर्मत संभार व्यवस्थापन एउटा प्रमुख आधार हो । मर्मत संभारको अभावमा कुनै पनि

योजनाले आफ्नो डिजाईन अवधिसम्म सेवा दिन सक्दैनन्। यस गाउँपालिकामा मर्मत संभार व्यवस्थापनको अवस्था ज्यादै कमजोर छ। गाउँपालिकामा रहेका ९६ वटा विद्यमान खानेपानी योजनाहरु भएता पनी उक्त योजनाहरुको व्यवस्थापकीय अवस्था तथा मर्मत सम्भारको अवस्था कमजोर नै छ। योजनाहरुको नियमित सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि उपभोक्ता समिति दर्ता गराई कार्य सञ्चालन गर्ने, संरचनाहरु प्राविधिक मापदण्ड अनुसार निर्माण गर्ने, नियमित रुपमा पानी शुल्क संकलन, उ.स.को बैठक तथा वार्षिक साधारणसभा लगायत जनगुनासाई जस्ता कार्यक्रमहरु गर्नुपर्ने देखिन्छ। अगामी दिनमा यस गाउँपालिकामा योजनाहरु निर्माण गराउदा उ.स. स्तरमा दिगोपनाको औचित्य गराई योजनामो मर्मत सम्मभार तथा संस्थागत विकासका कृयाकलापहरुलाई बढी प्राथमिकता दिपर्ने देखिन्छ। उक्त विद्यमान योजनाहरुको संचालन तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन अवस्थाको थप जानकारी अनुसुची १३ मा उल्लेख गरिएकोछ।

३.२.३ गाउँपालिका स्तरिय सरसफाइ तथा स्वच्छताको विद्यमान अवस्था

यस गाँपालिकाका हरेक घरधुरीमा एक पटक सौचालय निर्माण भइ गाउँपालिका नै खुल्ला दिशामुक्त भएता पनी हालको तथ्यांकलाई हेर्दा केही घरधुरीहरुमा अझै सौचालय नभएको देखिन्छ , जस अन्तरगत अलग्गिएका घरधुरहिरु तथा शौचालय बिग्रे भत्केका घरधुरीहरु रहेका छन। निर्माण भइका सौचालयहरु मध्ये पनी करिव ४% शौचालयहरु पनी उपयुक्त मर्मत सम्भार अभावका कारण प्रयोग बिहिन अवस्थामा भएको देखिन्छ। गाउँपालिकामा केही सामाजिक कुरितीहरु जस्तै: छ्वपडी भएको वेला चर्पी र धारा प्रयोग गर्न नदिने अवस्था रहेको कारणले खोलानालाहरुमा केहि ठाउँमा खुल्ला दिशा देखिने अवस्था रहेको छ। संस्थागत सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था विश्लेषण गर्दा विशेषगरि विद्यालयहरुमा चर्पी निर्माण गरिएतापनि उचित व्यवस्थापनको अभावमा विद्यालय वरिपरि खुल्ला दिशा देखिने तथा वालवालिकाहरुलाई चर्पी प्रयोगमा कठिनाई रहेको देखिन्छ। गाउँपालिकाका करिव ८३प्रतिसत भन्दा बढी घरधुरीहरुले पशुपालन गरीराखेको तर गोठेमल व्यवस्थापनको अवस्था भने एकदमै न्यून रहेको पाईन्छ। सरसफाईका अन्य महत्वपुर्ण अंगहरु अन्तरगत भाडासुकाउने चांग र फोहरुफाल्ने खाडलहरु व्यवस्थापन पनी एकदमै न्यून घरधुरीहरुमा देखिन्छ। यसप्रकार आगामी दिनहरुमा यस वडामा घरायँसी तथा व्यक्तिगत सरसफाइका कृयाकलापहरुलामा गाउँपालिका लगायत अन्य सरकोकारवालहरुले प्राथमिकता दिपर्ने देखिन्छ। यस यस गाउँपालिकाको समग्र सरसफाई स्थिती र विभिन्न भागहरुको विद्यमान अवस्था वडागत रुपमा तालिका नं १३ मा उल्लेख गरिएको छ भने टोलस्तरीय विस्तृत विवरण **अनूसूचि** ३ मा दिइएको छ।

तालिका नं.१३:घरायसी सरसफाइ तथा स्वच्छताको विद्यमान अवस्था

वडा नं.	सुधारिएकोशौचालय	सुधारिएको खाल्डे	शौचालयको प्रयोगगर्ने घरधुरी संख्या	भाडा सुकाउनेचाङ्गा भएका घर संख्या	पशुपालन भएका घरसंख्या	गोठे मलव्यवस्थापन भएका घर संख्या	फोहर फाल्ने खाडल
१	३९२	१४	३९५	४२	२९७	३३	६५
२	२९६	०	२९३	१	२४४	३	२
३	२४४	०	२४४	२	३०१	२	३
४	२९२	१६	३०७	५८	३६५	०	७१
५	३७४	०	३७४	४८	२७५	१६	५७
६	२७५	६	२४६	२१४	३०४	२	४०
७	२५०	१९	२३८	७०	०	०	४
जम्मा	२१२३	५५	२०९७	४३५	१७८६	५६	२४२

श्रोत : साबिकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७४)

३.२.४ संस्थागत तथा विद्यालयहरुको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था

सरसफाइ तथा स्वच्छता व्यवहार प्रवर्धनका लागि विद्यालय तथा संस्थागत सरसफाइ र स्वच्छता कायम हुन अति आवश्यक छ । सरसफाइ तथा स्वच्छता कायम गर्न र व्यवहार परिवर्तनका लागि विद्यालय एउटा महत्वपूर्ण थर भएको कारणले विद्यालयहरु सरसफाइ र स्वच्छता कायमगर्ने सम्वाहक को रुपमा काम गर्न सक्दछन् । यसगाउँपालिकाको विद्यालयहरुमा भएको खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा गाउँपालिका भरिमा भएको ३१ वटा विद्यालयहरुमध्ये जम्मा १५ वटा विद्यालयहरुमा खानेपानी र १९ वटामा सौचालयको व्यवस्था भएको देखिन्छ । अधिकाश विद्यालयहरुमा बालबालिकाको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयहरु निर्माण गरेको देखिन्छ । आगामी दिनमा यस गाउँपालिकामा विकास निर्माणका कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्दा विद्यालय सरसफाइका गतिविधिहरुलाई विशेष ध्यान दिन जरुरी देखिन्छ ।यस गाउँपालिकामा सरकारी कार्यालय अन्तरगत गाउँपालिका, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य चौकीहरु रहेका छन् । कार्यरत सरकारी कार्यालयहरुमा खानेपानी तथा सरसफाइ अवस्था विश्लेशण गर्दा अझै केही सरकारी कार्यालयहरुमा व्यवसथापन गर्न बाँकी देखिन्छ । यसकारण सरकारी कार्यालय लगायत सघ संस्थाहरुमा आम समुदायको नियमित आवतजावत हुने स्थान भएकाले उक्त कार्यालयमा सुरक्षित सौचालय, खानेपानी तथा फोहर ब्वस्थापनको व्यवस्था मिलाउनपर्ने देखिन्छ । विद्यालय र संस्थागत खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि बिवारण तालिका नं १४ र थप विस्तृत विवरण अनुसुची ६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १४ : विद्यालय तथा संस्थागत सरसफाइ र स्वच्छताको विद्यमान अवस्था

संस्थाको किसिम	जमा संस्था सख्या	खानेपानीको व्यवस्था भएका संस्था सख्या	सौचालयको व्यवस्था भएका संस्था सख्या	फोहर फाल्ने खाडलको व्यवसथा भएका सस्था सख्या
आधारभुत विद्यालय	२७	१३	१७	६
माध्यमिक विद्यालय	३	२	२	१
अन्य विद्यालय	१	०	०	०
पालिका र वडा कार्यालय	८	३	७	१
स्वास्थ्य संस्था	४	४	४	४
जम्मा	४३	२२	३०	१२

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन बिश्लेशण (२०७१–२०७४)

३.२.५ स्वास्थ्यसंस्था तथा क्लिनिक

यस गाउँपालिकामा जम्मा चार वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेको देखिन्छ । विभिन्नआर्थिक वर्षमा उक्त स्वास्थ्य संस्थाहरुवाट संकलन गरेको तथ्यांकहरुलाई विश्लेशण गर्दा गाउँपालिकाभरिमा विभिन्न रोगहरुवाट प्रभावित भई स्वास्थ्य संस्थावाट करिव ४३० विरामीहरुले उपचार तथा उपयुक्त परामर्श लिएको अवस्था तथ्यांक विश्लेशणले देखाउछ । परामर्श लिएका

बिरामीहरूमध्ये सबैभन्दा बढी आउँमासी, जुका र बिभिन्न खाले झाडापखाला बाट प्रभावित भएको देखिन्छ। गाउँपालिकामा प्रायजसो पानीजन्य रोगहरूको प्रकोप देखिएका कारण पिउने पानीको व्यवस्थापनलाई विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ। साथै उक्त रोगहरूको व्यवस्थापन तथा रोकथामका लागि गाउँपालिकामा, चर्पीको नियमित प्रयोग, हरेक घरधुरी तथा संघसंस्थाहरुमा साबुनपानीले हात धुने स्थानको व्यवस्थापन, आम जनचेतना, आनीबानीमा परिवर्तन लगायत पुर्ण सरसफाईका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ। गाउँपालिकामा विद्यमान बिभिन्न रोगहरूको अवस्था विश्लेषणचित्र नं १३ मा र वडागत थप विस्तृत विवरण तालिका नं.१५ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १५: स्वास्थ्य संस्थाबाट उपचार तथा परामर्श लिएका बिरामी संख्या र रोगहरूको अवस्था

क्र.सं.	ICD Code	रोगको नाम	१		२/३		३/४		४/५		जम्मा बिरामी संख्या		
			२०७२		२०७२		२०७२		२०७२		महिला	पुरुष	जम्मा
			म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.			
१	A01	म्यादे ज्वरो	०	०	२०	२१	४	५	४	५	२८	३१	५९
२	A09	झाडापखाला	२	७	१९	२६	०	६	०	०	२१	३९	६०
३	A06	आउँमासी	५	२	२५	२७	२१	१४	२१	१४	७२	५७	१२९
४	A03	रगतमासी	१	२	१०	१५	०	२	०	२	११	२१	३२
५	K52	किटाणुरहित झाडापखाला	०	०	३०	४५	०	०	०	०	३०	४५	७५
६	B82	जुका	३	२	१०	१३	१०	६	१०	६	३३	२७	६०
७	E46	कुपोषण	३	२	३	५	०	०	०	०	६	७	१३
जम्मा			१४	१४	११७	१५५	३५	३३	३५	२७	२०१	२२९	४३०

स्रोत : साबिकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७४)

३.२.६ खानेपानीको वर्तमान अवस्था तथा पहुंच

यस गाउँपालिकाको बिभिन्न मितिमा तयार पारिएका जलउपयोग गुरुयोजनाको प्रतिबेदनहरुलाई विश्लेषण गर्दा गाउँपालिकाभरी विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुको सहयोगमा ठुला साना गरी करिब ५३ वटा खानेपानी योजनाहरु निर्माण गरेको देखिन्छ। उक्त योजनाहरुबाट निर्माणका क्रममा गाउँपालिकाका करिब ८७% घरधुरीहरु लाभान्वित भएतापनी हाल उक्त घरधुरीहरुले आंशिक रुपमा मात्र सुविधा पाईराखेको देखिन्छ। योजना निर्माण भएतापनी उचित सचेतना तथा मर्मत सम्भारको अभाव, र उपभोक्ता समितिको कम प्रभावकारिता/क्रियाशिलताका कारण

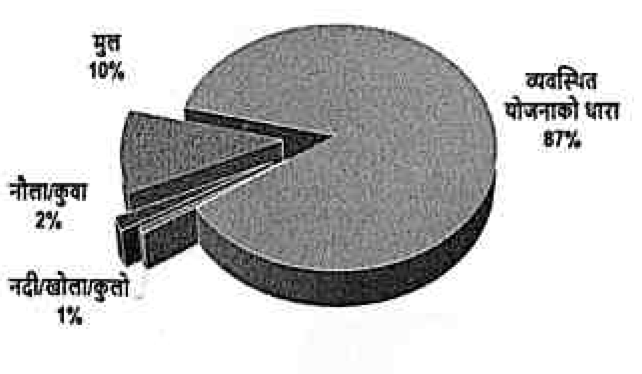

चित्र नं. १४: गाउँपालिकाको विद्यमान खानेपानीको अवस्था विश्लेषण विश्लेषण

उक्त योजनाहरुबाट उपयुक्त सुविधास्तर हासिल [illegible] को अवस्था विद्यमान छ । जलउपयोग गुरुयोजना निर्माण क्रमको तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा कुल घरधुरी मध्ये [illegible] घरधुरीहरुले धारा, [illegible] नौला/कुवा र [illegible] घरधुरीहरुले नदी खोला तथा कुलोको पानीपिउनको लागि प्रयोग गरिरहेको पाइन्छ जुन गुणस्तरको माध्यमबाट नराम्रो मानिन्छ । व्यवस्थित योजनाको धाराबाट पनी उपभोग गर्ने घरधुरीहरुको पनी सुविधास्तर पूर्ण रुपमा राम्रो देखिदैन ।चित्र नं. १४ विद्यमान खानेपानीको अवस्था विश्लेषण गरिएको छ र वडागत अनुसारको तथ्यांक तालिका नं. १६ मा दिईएको छ भने टोल स्तरिय पानी उपभोगको विस्तृत विवरण अनुसूचि १० दिइएको छ ।

तालिका नं. १६: वडागत रुपमा खानेपानी उपयोगको वर्तमान अवस्था

वडा नं.	पानी प्रयोगको वर्तमान अवस्था (प्राथमिक श्रोत)				जम्मा घरधुरी
	व्यवस्थित योजनाको धारा	नदी/खोला/कुलो	नौला/कुवा	मुल	
१	३१९	५	४	११८	४४६
२	२६६	४	२७	०	२९७
३	२०६	८	१०	२०	२४४
४	२७२	०	०	४३	३१५
५	३३२	०	०	७०	४०२
६	३१०	०	०	०	३१०
७	३३५	०	०	०	३३५
जम्मा	२०४०	१७	४१	२५१	२३४९

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१–२०७४)

३.२.७ विद्यमान खानेपानी प्रयोगको सुविधास्तर विश्लेषण

कुनैपनी समुदाय भित्र वसोवास गर्ने घरधुरीहरुको खानेपानीको वर्तमान उपभोगको अवस्था वा खानेपानी उपलब्धताका आधारमा सहज वा असहज के-कस्तो छ भनी जनाउनुलाई सुविधास्तर वा कठीनता (Hardship) भन्ने गरिन्छजल उपयोग गुरुयोजना निर्माण गर्दा हरेक घरधुरीहरुको विद्यमान पानी उपभोगका दृष्टीकोणले अध्ययन गरी समुदायहरुको विद्यमान सुविधास्तर वा कठीनता अंक निर्धारण गरिन्छ । सुविधास्तर निर्धारणले एकातिर वर्तमानमा समुदायको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था आँकलन गर्न सकिन्छ भने अर्कोतर्फ गुरुयोजनाको सिद्धान्त वमोजिम भविष्यमा योजना तर्जुमा गर्दा पानीको न्यायोचित वितरण गर्न समेत मद्धत पुग्दछ । निम्न सुचकहरुको विष्लेषण वाट विद्यमान खानेपानीको यकिन गरिन्छ ।

सुविधास्तर निर्धारणका सुचकहरु :

सुविधास्तर निर्धारणका लागि ४ वटा सुचकहरु (QARQ)को समुदायस्तरमा अध्ययन गरिन्छ ।

१) उपलब्ध पानीको परिमाण (Quantity)

२ औसत पानी भर्न लाग्ने समय(Accessibility to the water sources/ Fetching time)

३) श्रोतको विश्वसनियता (Reliability)

४) पानीको गुणस्तर (Quality)

घरधुरीहरुमा खानेपानी उपभोगको सुविधास्तर वा वर्गीकरणको विश्लेषण माथि उल्लेखित सूचकहरुको आधारमा गुरुयोजना तयारीको तेश्रो चरण (अध्ययन चरण) मा गर्ने गरिन्छ।यस गाउँपालिकाको गुरुयोजना तयारी गर्दा गुरुयोजना सहजकर्ताहरुले उप जनाधार क्षेत्र वा साविकको गुरुयोजनाहरुको तथ्यांकलाई वडास्तरीय बैठकमा समिक्षा गरी सहभागितात्मक लेखाजोखाको माध्यमबाट समुदायका घरधुरीहरुले वर्तमानमा प्रयोग गरीराखेको धारा,नौला, कुवा, खोला, कुलो तथा नदी आदी को यकिन गरी खानेपानी सुविधालाई तलको तालिकाकामा उल्लेखित सुचकहरुका आधारमा पत्ता लगाई घरधुरी तथा बस्तीहरुको विद्यमान खानेपानीको सुविधास्तर निर्धारण गरेको छ।

तालिका नं. १७ खानेपानीको विद्यमान सुविधास्तर वर्गिकरण तथा विश्लेषण गर्ने सूचकहरु

सुविधा स्तर	सुचक १	सुचक २	सुचक ३	सुचक ४
	परिमाण (लिटर/व्यक्ति/ दिन)	औसत पानी भर्ने समय (मिनेट)	बिश्वसनियता (महिना/बर्ष)	पानीको गुणस्तर
पहिलो (राम्रो) (SL-1*)	४५ भन्दा बढी	१५ मि.भन्दा कम	१२ महिना	संरक्षितरसुरक्षीत श्रोत
दोश्रो (औसत) (SL-2*)	४५ भन्दा कम तर २५ भन्दा बढी	१५ भन्दा बढी तर ३० मि. भन्दा कम	१२ भन्दा कम तर ११ भन्दा बढी	स्वीकार्य श्रोत
तेश्रो (नराम्रो) (SL-3*)	२५ भन्दा कम	३० मि. भन्दा बढी	११ भन्दा कम	नराम्रो श्रोत

SL: Service Level

चित्र नं. १५: घरधुरीहरुले बर्तमान खानेपानीको सुविधास्तर विश्लेषण

माथी उल्लेख गरिएका सुचकहरुलाई एकमुष्ट विश्लेषण गरि समुदायको विद्यमान खानेपानी उपभोगको अवस्थालाई एकिन गर्ने गरिन्छ।उल्लेखित सुचकहरु मध्ये कुनै एक सुचक कमजोर देखिन गएमा सम्बन्धित बस्तीको समग्र खानेपानीको सुविधाका हिसावले कमजोर छ भनी आकलन गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरुयोजना समायोजनाका समयको सुविधास्तरलाई विश्लेशण गर्दा गाउँपालिकाका करिव २८ प्रतिसत घरधुरीहरुले अझै कठिन तथा नराम्रो सुविधास्तर उपभोग गरिराखेको अवस्था तथ्यांक विश्लेशणले देखाउछ । त्यासैगरी करिब ५५ प्रतिसत घरधुरीहरुले स्विकार्य सुविधास्तर उपभोग गरिराखेका छन भने केवल १७ प्रतिसत घरधुरीहरुले मात्र राम्रो तथा निर्धारित मापदण्ड अनुसारको सुविधास्तर उपभोग गरिराखेको अवस्था देखिनछ उक्त आवस्थाको विश्लेशण चित्र नं. १५ मा उल्लेख गरिएको छ । यस गाउँपालिकाका घरधुरीहरुको आधार बर्ष र गुरुयोजना निर्माण समायोजन गर्दाको घरधुरी र सुविधास्तर तलको तालिका नं १५ मा उललेख गरिएको छ भने वस्ती अनुसारको थप विस्तृत विवरण अनुसुचि नं ११ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १८: गाउँपालिकाको आधार वर्ष र गुरुयोजना समायोजन समयको घरधुरी र सुविधास्तर

वडा नं.	आधार वर्षको घरधुरी र सुविधास्तर (२०७१-२०७४)				हालको घरधुरी र सुविधास्तर (२०७५)			
	जम्मा घरधुरी	राम्रो	स्वीकार्य	नराम्रो	जम्मा घरधुरी	राम्रो	स्वीकार्य	नराम्रो
१	४४६	१५५	१५०	१४१	४६२	१५८	१५१	१५३
२	२९७	०	२६६	३१	३३५	२८	२६८	३९
३	२४४	०	१५१	९३	२७४	०	१७६	९८
४	३१५	११२	१६०	४३	३२६	११५	१६६	४५
५	४०२	१२३	३७	२४२	४१७	१२५	३७	२५५
६	३१०	०	२४०	७०	३२१	०	२४९	७२
७	३३५	०	२९६	३९	३५१	०	३१०	४१
जम्मा	२३४९	३९०	१३००	६५९	२४८६	४२६	१३५७	७०३

श्रोत : जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको समिक्षा तथा समायोजन २०७५

३.३ विद्यमान सिंचई योजनाहरुको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको अवस्था

३.३.१ विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको सञ्चालन अवस्था तथा लभान्वित घरधुरीहरु

यस गाउँपालिकाको कूल भ-ुभाग ३३४४९.७५ हेक्टर रहेको छ। उक्त भु-भाग मध्ये खेतीयोग्य जमिनको भु-भाग करिव २४०३.३२ मात्र रहेको छ। वडामा हाल सम्म विभिन्न निकायको सहयोगमा परम्परागत सिंचाई कुलो र आधुनिक सिंचई गरी जम्मा ३१ वटा योजनाहरु निर्माण भएका छन। जस मध्ये ६ वटा राम्रो संग संञ्चालित ११ वटा सन्तोषजनक अवस्थामा र १४ वटा आशिक रुपमा मात्र सञ्चान रहेको देखिन्छ। उक्त योजनाहरुवाट हाल २३९१ घरधुरीका ५५४८ रोपनी खेतहरु सिचित भएको देखिन्छ। योजनाहरुमा भएका श्रोतहरुको प्रयाप्तताका कारणले आगामि दिनहरुमा उक्त योजनाहरुको मर्मत सम्भार एवं स्तरोउन्नती गरी थप सिंचाई सेवा क्षेत्र वृद्धि गर्न सकिने सम्भावना प्रवल देनिन्छ। उक्त विद्यमान सिंचाई योजनाहरुको वडागत विवरण तालिका नं. १९ थप बिस्तृत विवरण क्रमश अनुसूची नं. १४र १५मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.१९: विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको सञ्चालन अवस्था तथा लाभान्वित घरधुरीहरु

वडा नं.	योजनाहरुकोसंख्या		लाभान्वित घरधुरी	सिंचित क्षेत्रफल(रोपनीमा)	योजनाहरुको संचालनअवस्था			
	लघु सिंचाई	कुलो सिंचाई			राम्रो	सन्तोषजनक	आंशिक	बन्द भएका
१	५	४	३७९	१५२०	२	०	७	०
२	०	९	३१५	१०१२	०	९	०	०
३	०	२	११४	२७५	०	२	०	०
४	०	२	७८४	१८३६	०	०	२	०
५	०	१	३७	८०	०	०	१	०
६	०	४	१८२	४३३	०	०	४	०
७	०	४	८४९	३९२	४	०	०	०

जम्मा	५	२६	२६६०	[illegible]	६	११	१४	०

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१-२०७४)

३.३.२ विद्यमान सिंचाइ योजनाहरुको संस्थागत तथा मर्मत सम्भारको अवस्था

यस गाउँपालिकामा विद्यमान अवस्थामा रहेका १६ वटा सिंचाइ योजनाहरुको संस्थागत तथा मर्मत संभारको अवस्था एक दमै कमजोर रहेको छ। कुनै पनी योजनामा दिगो संस्थागत अवधारणा अवलम्बन गरिएको छैन। उक्त योजनाहरुमा उपभोक्ता समिति गठन तथा दर्ता, मर्मत संभार कार्यकर्ताको नियुक्ती र नियमित पानी शुल्क को व्यवस्था गरिएको छैन। यसकारण अगामी दिनमा यस गाउँपालिकामा योजनाहरु निर्माण गराउदा गाउँपालिका लगायत अन्य सरोकारवालाहरुले उ.स. स्तरमा दिगोपनाको औचित्य गराई योजनामा मर्मत सम्मभार तथा संस्थागत विकासका क्रयाकलापहरुलाई बढी प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिन्छ उक्त योजनाहरुको संचालन तथा व्यवस्थापनको अवस्था क्रमशः**अनुसूची नं. १४ र १५मा** मा उल्लेख गरिएकोछ।

३.४ ग्रामीण जलउर्जा

३.४.१ विद्यमान जलउर्जा तथा लाभान्वित क्षेत्रहरु

यस तलकोट गाउँपालिकामा जलउर्जा क्षेत्रमा गुरुयोजना तयार हुदा सम्म जम्मा ६०वटा योजनाहरु सम्पन्न भएको देखिन्छ जसमा एउटा लघुजलविद्युत् योजना, १६ वटा सुधारीएको पानीघट्ट योजना छन भने बाँकी सबै परंम्परागत घट्ट योजनाहरु रहेका छन। उक्त योजनाहरु मध्ये सतप्रतिसत योजनाहरु सन्चालनमा रहेका तर अधिकांश योजनाहरु आंनशिक रुपमा मात्र सन्चालित छन। सन्चालनमा रहेका घट्टका योजनाहरुवाट जम्मा १७१५ घरधुरीहरुले कुटानी पिसानीको सेवा लिईराखेका छन भने लघुजलविद्युत्योजनाको लाभान्वित घरधुरी ६५२ रहेको छ। सन्चालनमा रहेका योजनाहरुको वडागत विवरण तालिका नं. २० र थप विस्तृत विवरण क्रमशः अनूसुचि नं. १६ र १७मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.२०: विद्यमान जलर्जा क्षेत्रका योजनाहरु र संचालन अवस्था

वडा नं.	परम्परागत/सुधारिएकोपानी घट्ट योजनाहरु			लघुजलविधुत योजनाहरु			
	योजनाहरुको संख्या	लाभान्वितघर धुरी संख्या	संचालनमा भएको योजना संख्या	योजनाहरु कोसंख्या	लाभान्वितघरधुरी संख्या	जडितक्षमता (किलोवाट)	संचालनमा भएको योजना संख्या
१	१०	४६२	९	०			०
२	९	१०८	९	०	०		०
३	४	१०३	४	०	०		०
४	३	११२	३	०	६		०
५	१०	३४६	१०	०	०		०
६	१३	२८२	१३	०	१		०
७	१०	३०२	१०	१	६४५		१
जम्मा	५९	१७१५	५८	१	६५२	०	१

स्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विश्लेषण (२०७१-२०७४)

३.४.२विद्यमान जलउर्जा क्षेत्रका योजनाहरुको संचालन तथा मर्मत संभारको संस्थागत अवस्था

यस गाउँपालिकामाजलउर्जाको क्षेत्रमा जम्मा जम्मी६० वटायोजनाहरु भएको देखिन्छ।विद्यमान अवस्थामा रहेका उक्त योजनाहरु मध्ये कुनै पनी योजनामा दिगो सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारको अभ्यास गरेको देखिदैन । कुनैपनी योजनाहरुमानियमित महशुल, मर्मत सम्भार कोष तथा हेरालु तथा अपरेटरको नियुक्ती गरेको देखीदैन । अगामी दिनहरुमामा यस वडामा योजनाहरु निर्माण गराउदा योजनाको दिगोपना, मर्मत सम्मभार तथा संस्थागत विकासका कृयाकलापहरुलाई बढी प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिन्छ।

३.५ बैकल्पिक तथा नविकरणीय उर्जा

३.५.१ विद्यमान बैकल्पीक उर्जाको अवस्था

यस गाउँपालिकामा रहेका जम्मा २३४९ घरधुरीहरुमध्ये करिब ६५९ घरधुरीहरुले उर्जाको श्रोतको लागि नविकरणिय तथा वैकल्पिक उर्जा अन्तरगत सोलार प्रयोगको गरीराखेको देखिन्छ । बायोग्यासको अभ्यास भने गाउँपालिकामा कुनैपनी घरधुरीले गरेको देखिदैन । यसकासाथै खानापकाउन यस गउँपालककाका सतप्रतिसत घरधुरीहरु दाउरामा मात्र आश्रित रहेता पनि हाल सुधारिएको चूलो प्रयोग गर्ने घरधुरीहरु एकदमै न्यून रहेको देदिन्छ । गाउँपालिकाभरीमा जम्मा ७३ घरधुरीहरुमा मात्र सुधारिएको चुलो भएको अवस्था विद्यमान तथ्यांक विष्लेशणले देखाउछ । यस गाउँपालिकाको वैकल्पीक उर्जा प्रायोगको वडागत अवस्था तलको तालिका नं. २१ मा र टोल अनुसारको थप विस्तृत विवरण अनुसूची नं. ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २१: गाउँपालिकाको वडागत रुपमा वैकल्पिक उर्जा प्रयोगको विद्यमान अवस्था

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	सोलार प्रयोग गर्ने घरधुरी	बायोग्यांस प्रयोग गर्ने घरधुरी	सुधारिएको चुलो प्रयोग गर्ने घरधुरी
१	४४६	२९१	०	४
२	२९७	२	०	०
३	२४४	१८२	०	०
४	३१५	१०७	०	१५
५	४०२	२७	०	५०
६	३१०	३६	०	२
७	३३५	१४	०	२
जम्मा	२३४९	६५९	०	७३

श्रोत : साविकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको प्रतिवेदन विष्लेशण (२०७१–२०७४)

३.५.२ वातावरण तथा पर्यावरण संरक्षणको बिद्यमान अवस्था

यस गाउँपालिकाको कूल भु-भाग ३३४४९.७५हेक्टर रहेको छ र उक्त भु-भाग मध्ये आधा भन्दा पनी बढी करिब १७५५९.२३ वा ५२.४९%हिस्सा वनजंगलको रहेतापनी हाल घट्दो आस्थामा छ । यसका साथै जलबायु परिवर्तनको दिन प्रतिदिनको असरहरु, जनसंख्या बृद्धिदर, खेतीपाती, पशुपालनकाकारण वनजंगल क्षेत्र बढी फाडानी भइराखेको छभने अर्कोतर्फ गाउँपालिका क्षेत्रमा नदी कटान, वर्सातको भल, बाडी र पहिरोहरुका कारणले गर्दा वातावरणमा असर गरेको छ । लामो अवधिसम्म जलश्रोतको सेवा लिन र पर्यावरणिय सन्तुलन कायम राख्न जलाधार क्षेत्र,

वनजंगल क्षेत्रहरु संरक्षण गर्नु पर्ने देखिन्छ । जलउपयोग गुरुयोजना निर्माणको क्रममा प्राप्त तथ्यांक हेर्दा यस वडामा हालसम्म कुनैपनि वातावरण तथा पर्यावरण सम्बन्धि योजना, क्रियाकलापहरु संचालन नभएको देखिन्छ ।

३.६ निर्माणाधिन जलश्रोत सम्बन्धि योजनाहरुको वर्तमान अवस्था

जलउपयोग गुरुयोजना समिक्षा तथा समायोजनको समयमा यस गाउँपालिकामाथिभिन्न क्षेत्रलाइ लक्षित गरि जम्मा १९ वटा योजनाहरु निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको देखिन्छ । जस अन्तरगत एउटा बहुउद्देश्यीय, ८ वटा खानेपानी र १० वटा सिंचाइका योजनाहरु रहेको देखिन्छ । प्रायजसो योजनाहरु वडाकार्यालय/गाउँपालिका रRVWRMPसहयोगमा सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ । उक्त योजनाबाट लाभान्वित हुने घरधुरी तथा योजना सम्बन्धि विस्तृत विवरण तालिका नं. २२ मा उल्लेख गरिएको छ भने थप विस्तृत विवरण अनुसूचि नं. १९मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २२: निर्माणाधिन योजनाहरु र लाभान्वित घरधुरी विवरण

क्र. सं.	योजनाहरुको क्षेत्र				जम्मा योजना संख्या	लाभान्वित घरधुरीहरु
	बहुउपयोगी	खानेपानी	परम्परागत सिंचाई	लघु सिंचाई		
१	०	०	०	४	४	१६९
२	१	२	१	०	४	४०७
३	०	२	२	०	४	२३५
४	०	१	०	०	१	२४
५	०	०	२	०	२	११६
६	०	२	१	०	३	१८२
७	०	१	०	०	१	८८
जम्मा	१	८	६	४	१९	१२२१

श्रोत : साबिकको गाविसस्तरिय जलउपयोग गुरुयोजनाहरुको समिक्षा तथा समायोजन २०७५

४ अध्याय : परिकल्पना तथा रणनीति

यस तलकोट गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा तथा समायोजन कार्य स्थानीय जनप्रतिनिधीहरु लगायत विद्यमान सरोकारवालाहरुको व्यापक सहभागिता, सकृयता तथा चरणवद्ध कार्यतालिका अनुसार गाउँकालिकाका बस्तीहरुको वास्तविक अवस्था, विद्यमान श्रोत साधनहरुको सम्भावना तथा वर्तमानको वास्तविक आवश्यकतामा आधारित भई निर्माण गरिएको छ । गाउँपालिकाले पञ्चवर्षीय (आ.व. २०७५/७६ देखी २०८०/८१) सम्मका लागि क्षेत्रगत रुपमा आवधिक परिकल्पनाहरु(VISION)निर्माण गरि गुरुयोजनाले निर्धारण गरेका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई कार्यान्वयन गर्ने लक्ष्य कायम गरिएको छ। यस तलकोट गाउँपालिकाले तपसिलबमोजिमका क्षेत्रगत परिकल्पनाहरुतथा योजना छनौटका आधारहरु योजना तर्जुमा गोष्ठी मार्फत तय गरकोछ ।

४.१ गाउँपालिकाको क्षेत्रगत परिकल्पना तथा योजना छनौटका आधारहरु

४.१.१ खानेपानी,सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु

परिकल्पना (Vision)

"गुणस्तरिय र दिगो खानेपानी हाम्रो आवश्यक्ता,

पुर्ण सरसफाइतथा छाउ गोठ मुक्त स्वस्च्छता तलकोटको प्रतिवद्धता"

योजना छनौटका आधारहरु (Investment Policy Options)

१. सेवा नपुगेको क्षेत्र तथा अति कठिनतामा रहेका वर्गहरुलाई प्राथमिकता (Hardship)

२.कम लगानीमा धेरै जनसंख्या लाभान्वित हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकता

३. अति गरिब तथा पछाडी पारिएका वर्गहरुलाई प्राथमिकता

४.लक्षित र परिकल्पना (Vision)

५. जनसंख्या वृद्धि भईराखेको मुख्य क्षेत्रलाई प्राथमिकता

६. असल व्यवहार तथा प्रतिवद्धता भएका समुदायलाई प्रोत्साहन गर्ने

• एक गाउँ एक उत्पादन कृषिको आधार आधुनिक सिचाई प्रविधि सहकारी र उद्ययमसिलता विकासमा तलकोटको पुर्वाधार विकासमा प्रतिवद्धता •

योजना छनौटका आधारहरु (Investment Policy Options)

१. आयआर्जनलाई टेवा पुर्याउने तथा प्रति इकाई बढी फाइदा हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकता

२. पानीको बहुउपयोग हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने

३ बढी सिंचित क्षेत्र समेट्ने तथा सेवा क्षेत्र वृद्धि हुने लाई प्राथमिकता

४.१.३ वातावरण तथा पर्यावरण क्षेत्रको आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु

परिकल्पना (Vision)

• रौपों रुख गाउपालिका भरि जोगाउ वातावरण सन्तान सरी एक व्यक्ति एक रुख रोप्ने कार्य हाम्रो अभियान •

योजना छनौटका आधारहरु (Investment Policy Options)

१. मुल संरक्षण (पुनर्धारण, पुनर्भरण, पुनस्प्रयोग जस्ता क्रियाकलापहरु) लाई प्राथमिकता

२. वृक्षारोपण, भू–व्यवस्थापन लाई प्राथमिकता

३. भू–क्षय रोकथाम र बायो ईन्जिनियरिङ्ग लाई प्राथमिकता

४.१.१ ग्रामीण जलउर्जा आवधिक परिकल्पना तथा रणनीतिहरु

परिकल्पना (Vision)

योजना छनौटका आधारहरु (Investment Policy Options)

१. बढी जनसंख्या लाभान्वित हुने क्षेत्र लाई प्राथमिकता

२. आयआर्जन तथा जिविकोपार्जनमा टेवा पुग्ने क्षेत्र लाइ प्राथमिकता

३. लक्षीत वर्गको बसोबास भएको क्षेत्र लाई लाई प्राथमिकता

गाउँपालिकाको जल उपयोग गुरुयोजना निर्माणका क्रममा सहभागितात्मक आवश्यकता पहिचान र सामाजिक तथा प्राविधिक विश्लेषणको आधारमा पानीको उपयोग जस्तै खानेपानी, सिचाइ, साना–जलविद्युत, बहुउपयोग र अन्य प्रयोगको लागि जलश्रोतहरुको विश्लेषण गरिएको थियो । यो विश्लेषणले वर्तमान पानीको अवस्था, पानीको मात्रा, व्यवस्थापनको चलन, समस्या र जलश्रोतको संभाव्य उपयोगको बारेमा विस्तृत जानकारी प्रदान गरेको छ।गुरुयोजना निर्माण क्रममा स्थानीय भूगोलमा बसोबास गर्ने जनसमुदाय, क्षेत्रगत विज्ञ जनप्रतिनिधी लगायतका सरोकारवाला व्यक्ति तथा संस्थाहरुलाई सामाजिक–प्राविधिक विश्लेषणको उपलब्धिहरुको बारेमा जानकारी दिने, कार्य योजना तयार गर्ने तथा योजना तर्जुमा तथा प्राथमिकिकरण कार्यशाला गोष्ठीहरु पालिकाका प्रत्येक वडाहरुमा आयोजना गरिएको थियो ।गुरुयोजना तयारीमा संलग्न सरोकारवालाहरुले बिगतमा जलश्रोत क्षेत्रको अनुभव, उपलब्ध तथ्याङ्क माथीको छलफल तथा महशुषीकरणका आधारमा प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरुको सुची तयार गरेका छन् । वडा स्तरको योजनाहरुको प्राथमिकीकरण पानीको कठिनाई, समावेशी, गरिबी, र सामाजिक स्वीकार्यता आदीको आधारमा गरिएको थियो भने गाउँपालिकास्तरमा योजनाहरुलाई पालिकाको आवधिक परिकल्पना र लगानी नीतिलाई विश्लेषण गरि गरिएको थियो ।गुरुयोजनामा प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि लाग्ने लागत अनुमान गतविगतका प्राविधिक विश्लेषणहरु त्था प्रति व्यक्ति लागत का आधारमा योजनाहरुलाई सम्पादन गर्न लाग्ने अनुमानित लागतका आधारमा अनुमान गरिएको छ ।

५ अध्याय : जलउपयोग गुरुयोजना

५.१ गाउँपालिकाको पंञ्च वर्षीय तथा आवधिक योजना

यस तनकोट गाउँपालिकामा विद्यमान जलश्रोतहरु, सामाजिक तथा सास्कृतिक अवस्था, आर्थिक तथा प्राविधिक पक्षहरुको अध्ययनराइलफल तथा जन आवश्यकतामा आधारित भई जलउपयोग गुरुयोजनाको अभिन्न अंग आवधिक योजना तयार गरिएको हो ।आवधिक योजना अन्तरगत गाउँपालिकाका ७वटै वडाहरुमा योजना तर्जुमा मार्फत जम्मा सवै क्षेत्रका क्षेत्रगत २२७ योजनाहरु पहिचान गरी प्राथमिकता क्रम सहित गुरुयोजनामा संग्लग्न गरिएका छन ।

प्रस्तावित योजनाहरुलाई योजनाको प्रकृति, कार्यान्वयनका लागि पर्न सक्ने बाह्य सहयोग, प्रविधी विकल्प, लागत अनुमान आदीलाई आधार मानी विभिन्न क्षेत्रका क्षेत्रगत योजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिका र वडा स्तार गरि दुई भागमा बिभाजन गरी प्राथमिकता क्रम अनुसारको छुट्टाछुट्टै सुचि तयार गरिएको छ । योजना तर्जुमाको समयमावडा र पालिकाबाट कार्यान्वयन गर्नका लागि पहिचान भएका जम्मा जम्मी २२७ क्षेत्रगत योजनाहरु मध्ये ११ वटा वहु–उपयोगी योजना, ३६ वटा खानेपानी योजना, २७ वटा लघु सिंचाई योजना तथा ५ वटा लघु जलविधुत योजना, ३७ वटा सुधारीएको पानीघट्ट र ७६ बातावरण, पर्यावरण तथा मुल संरक्षण क्षेत्रका योजनाहरु रहेका छन । उक्त पन्चवर्षिययोजनाहरुको अनुमानित लागत तथा प्रस्तावित घरधुरीहरुको विश्लेशण तलको चित्र नं. १६ मा गरिएको र थप क्षेत्रगत सारांस विवरण तलको तालिका नं. २३ मा राखिएको छ भने पंञ्च वर्षीय योजनाहरुको योजनागत विस्तृत विवरण अनुसूची २०देखी २६सम्ममा उल्लेख गरिएको छ ।

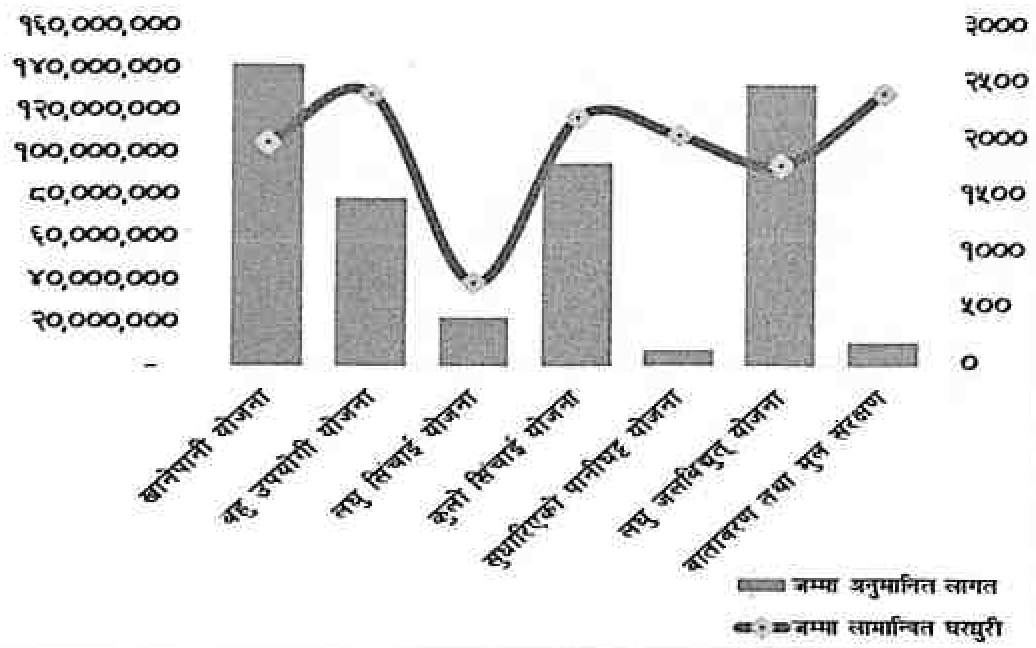

चित्र न.१६: क्षेत्रगत योजनाहरुको अनुमानित लागत तथा प्रस्तावित धरधुरी विवरण

तालिका नं. २३: पंञ्च वर्षीय योजनाहरुको सारांस विवरण

योजनाहरुको क्षेत्र / प्रकृति	जम्मा प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या	जम्मा लाभान्वित घरधुरी	जम्मा अनुमानित लागत
खानेपानी योजना	३६	१९८४	१४२,८४८,०००
वहु उपयोगी योजना	११	२४२३	७९,८७८,०००
लघु सिंचाई योजना	२७	७४२	२३,४६३,०००
कुलो सिंचाई योजना	३५	२१८९	९५,११७,०००

सुधारिएको पानीघट्ट योजना	१७	२०२८	७,४००,०००
लघु जलविद्युत् योजना	५	१५६७	१३२,५२५,०००
वातावरण तथा भूमि संरक्षण	७५	२४०८	११,४००,०००
जम्मा	२२७	१३५४१	४९२,६३१,०००

स्रोत : साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

५.१.१ बहुउपयोगी योजना प्रणाली

बहुउपयोगी योजना प्रणालीमा एक भन्दा बढी जलस्रोत विकासका क्रियाकलापहरु समावेश भएका हुन्छन् । यसप्रकारका योजनाले पानीको समुचित उपयोग गरी भूमि संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनमा पनी सहयोग गर्दछ । बहुउपयोगी योजनाहरुको व्यवस्थापनबाट कम लगानीमा बढी फाईदा हुने तथा आयआर्जनमा समेत टेवा पुग्ने अवसर प्राप्त हुन्छ । वडा तथा गाउँपालिकास्तरिय आवश्यकता पहिचान तथा योजना तर्जुमाको समयमा यस गाउँपालिकामा बिभिन्न क्षेत्रलाई लक्षित गरि जम्मा ११ वटा बहुउपयोगी क्षेत्रका योजनाहरु प्राथमिकीकरण गरिएका छन ।उक्त योजनाहरुमा प्रायजसो उर्जा र सिंचाईको सम्भावना बढी देखिएको छ । यसरी पहिचान गरिएका योजनाहरुमध्ये भावि कार्यान्वयनको लागि ९ वटा योजनाहरु गाउँपालिकामा र बाँकी २ वटा वडामा सिफारिस गरिएका छन । उक्त योजनाहरुको वडागत विवरण तलको तालिका नं. २४ मा उल्लेख गरिएका छ भने प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि र थप विस्तृत विवरण अनुसुचि नं २०मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २४ : प्रस्तवित बहुउपयोगी योजनाहरुको विवरण

वडा नं	प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या		प्रणालीमा आधारित योजना संख्या				घरधुरी	अनुमानित लागत
	नयाँ	मर्मत /पुन निर्माण /सेवा बिस्तार	CI+MHP+IWM	WS+MIT	CI+IWM	MHP+CI		
१	५	०	४	०	१	०	१२८०	६,५३५,०००
२	०	०	०	०	०	०	०	००.००
३	१	०	०	०	०	१	१९८	८,५१४,०००
४	३	०	०	३	०	०	१६६	१,७४५,०००
५	२	०	१	१	०	०	७७९	३३,२८८,०००
६	०	०	०	०	०	०	०	००.००
७	०	०	०	०	०	०	०	००.००
जम्मा	११	०	५	४	१	१	२४२३	८०,०८२,०००

स्रोत : साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

५.१.२ खानेपानी योजनाहरु

यस गाउँपालिलकाका उपभोक्ताहरुको बिमान खानेपानीको सुविधास्तरलाइ मध्यनजर गरी गाउँपालिकामा जम्मा ३६ वटा खानेपानीका योजनाहरु प्रस्ताव गरी पञ्चवर्षिय योजनामा समावेश गरिएका छन् । उक्त प्रस्तावित योजनाहरुको भावी कार्यान्वयनका लागि वडा र गाउँपालिका स्तरको छुट्टाछुट्टै प्राथमिकता क्रम निर्धारण गरी २३ वटा योजनाहरु गाउँपालिकामा सिफारिस गरिएका छन भने बाँकी १३ वटा योजनाहरु वडामा नै सिफारिस गरिएका छन । उक्त योजनाहरुको व्यवस्थापन पश्चात गाउँपालिकाको १ देखी ७ वटै वडाका १९८४ घरधुरीहरुलाई सफा सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध हुने सम्भावना देखिन्छ । प्रस्तावित खानेपानी योजनाबाट नसमेटीएका तथा बाँकी रहन गएका घरधुरीहरुलाई बिद्यमान खानेपानी अन्तरगत मर्मतका योजनाहरुमा समावेश गरिएको छ । गाउँपालिकामा बिद्यमान रहेका तथा प्रस्ताव गरिएका योजनाहरुको दिगो मर्मत सम्भार तथा नियमीत सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाले यस गुरुयोजनाको आगामी अध्यायमा उल्लेख गरेका बिनियमहरुलाई लागु गरि उक्त सबै

योजनाहरुलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसरी तर्जुमा गरिएका योजनाहरुको वडागत विवरण तालिका नं. २५ मा र कार्यान्वयनका लागि वडा र गाउँपालिकामा सिफारिस गरिएका योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूचि अनुसूची- २१मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २५ : प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरुको विवरण

वडानं.	प्रस्तावितयोजनाहरुकोसंख्या		प्रणालीकाआधारमायोजनासंख्या			लाभान्वितघरधुरी संख्या	अनुमानितलागत
	नयाँ	मर्मत/पुनर्निर्माण/सेवा विस्तार	पाईपप्रणाली	लिफ्ट	वर्षातकोपानीसंकलन		
१	५	३	७	१	०	४१९	३०,१६८,०००
२	१	१	२	०	०	५०	२,८८०,०००
३	२	२	४	०	०	१३३	९,५७६,०००
४	३	३	६	०	०	३६४	२६,२०८,०००
५	२	३	५	०	०	४०४	२९,०८८,०००
६	२	४	६	०	०	२०३	१४,६१६,०००
७	४	१	५	०	०	४२१	३०,३१२,०००
जम्मा	१९	१७	३५	१	०	१९८४	१४२,८४८,०००

स्रोत : साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

५.१.३ सिंचाई योजनाहरु

यस यस गाउँपालिकामा सिचाईको विद्यमान अवस्था विष्लेशण गरी थप आधुनिक तथा परम्परागत सिंचाइका योजनाहरु तर्जुमा गरिएका छन् । जलउपयोग गुरुयोजना समायोजनको क्रममा जम्मा ३५ वटा कुलो सिंचाई योजना (परम्परागत सिंचाई) योजना तर्जुमा गरिएका छन् । प्रस्तावित तर्जुमा गरिएका ३५ वटा परम्परागत सिंचाई आयोजनाहरुवाट गाउँपालिका भरी करिव ८६४७रोपनी क्षेत्रफल बराबरका खेतहरु सिंचित हुने सम्भावना देखिएको छ । प्रस्ताव गरिएका सवै सिंचाई योजनाहरु भावि कार्यान्वयनको लागि योजनाहरुको आकार र लागनीलाई मध्यनजर गरी २१ व्टा योजनाहरु गाउँपालिकामा र १४ वटा योजनाहरु वडामा सिफारिस गरिएका छन । उक्त परम्परागत सिंचई योजनाहरुकोवडागत विवरण तालिका नं. २६ र प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूची अनुसुची- २२मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २६ : प्रस्तवित सिंचाई कुलोयोजनाहरुको विवरण

वडा नं.	प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या		लाभान्वित विवरण		अनुमानित लागत
	नयाँ	मर्मत /पुनः निर्माण /सेवा विस्तार	सिंचित रोपनी	घरधुरी	
१	७	१	१८००	४६६	१९,८००,०००

२	०	१	२१५०	२९६	२३,६५०,०००
३	२	०	१४००	१२९	१५,४००,०००
४	०	२	३४०	८०	३,७४०,०००
५	२	१	१७६०	३७३	१९,३६०,०००
६	१	४	८००	२६९	८,८००,०००
७	५	४	३९७	५७६	४,३६७,०००
जम्मा	१७	१८	८६४७	२१८९	९५,११७,०००

स्रोत : साबिकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

त्यसैगरि यस गाउँपालिकाको आयअर्जन तथा जिविकोपार्जनका कृयाकलापहरुलाई लक्षित गरी थप २७ वटा आधुनिक तथा लघु सिंचाई तर्फका योजनाहरु प्रस्ताव गरिएका छन । उक्त योजनाहरुको व्यवस्थापन पछी करिव ७४२ घरधुरीका २१३३ रोपनी खेतहरुमा सिंचाई तथा आयआर्जनका कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिने अनुमान गरिएको छ । योजना तर्जुमाको समयमा योजनहरुको लगानी र प्रकृति हेरी जम्मा १४ वटा योजनाहरु भावि कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकामा सिफारिस गरिएका छन भने बाँकी १३ वटा योजनाहरु वडामा नै सिफारिस गरिएका छन । प्रस्तावित लघु सिंचाई योजनाहरुका वडागत विवरण तालिका नं. २७ मा उल्लेख गरिएका छ भने प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूची **अनुसुची**- २३उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २७ : प्रस्तवित लघु सिंचाई योजनाहरुको विवरण

वडा नं.	प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या		लाभान्वित विवरण		अनुमानित लागत
	नयाँ	मर्मत /पुन निर्माण /सेवा बिस्तार	सिंचित रोपानी	घरघुरी	
१	८	४	७४५	३४४	८,१९५,०००
२	४	०	५४५	९३	५,९९५,०००
३	४	०	५२५	१२३	५,७७५,०००
४	२	०	११०	४५	१,२१०,०००
५	२	०	१०१	४४	१,१११,०००
६	१	०	१५	३३	१६५,०००
७	२	०	९२	६०	१,०१२,०००
जम्मा	२३	४	२१३३	७४२	२३,४६३,०००

स्रोत : साबिकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

५.१.४ ग्रामीण उर्जा योजना

गाउँपालिकाको विद्यमान उर्जाको अवस्थालाई विष्लेशण गरी गुरुयोजना समायोजनाका क्रममा ५ वटा लघु जलविद्युत योजनाहरु प्रस्ताव गरिएका छन । उक्त योजनाहरुको व्यवस्थापन पछी गाउँपालिकाका करिव १७६७ घरधुरीहरुलाई बिजुलीवत्तिको सेवा पुर्‍याउन सकिने सम्भावना अनुमान गरिएको छ । उक्त योजनमाहरु मध्ये एउटा योजनालाई मर्मत सम्भार गरी सञ्चालनमा ल्याउनपर्ने देखिन्छ भने बाँकी ४ योजनाहरु नयाँ प्रस्ताव गरिएका छन । उक्त ५ वटै योजनाहरुलाई भावि कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकामा नै सिफारिस गरिएको छ । उक्त योजनाहरुको वडागत विवरण तलको तालिका नं. २८ मा उल्लेख गरिएका छ भने प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूची **अनुसुची-२४**उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २८ : प्रस्तावित लघुजलविद्युत् क्षेत्रका योजनाहरुको विवरण

वडा नं.	प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या		लाभान्वित घरधुरी	लघु जलविधुतको अनुमानित क्षमता	अनुमानित लागत
	नयाँ	मर्मत /पुन निर्माण /सेवा बिस्तार			
१	१	०	४६२		३४,६५०,०००
२	०	०	०		
३	२	०	२७४		२०,५५०,०००
४	०	१	४९		३,६७५,०००
५	१	०	९८२		७३,६५०,०००
६	०	०	०		
७	०	०	०		
जम्मा	४	१	१७६७	०	१३२,५२५,०००

स्रोत : साबिकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

त्यसै गरी गाउँपालिकाका अन्य वडाहरुको उर्जाको विद्यमान अवस्थालाई लक्षित गरी गाउँपालिकामा थप ३७ वटा सुधारिएको पानी घट्टका योजनाहरु तर्जुमा गरिएका छन् । उक्त सबै योजनाहरु निर्माण गर्न सकिएमा वडाका करिब २०२८ घरधुरीहरुलाई कुटानी/पिसानीको सेवा प्रयाप्त मात्रामा पुग्ने सम्भावना देखिन्छ । पहिचान भएका सबै योजनाहरु नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने नै देखिन्छन र भावि कार्यान्वयनका लागि सबै योजनाहरुलाई वडामा नै सिफारिस गरिएको छ । उक्त योजनाहरुका वडागत विवरण तालिका नं. २९ मा र प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूची अनुसुची-२५मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २९ : प्रस्तवित सुधारिएको पानीघट्ट क्षेत्रका योजनाहरुको विवरण

वडा नं.	प्रस्तावित योजनाहरुको संख्या		लाभान्वित घरधुरी	अनुमानित लागत
	नयाँ	मर्मत /पुन निर्माण /सेवा बिस्तार		
१	६	०	३४५	१,२००,०००
२	३	०	२३५	६००,०००
३	३	०	२७४	६००,०००
४	६	०	२९७	१,२००,०००
५	३	०	२२०	६००,०००
६	८	०	२६१	१,६००,०००
७	८	०	३९६	१,६००,०००

७	११	०	१	५	[illegible]	५	१०७३	१,६५०,०००
जम्मा	७६	०	१५	३२	०	२९	५०८१	११,४००,०००

स्रोत : साविकको जलउपयोग गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५

५.२जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन रणनीति

५.२.१ खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता रणनीति

जलउपयोग गुरुयोजनामा प्रथमिकीकरण गरिएका सबै क्षेत्रका क्षेत्रगत योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसार परिचालन, कार्यान्वयन एवं दिगो सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले प्रदान गरेका अधिकारहरुको उपयोग गरि तपसिल क्षेत्रका बिनियमहरु निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- पालिका स्तरमा संचालन गरिने खानेपानी योजनाहरुमा अनिवार्य पानी शुल्क उठाउने प्रवन्ध गरिने छ ।
- योजनाहरुलाई नियमित सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि अनिवार्य रुपमा मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिले पालिकाको योजना सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन नीतिको पुर्णपालना गर्दै योजना मर्मत सम्भार व्यवस्थापन सम्बन्धि कृयाकलपाहरु सञ्चालन गर्नेछ ।
- खानेपानी योजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा योजनाको तयारी चरण देखि नै उपभोक्ता समिति गठन ,मर्मत सम्भार कार्यकर्ता छनौट, क्षमता विकासका कृयाकलपरु आदिमा लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण को भावनालाई समेटिएको हुनेछ ।
- प्रत्येक खानेपानी योजनाहरुमा पानी सुरक्षा योजनातयार गरि लागु गरिने छ साथै पानीको गुणस्तरमा ध्यान दिईने छ ।
- पालिका अन्तरगतको क्षेत्रमा सक्षम सहकारी भएमा उपभोक्ता समिति सो सहकारीमा आवद्ध भई मर्मत सम्भार कोष बृद्धि तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापनमा मा सहकारी संग सहकार्य गर्नेछ ।
- पानीको मुहान संरक्षण र वरिपरिको वातावरण संरक्षण सम्वन्धि (चरिचरन क्षेत्र, प्लाष्टिक निषेधित क्षेत्र घोषणा, पानी मैत्री वृक्षारोपण) जस्ता नीति नियमहरु गाउँनगरसभा मार्फत पारित गरि कार्यान्वयन गर्नेछ ।
- सरोकारवालाहरुको सहभागितामा सरसफाइ सम्वन्धि विभिन्न दिवसहरुमा सहभागी भई गाउँपालिकास्तरको अभियानात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिने छन ।
- गाउँपालिका तथा वडाहरुसंग वरीपरीको तटीय क्षेत्रको जलउपयोग सम्वन्ध, मुहान विवाद आदी विषयमा सहकार्य समन्वयका लागि छलफल गरि आवश्यक विनियमहरु त्य गरी लागु गरिने छन ।
- गुरुयोजना कार्यान्वयनका अवधिमा यस गाउँपालिका क्षेत्रका नागरिकको खानेपानीमा सेवा स्तर वृद्धी गर्न नियमित समिक्षा तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य गरिने छ ।
- गुरुयोजना कार्यान्वयनका अवधिमा यस पालिका क्षेत्रका नागरिकको खानेपानीमा सेवा स्तर बृद्धी गर्न नियमित समिक्षा तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य गरिने छ।
- पानीको श्रोतहरुमा ह्रास हुन नदिन तथा श्रोत संरक्षणका लागि पानीका `पुनर्धारण, पुर्नभरणतथापुनप्रयोगकालागि-3R प्रविधिकावारे उपभोक्ता स्तरमा सचेतना क्रियाकलापहरुका साथै IEC(सूचना, शिक्षा, संचार) सामग्री निर्माण गरि नागरिक सचेतना बढाईने छ ।
- गाउँपालिका तथा वडा स्तरमा पानी क्षेत्रका बिबाद समाधानका लागि गुनासो सुनवाई संयन्त्र निर्माण गरिने छ ।
- जलश्रोत क्षेत्रका योजना कार्यान्वयन गर्दा संरचनाहरुको निर्माण गुणस्तर कायम गर्न प्राविधिक जनशक्ति सहितको योजना कार्यान्वयन अवधि भरि निरन्तर अनुगमन गरिने छ ।
- योजनामा उपभोक्ताको अपनत्व वढाउन योजना संचालनका लागि उपभोक्ताको सहलगानी कोष योजना संचालन पूर्व नै तय गरि योगदान सुनिश्चितता गरिने छ ।

- उपभोक्ता तहको संस्थागत सुशासन (उ.स. गठन प्रक्रिया, उ.स. वार्षिक साधारण सभा, नियमित बैठक, जन लेखा परिक्षण लगायत पारदर्शिता सम्बन्धित क्रियाकलाप आदी) कायम गर्ने उ.स.को सम्झौता पूर्व नै सुशासन प्रावधानहरु अनिवार्य रुपमा राखिने गरिने छन ।
- उपभोक्ता तथा सरोकारवालाहरुको संजाल निर्माण गरि अवलोकन भ्रमण, समन्वय, साझेदारी गरि राम्रा पक्षहरु सिकाई आदान/प्रदानको व्यवस्था गरिने छ ।

५.२.२ गुरुयोजनाको कार्यान्वयनमा सुशासन तथा लैंगिक समावेशीकरण

यस जलउपयोग गुरुयोजनाको कार्यान्वयन प्रकृयामा पारदर्शीता, सहभागिता र जवाफदेहिता को अभ्यास मार्फत सुशासनको प्रवर्धन र लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण को सुनिश्चितता गराउन तपसिलका नीति लिईने छ ।

- प्रत्येक वर्ष यस गाउँपालिका लगायत अन्य कार्यरत संघ संस्थाहरुको जलश्रोत, सरसफाइ र स्वच्छता को क्षेत्रमा उपलब्ध बजेट समिक्षा गरी सो बारे सबै उपभोक्तालाई अग्रिम जानकारी गराइनेछ ।
- उपलब्ध बजेट तथा जलश्रोत, सरसफाइ र स्वच्छतासित सम्बन्धित अन्य सुचना तथा जानकारी मा सबै उपभोक्ताहरुको पहुँचका लागि आम संचार माध्यमको प्रयोग गरिनेछ ।
- यो जलउपयोग गुरुयोजना यस गाउँपालिका भित्र जलश्रोत , सरसफाइ र स्वच्छताका क्षेत्रमा गरिने सम्पुर्ण लगानीहरुको प्रमुख आधारको रुपमा रहनेछ । उपलब्ध बजेट तथा श्रोतसाधनले सम्भव भए सम्म परियोजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा जलउपयोग गुरुयोजनामा उल्लेखित प्राथमिकता अनुरुपनै गरिनेछ ।
- जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमाको चरणमा झैं यसको कार्यान्वयनमा समेत महिला हरुको समान सह्भागिता तथा दलित, जनजाती तथा पिछडिएको वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी सम्बन्धित उपभोक्ताहरुको सकृय सहभागिता रहनेछ । परियोजनाहरुको निर्माण, संचालन तथा मर्मत सम्भार सम्बन्धित उपभोक्तहरुले गठन गरेको उपभोक्ता समितिको प्रत्यक्ष संलग्नतामा हुनेछ ।
- सबै उपभोक्ता समितिहरुमा सम्बन्धित क्षेत्रमा बसोवास गर्ने महिलाहरुको समान तथा बिभिन्न जात जातीहरुको समानुपातिक प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिनेछ । समितिका प्रमुख पदहरुमा समेत महिलाहरुको कम्तिमा ५०% सामाजिक बिभेदमा परेका जात जातीहरुको समानुपातिक प्रतिनिधित्व अनिवार्य गराईनेछ ।
- गुरुयोजना कार्यान्वयनमा उपभोक्ता समिति गठन तथा पुर्नगठन गर्दा लैङ्गिग समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण लाई ध्यान दिंदै महिलाहरुको समान सह्भागिता तथा दलित, जनजाती तथा पिछडिएको वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी पदाधिकारी तथा सदस्यहरु समावेश गरिनेछ ।
- यो जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयनको क्रममा महिला र सामाजिक बिभेदमा परेका जात जातीहरुको क्षमता अभिवृद्दीका लागि बिशेष पहल गरिनेछ । उनीहरुलाईनै लक्षित गरेर बिभिन्न क्षमता बिकास कृयाकलापहरु संचालन गरिनेछन । क्षमता विकासका कृयाकलापहरुको लागि सहभागी छनौट गर्दा समेत लैङ्गिग समानाता तथा सामाजिक समावेशिकरण लाई ध्यान दिनुपर्नेछ ।
- श्रोत र साधनले भ्याए सम्म यस अन्तर्गत निर्माण गरिने सबै भौतिक संरचनाहरुलाई महिला,बालबालीका, अपाङ्ग र बृद्द मैत्री बनाइनेछन । मुख्यतया खानेपानी र सरसफाइ परियोजनाका सबै संरचनाहरु महीलाहरुको महिनावारीको बेलाको स्वच्छता ब्यवस्थापन र उनीहरुको घरायसी कार्यबोझ न्यूनिकरण हुनेगरी निर्माण गरिनेछन ।
- यस गुरुयोजना अन्तरगत निर्माण गरिने सबै योजनाहरुमा सुशासन नीति अगाल्दै अनिवार्यरुपमा सार्वजनिक सुनवाई, सार्वजनिक समिक्षा र सार्वजनिक परिक्षण गरिनेछन । यी सबैमा कार्यहरुमा आम उपभोक्ता र सेवा प्रदायक बिचको अन्तरकृया र सम्वादलाई बिशेष जोड दिइनेछ । परियोजनाहरुका भौतिक संरचनाहरु र तिनले प्रदान गर्ने सेवाको गुणस्तर र दिगोपनाको लागि उक्त योजना कार्यान्वयन गर्ने संस्था पुर्णरुपमा जवाफदेहि हुनेछ ।

६ अध्याय: जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना

६.१ तलकोट गाउँपालिकाको जीविकोपार्जन कार्यान्वयन आवधिक योजना

यस गाउँपालिकाले ७ वटै वडाहरुको जीविकोपार्जनको अवस्था अवस्था विश्लेषण पछि गाउँपालिका पदाधिकारीहरु र सरोकारवाला निकायहरु बीच बृहत छलफल गरी सहभागितात्मक प्रक्रियाबाट यो जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना तयार पारेको छ । स्थानीय जनताको चाहना, संभावना, स्थानीय श्रोत साधनको उपलब्धता, प्राविधिक र सामाजिक सहजता जस्ता तत्वहरु पनि योजना तर्जुमा गर्दा विचार गरिएको थियो । समुदायको आवश्यकता पहिचान गा.पा. स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी मार्फत गरिएको थियो । उक्त योजना निर्माण गर्दा मुख्यतया विद्यमानमा वस्तु तथा सेवाको अवस्था, उत्पादनको अवस्था, व्यवसाय तथा उद्यमशिलताको अवस्था र बजारको अवस्थाको विश्लेषणको आधारमा जीविकोपार्जनका सम्भावित सम्बन्धित क्षेत्रहरुमा सम्बोधन गर्ने गरी तयार पारिएको छ । खासगरी पालिकाका समुदायको जीविकोपार्जन सुधार गर्नको लागि वस्तु तथा सेवा सम्बन्धि, उत्पादन सम्बन्धि, व्यवसाय तथा उद्यमशिलता सम्बन्धि र बजार सम्बन्धि सह क्षेत्रहरुको समानुपातिक तथा वैज्ञानिक तवरले कियाकलापहरुको संयोजन गरी दीगोपनको लागि कार्यान्वयन गर्न विशेष ध्यान दिई योजना तयार गरिएको छ । यसका साथसाथै पालिकाका प्रत्येक घरधुरीमा पोषण वृद्धि तथा खाद्य सुरक्षालाई मध्यनगर गरी ५ वर्ष भित्र "प्रत्येक घरधुरी व्यवस्थित घरवारी" भन्ने मूल मन्त्रलाई ध्यानमा राखी पालिकाका प्रत्येक घरधुरीमा व्यवस्थित घरवारीलाई निरन्तरता दिइने छ । कृषिको क्षेत्रमा उत्पादन वृद्धि गर्नको लागि सम्भाव्यताका आधारमा सिंचाई योजना निर्माणमा विशेष जोड दिइएको छ , जुन जलउपयोग गुरुयोजनाको सिंचाई शिर्शक अन्तरगत यस पालिकाका लागि प्रस्ताव गरिएका सिंचाई योजनाहरु उल्लेख गरिएको छ । पालिकाले मुख्यतया हरेक क्षेत्रहरुको कियाकलापहरुलाई प्राथमिकता दिएको छ, जसमा वस्तु तथा सेवाको क्षेत्र, उत्पादनको क्षेत्र, व्यवसाय तथा उद्यमशिलताको क्षेत्र र बजारको क्षेत्र रहेका छन् । हरेक क्षेत्रमा छुट्टाछुट्टै प्राथमिकताक्रम तोकिएको छ । प्राथमिकताको क्षेत्रगत विवरण तलको तालिका नं ३१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१ : पालिकाको समग्र जीविकोपार्जनको पञ्चवर्षिय योजना विवरण

क्षेत्र	कुल प्रस्ताव गरिएका कियाकलापहरु	लाभान्वित हुने घरधुरी वा व्यक्ति	अनुमानित कुल लागत रु.
वस्तु तथा सेवा विकास तथा विस्तार सम्वन्धि कियाकलापहरु	१३		
उत्पादन सम्वन्धि कियाकलापहरु (सह क्षेत्रहरु)	६	१६७०	
व्यवसाय तथा उद्यमशिलता सम्वन्धि कियाकलापहरु (क्षेत्रहरु)	१०	२५७	
बजार विकास तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धि कियाकलापहरु	५		
जम्मा	३४	१९२७	

श्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

६.१.१ वस्तु तथा सेवा विकास र विस्तार क्षेत्रका कियाकलापहरु

समुदायको जीविकोपार्जन सुधारको लागि अति आवश्यक वस्तु तथा सेवासँग सम्बन्धित जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरुमा पालिकास्तरमा संचालन हुने कियाकलापहरु समावेश भएका छन् । यस प्रकारका कियाकलापहरुले कृषकहरु तथा उद्यमी व्यवसायिहरुका लागि आवश्क पर्ने उत्पादनका साधनहरु र प्राविधिक सेवाहरु प्रदान गरी जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछन् । कृषक तथा उद्यमी व्यवसायिहरुलाई आवश्यक परेको वस्तु तथा सेवा स्थानीयस्तरमै उपलब्ध हुने हुँदा आवश्यक परेको वेला उनीहरुले लिन सक्छन र त्यसबाट अधिकतम फाइदा लिन

सक्छन् । गाउँपालिकाको आवश्यकता पहिचान, वस्तु तथा सेवा उपलब्धताको विश्लेषण र समुदायको आवश्यकता पहिचान गर्ने सेवा मागको सम्भावना, स्थानीय स्रोत साधनहरुको उपलब्धता, व्यवसायिक उत्पादनको सम्भावना, सेवा प्रदायकहरुको उपस्थिति जस्ता सूचकहरुका आधारमा स्कोरिङ गरी सो को आधारमा विश्लेषण गरी क्रियाकलापहरु पहिचान गरी प्राथमिकता तय भएका छन् । उक्त पहिचान भएका कृयाकलापहरुको सूचि तालिका नं.३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३२ : पालिकाको वस्तु तथा सेवा विकास र विस्तारको पञ्चवर्षिय योजना विवरण

क्षेत्र	कुल प्रस्ताव गरिएको संख्या	आ.व.अनुसारको लक्ष्य				
		२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
एग्रोभेट स्थापना	१		१			
बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना	७	१	१	२	२	१
स्थानीय कृषि स्रोत व्यक्ति विकास	७	१	२	२	१	१
सामुदायिक पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता विकास	२		१	१		
कृषि सहकारी विकास	१		१			
माटो परिक्षण तथा प्रयोगशाला स्थापना	१			१		
जम्मा	१९	२	६	६	३	२

स्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

यस पालिकामा वस्तु र सेवा विकास तथा विस्तारसँग सम्बन्धित जीविकोपार्जनका क्रियाकलापहरुमा १ वटा एग्रोभेट स्थापना, ७ वटा बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना, ७वटा स्थानीय कृषि स्रोत व्यक्ति, २वटा सामुदायिक पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता, १ वटा कृषि सहकारी संस्था, १ वटा माटो परिक्षण प्रयोगशाला गरी जम्मा १९ वटा कृयाकलापहरु विकास तथा विस्तार गरी समुदायको जीविकोपार्जन प्रवर्द्धनका लागि पाँच वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । वस्तु र सेवा विकास तथा विस्तार क्षेत्रहरुका कृयाकलापहरुको वडागत विवरण तलको विवरण तालिका नं. ३३मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३३ : गाउँपालिकाको वस्तु र सेवा विकास तथा विस्तार सम्बन्धि पञ्चवर्षिय योजनाको वडागत विवरण

क्षेत्र	कुल प्रस्ताव गरिएको संख्या	वार्ड वा स्थान सहजता अनुसारको लक्षित संख्या						
		१	२	३	४	५	६	७
एग्रोभेट स्थापना	१				१			
बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना	७	१	१	१	१	१	१	१
स्थानीय कृषि स्रोत व्यक्ति विकास	७	१	१	१	१	१	१	१
सामुदायिक पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता विकास	२							
कृषि सहकारी विकास	१							
माटो परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना	१							
जम्मा	१९	२	२	२	३	२	२	२

स्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

सो लक्ष्य पुरा गर्नको लागि पालिकाको आफ्नो लगानीको अतिरिक्त [illegible] विकास, गैरसरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रबाट सहयोगको आशा गरिएको छ । यी कियाकलापहरुबाट पालिकाको [illegible] घरधुरीहरुले सेवा पाउने छन् भने सो क्षेत्रमा संलग्न व्यक्तिहरुले स्थानीयस्तरमा रोजगारी तथा स्वरोजगारी प्राप्त गर्नेछन् ।

६.१.२ उत्पादन सम्बन्धि क्षेत्रका कियाकलापहरु

समुदायको जीविकोपार्जन सुधारको लागि अति आवश्यक विभिन्न क्षेत्रको उत्पादनसँग सम्बन्धित जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरुमा पालिकास्तरमा संचालन हुने कियाकलापहरु समावेश भएका छन् । यस प्रकारका कियाकलापहरुले कृषकहरु तथा उद्यमी व्यवसायिहरुका लागि ठाउँ सुहाउँदो र कच्चा पदार्थमा आधारित सहक्षेत्रहरुको पहिचान गरी जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछन् । कृषक तथा उद्यमी व्यवसायिहरुलाई बजारको माग अनुसार उत्पादन गर्न सके कृषकहरुको आयस्तर वृद्धि तथा जीविकोपार्जन सुधार गर्न सकिने हुन्छ । यसरी जीविकोपार्जन सुधारका लागि कृषिमा आधारित खेतीहरु जस्तैः तरकारी, फलफूल, पशुपालन, कुखुरापालन, च्याउखेती, माहुरी पालन, मसलाखेती, नगदेबालीहरु, आदि जस्ता सहक्षेत्रहरु यस पालिकाको लागि उपयुक्त देखिन्छन् । पालिकाको आवश्यकता पहिचान तथा सम्भाव्यता, लाभान्वित हुने जनसंख्या, बजारको माग, सडकको पहुँच, विद्यमान प्रयासहरु वा लगानी इतिहास, लगानीको सम्भावना जस्ता छनौटका आधारहरु प्रस्तुत गरी सो को आधारमा विश्लेषण गरी विभिन्न कियाकलापहरु प्राथमिकीकरण गरिएका छन । यसरी पहिचान भई प्राथमीकिकरण गरिएका कृयाकलापहरुको विस्तृतसुचि तालिका नं. ३४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४ : गाउँपलिकाको जीविकोपार्जनका सम्बन्धि कृषिमा आधारित समग्र योजनाको विवरण

सहक्षेत्र	कुल समेट्ने घरधुरीहरु	आ.व.अनुसारको लक्ष्य				
		२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
व्यवसायिक तरकारी खेती	६४५	१७०	१६०	१३५	११५	९५
व्यवसायिक फलफूल खेती	४२०	२२०	५०	५०	५०	५०
व्यवसायिक मसला खेती	३००	१००	६१	५२	४४	४३
व्यवसायिक गैरकाष्ट वन पैदावार खेती	३०५	१६५	३५	३५	३५	३५
जम्मा	१६७०	६५५	३०६	२७२	२४४	२२३

श्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

यस पालिकामा समुदायको जीविकोपार्जनका लागि कृषिमा आधारित उत्पादनसँग सम्बन्धित जीविकोपार्जनका कियाकलापहरुमा ६४५ घरधुरीमा व्यवसायिक तरकारी खेती, ४२० घरधुरीमा व्यवसायिक फलफूल खेती, ३०० घरधुरीमा व्यवसायिक मसला खेती, ३०५ घरधुरीहरुले गैरकाष्ट वन पैदावारहरुको व्यवसायिक रुपमा उत्पादनगरी समुदायको जीविकोपार्जन प्रवर्द्धनका लागि पाँच वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । साथै उत्पादनका कृर्षीमा आधारित सहक्षेत्रहरुको वडागत विवरण तलकोतालिका ३५मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५ : गाउँपालिकाको जीविकोपार्जनका लागि कृषिमा आधारित योजनाको वडागत विवरण

सहक्षेत्र	कुल समेट्ने घरधुरी	वडा अनुसारको लक्षित घरधुरी						
		१	२	३	४	५	६	७
व्यवसायिक तरकारी खेती	५४५	१००	८५	८०	१००	१००	९५	१००
व्यवसायिक फलफूल खेती	४२०	४०	५०	७०	६०	७०	८०	५०
व्यवसायिक मसला खेती	३००	४३	६०	४४	३०	३१	४५	४७
व्यवसायिक गैरकाष्ट वन पैदावार खेती	३०५	३०	४०	५०	४५	५०	४०	५०
जम्मा	१६७०	२१३	२३५	२४४	२३५	२५१	२६०	२४७

स्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

सो लक्ष्य पुरा गर्नको लागि पालिकाको आफ्नो लगानीको साथै दातृ निकाय, गैरसरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रबाट सहयोगको आशा गरिएको छ । यी क्रियाकलापहरुबाट सम्बन्धित सहक्षेत्रमा व्यवसायिक रुपमा लाग्ने घरधुरीहरुको दीगो जीविकोपार्जन सुधार हुनेछ भने सो क्षेत्रमा संलग्न व्यक्तिहरुले स्थानीयस्तरमा रोजगारी तथा स्वरोजगारीको अवसर प्राप्त गर्नेछन् ।

६.१.३ व्यवसाय तथा उद्यमशिलता विकास सम्बन्धि क्रियाकलापहरु

समुदायको जीविकोपार्जन सुधार तथा आय बृद्धिको लागि व्यवसाय तथा उद्यमशिलता विकास र प्रवर्द्धन महत्वपूर्ण क्षेत्रको रुपमा पहिचान भएको छ । पालिकामा हालसम्म खासै कृषिमा आधारित व्यवसाय र उद्यमहरु संचालनमा रहेको पाइदैन् । उत्पादनका श्रोतहरुको उपलब्धता, कच्चा पदार्थको सहज उपलब्धता, प्रविधिसँग सम्बन्धित ज्ञानको प्रयाप्तता, सिपको विकास, बजारको उपलब्धता जस्ता कुराहरुले व्यवसाय तथा उद्यमलाई प्रभाव पारेको हुन्छ । यस पालिकाको हालको अवस्था विश्लेषण गर्दा स्थानीयहरुको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउन सक्ने सम्भावनाको आधारमा पालिकास्तरमा संचालन हुने क्रियाकलापहरु समावेश भएका छन् । यस प्रकारका क्रियाकलापहरुले कृषकहरु तथा उद्यमी व्यवसायिहरुका लागि ठाउँ सुहाउँदो र कच्चा पदार्थमा आधारित सहक्षेत्रहरुको पहिचान गरी जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछन् । कृषक तथा उद्यमी व्यवसायिहरुलाई बजारको माग अनुसार उत्पादन गर्न सके कृषकहरुको आयस्तर वृद्धि तथा जीविकोपार्जन सुधार गर्न सकिने हुन्छ । यसरी जीविकोपार्जन सुधारका लागि कृषिमा आधारित व्यवसायहरु र उद्यमहरु जस्तै: मसला ग्राइन्डिग प्याकेटिंग, आलु चिप्स बनाउने, दालमोठ बनाउने, कुभिण्डो मिठाई बनाउने, अमलाको जुस बनाउने, सस उद्योग, बाँस निगालोको सामाग्री निर्माण, अचार उद्योग, मौरीपालन तथा मह प्रशोधन, काष्ठ उद्योग, आदि जस्ता व्यवसाय तथा लघु तथा सानाउद्योगहरु यस पालिकाको लागि उपयुक्त देखिन्छन् । पालिकाको आवश्यकता पहिचान तथा सम्भाव्यता, कच्चा पदार्थको उपलब्धता, बजारको माग, बजारको पहुँच, लगानीको सम्भावना, उपलब्ध प्रविधि जस्ता छनौटका आधारहरु प्रस्तुत गरी सोहीको बिश्लेषणको आधारमा बिभिन्न क्रियाकलापहरु पहिचान गरी प्राथमिकीकरण गरिएका छन् । यसरी प्राथमिकीकरण गरिएका लघुउद्यमशिलता सम्बन्धि कृयाकलाप तथा योजनाहरुका पञ्चवर्षिय सुचि तलको तालिका नं. ३६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६ : गाउँपालिकाको व्यवसाय/उद्यमशीलता विकास सम्बन्धि योजनाको विवरण

सहक्षेत्र	कुल व्यवसायि तथा उद्योगी संख्या	आ.व.अनुसारको लक्ष्य				
		२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
आलु चिप्स	६५	१०	१०	१५	१५	१५
चाउमिन उद्योग	५०	१०	१०	१०	१०	१०
घर निर्माणको सामाग्री निर्माण	४०	५	५	१०	१०	१०
अचार उद्योग	२५	५	५	५	५	५
मसला प्रशोधन उद्योग	१०	२	२	२	२	२
काष्ठ फर्निचर उद्योग	१०	२	२	२	२	२
जडिबुटि प्रशोधन उद्योग	१६	५	५	२	२	२
अल्लो प्रशोधन उद्योग	१२	२	२	२	३	३
अगरबत्ति उद्योग	१६	५	५	२	२	२
आरन उद्योग	१३	३	३	३	२	२
जम्मा	२५७	४९	४९	५३	५३	५३

स्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

माथि उल्लेखित लक्ष्य पूरा गर्नको लागि पालिकाको आफ्नो लगानीको साथै दातृ निकाय, गैरसरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रबाट सहयोगको आशा गरिएको छ। यी कियाकलापहरुबाट सम्बन्धित सहक्षेत्रमा व्यवसायिक रुपमा लाग्ने घरधुरीहरुको दीगो जीविकोपार्जन सुधार हुनेछ भने सो क्षेत्रमा संलग्न व्यक्तिहरुले स्थानीयस्तरमा रोजगारी तथा स्वरोजगारीको अवसर प्राप्त गरी सेवा प्रदान गर्नेछन्।

६.१.४ बजार विकास तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धि क्षेत्रका कियाकलापहरु

समुदायको जीविकोपार्जन सुधार तथा उत्पादित वस्तुहरुको सहज बिकीको लागि बजारको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। उत्पादन भएका कृषिजन्य वस्तुहरुको बजार विकास तथा प्रवर्द्धनका यस पालिकामा संचालन हुने आवश्यक कियाकलापहरु समावेश भएका छन्। यस प्रकारका कियाकलापहरुले कृषकहरु तथा उद्यमी व्यवसायिहरुले उत्पादन गरेका चीजवस्तुहरु सहजै रुपमा बिकी वितरण गरी आय वृद्धिमा टेवा पुऱ्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछन्। कृषक तथा उद्यमी व्यवसायिहरुले उप्पादन गरेका वस्तु तथा सेवाहरु स्थानीयस्तरमै बिकी हुने हुँदा उत्पादकहरुलाई अप्ठ्यारो पर्ने र उत्पादन त्यसै खेर फाल्नु पर्ने अवस्था रहदैन र त्यसबाट अधिकत्तम फाइदा लिन सक्छन्। पालिकाको हालको अवस्था, उत्पादनको मात्रा, उत्पादनको सम्भावना, उत्पादनको इतिहास, हालको बजारको अवस्थिति, सबल सहकारीको अवस्थिति जस्ता छनौटका आधारहरु प्रस्तुत गरी सो को आधारमा विश्लेषण गरी कियाकलापहरु पहिचान गरी प्राथमिकता तय भएका छन्। पालिकाकाको कृषि उपजहरुको बजारिकरणका लागि पहिचान गरिएका प्रास्तवित संरचानाहरुको पञ्चवर्षिय विवरण तलको तालिका नं. मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३७ : गाउँपलिकाको पालिकाको बजार विकास तथा प्रवर्द्धन पञ्चवर्षिय योजना विवरण

क्षेत्र	कुल प्रस्ताव गरिएको संख्या	आ.व.अनुसारको लक्ष्य				
		२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०

सहकारी स्थापना	१	१				
संकलन केन्द्र निर्माण	५			१	१	१
सेलार घर निर्माण	७	१	१	२	२	१
हाट बजार संचालन	७	१	१	२	२	१
चिलिङ्ग सेन्टर स्थापना	५	१	१	१	१	१
जम्मा	२५	४	५	६	६	४

स्रोत : गाउँपालिका स्तरीय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

यस पालिकामा उत्पादित बस्तुहरुको व्यवस्थित बजार विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि छनौट भएका क्रियाकलापहरुमा १ वटा कृषि सहकारी स्थापना, ७ वटा सेलार घर, ५ वटा संकलन केन्द्र निर्माण, ७वटा स्थानमा हाट बजार संचालन, ५ वटा चिलिङ्ग सेन्टर गरी जम्मा २५ संरचनाहरुको विकास तथा विस्तार गरी समुदायले उत्पादन गरेका बस्तुहरुको सहज बिकी वितरणको अवस्था सृजना गर्नका लागि पाँच वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । साथै उत्पादक तथा व्यवसायीहरुको ढुवानी सहजताको आधारमा संरचनाहरुको वडागत वा स्थान विशेषको आधारमा योजनाको विवरण तलको तालिका नं. ३८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८ : गाउँपलिकाको बजार विकास तथा प्रवर्द्धन सहजताको आधारमा स्थान वा वडागत योजना विवरण

क्षेत्र	कुल प्रस्ताव गरिएको संख्या	वार्ड वा स्थान सहजता अनुसारको लक्षित संख्या						
		१	२	३	४	५	६	७
सहकारी स्थापना	१							
संकलन केन्द्र निर्माण	५	१		१	१	१	१	
सेलार घर निर्माण	७	१	१	१	१	१	१	१
हाट बजार संचालन	७	१	१	१	१	१	१	१
चिलिङ्ग सेन्टर स्थापना	५	१	१		१	१		१
जम्मा	२५	४	३	३	४	४	३	३

स्रोत : गाउँपालिका स्तरीय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

माथि उल्लेखित लक्ष्य पूरा गर्नको लागि पालिकाको आफ्नो लगानीको साथै दातृ निकाय, गैरसरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रबाट सहयोगको आशा गरिएको छ । यी क्रियाकलापहरुबाट पालिकाका सबै घरधुरीहरुले सेवा पाउने छन् भने सो क्षेत्रमा संलग्न व्यक्तिहरुले स्थानीयस्तरमा रोजगारी तथा स्वरोजगारी प्राप्त गर्नेछन् ।

६.१.५ घरबारी व्यवस्थापन तथा सिंचाई योजना

यस जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना अन्तरगत गाउँपालिकाका प्रत्येक घरधुरीहरुमा यसका प्रत्येक घरधुरीमा पोषण वृद्धि तथा खाद्य सुरक्षालाई मध्यनगर गरी ५ वर्ष भित्र "प्रत्येक घरधुरी व्यवस्थित घरबारी" भन्ने मूल मन्त्रलाई ध्यानमा राखी पालिकाका प्रत्येक घरधुरीमा व्यवस्थित घरबारीलाई निरन्तरता दिइने लक्ष कायम गरिएको छ ।

यस पालिकामा जीविकोपार्जन र लघुउद्यमको प्रशस्त संभावनाहरुको साथै पोषण वृद्धिका लागि घरबारी व्यवस्थापन पनि गर्नु पर्ने देखिन्छ । विभिन्न संघसंस्थाको सहयोगमा जीविकोपार्जनका क्रियाकलापहरु संचालन हुँदै आएको देखिएपनि व्यवस्थित घरबारीको निरन्तरताको अभाव देखिन्छ । घरबारी व्यवस्थापन अन्तर्गत तरकारी खेती र फलफूल खेती प्रमुख रुपले कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ । हाल गरिरहेको प्रयास र समुदायको चाहना अनुसार खासगरी मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती, फलफूल खेती, मसलाखेती, पशुवस्तुको लागि डालेघाँस जस्ता बालीनालीहरु लगाउँदै आइरहेको पाइन्छ । वडामा अवस्थित घरधुरीको आधारमा यस पालिकाका सबै घरधुरीमा घरबारी स्थापना

गर्ने सो क्रियाकलापहरुको प्रस्ताव वडागतरुपमा तयार गरी गाउँपालिकाको घरबारी व्यवस्थापन योजनाको वडागत विवरण तलको तालिका नं. ३९ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ३९ : गाउँपालिकाको घरबारी व्यवस्थापन सम्बन्धि लक्ष

वार्ड नं.	गाउँपालिकाको कुल घरधुरी संख्या	समेट्नु पर्ने कुल घरधुरी संख्या	आ.व.अनुसार घरबारी व्यवस्थापनको लक्ष्य				
			२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
१	४६२	४४०	३०	५०	८०	१२०	१६०
२	३३५	३३५	२५	५०	७०	९०	१००
३	२७४	२२०	३०	३५	४५	७०	४०
४	३२६	३२०	३०	४०	७०	८०	१००
५	४१७	४१५	३०	६०	९०	१५०	८५
६	३२१	३१०	३०	५०	६०	८०	९०
७	३५१	३५१	३०	६०	९०	१००	७१
जम्मा	२४८६	२३९१	२०५	३४५	५०५	६९०	६४६

स्रोत : गाउँपालिका स्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमा २०७५

कृषिको क्षेत्रमा उत्पादन वृद्धि गर्नको लागि सम्भाव्यताका आधारमा सिंचाई योजना निर्माणमा विशेष जोड दिइएको छ । जुन जलउपयोग गुरुयोजनाको सिंचाई शिर्शक अन्तरगत यस पालिकाका लागि प्रस्ताव गरिएका सिंचाई योजनाहरु उल्लेख गरिएको छ। जस अन्तरगत बहुउपायेगी योजनाहरु, सिंचाई कुलो र आधुनिक सिंचाई प्रविधिहरु रहेका छन। प्रस्ताव गरिएका सिंचाई योजनाहरुको विस्तृत विवरण क्रमशः अनुसूचि नं. २०, २२ र २३मा उल्लेख गरिएको छ।

६.१.६ व्यावसायिक खेती तथा उत्पादनाका लागि प्राथमिकीकरण गरिएका मुख्य बालिहरु

यस गाउँपालिकाको वडास्तरिय सम्भाव्यता अध्ययन तथा योजना तर्जुमाको समयमा हरेक वडामा व्यावसायिक रुपमा गर्न सकिने तरकारी खेती, पशुपालन, मसला खेती, गैरकाष्ट बन पैदावारहरु, फलफूल खेती लगायत पकेट क्षेत्रका लागि व्यापक छलफल गरी सहक्षेत्र विष्लेशण गरिएको थियो। यस क्रममा सम्वन्धित समुदायका कृषकहरुको गतविगतको उत्पादन सिकाई तथा फाइदा र भविश्यको सम्भावनाहरुलाई विष्लेशण गरी हरेक क्षेत्रका मुख्य ३ देखी ५ वटा बालि तथा कृयाकलापहरुलाई प्राथमिकतामा राखेको छ र जसको माध्यमबाट अगामीदिनहरुमा उक्त कृयाकलापहरुको कार्यान्वयनमा सहजता आउने छ। यसरी प्राथमिकरण गरिएका बाली तथा कृयाकलापहरुको वडागत विवरण तलको तालिका नं. ४० मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४० : व्यवसायिक उत्पादनका लागिवडा अनुसार प्राथमिकिकरण गरिएका मुख्य बालिहरु

प्राथमिकता क्रम	वडा अनुसार प्रायमिकिकरण गरिएका मुख्य बालिहरुको विवरण						
	१	२	३	४	५	६	७
क)	व्यवसायिक तरकारी खेति तर्फ प्राथमिकतामा रहेको मुख्य ५ वटा बालीहरु						
१	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु

२	टमाटर	काउली	[illegible]	टमाटर	टमाटर	बन्दा	बन्दा
३	सिमी	सिमी	सिमी	करेला	करेला	करेला	करेला
४	करेला	करेला	करेला	सिमि	हरियो	सिमी	सिमी
५	जरे	फर्सि	फर्सि	फर्सि	फर्सि	फर्सि	फर्सि
ख)	व्यवसायिक मसला खेति तर्फ प्राथमिकतामा रहेको मुख्य ५ वटा वालीहरु						
१	खुर्सानी	खुर्सानी	खुर्सानी	खुर्सानी	खुर्सानी	खुर्सानी	खुर्सानी
२	वेसार	लसुन	लसुन	लसुन	लसुन	लसुन	लसुन
३	लसुन	वेसार	धनिया	वेसार	वेसार	धनिया	धनिया
४	धनिया	धनिया	वेसार	धनिया	धनिया	वेसार	वेसार
५	अदुवा	अदुवा	प्याज	प्याज	प्याज	प्याज	प्याज
ग)	व्यावसायिक फलफुल खेति तर्फ प्राथमिकतामा रहेको मुख्य ५ वटा वालीहरु						
१	अमिलो	अमिलो	अमिलो	अमिलो	अमिलो	अमिलो	अमिलो
२	ओखर	ओखर	स्याउ	स्याउ	केरा	स्याउ	स्याउ
३	केरा	केरा	केरा	ओखर	ओखर	ओखर	ओखर
घ)	पकेट क्षेत्र बिस्तार तर्फ प्राथमिकतामा रहेका मुख्य २ वटा बालिहरु						
१	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु	आलु
२	बदाम	ओखर	स्याउ	स्याउ	स्याउ	स्याउ	स्याउ
ङ)	व्यवसायिक गैरकाष्ट वन पैदावार तर्फ प्राथमिकतामा रहेका मुख्य ३ वटा बालिहरु						
१	निगालो	टिमुर	टिमुर	टिमुर	निगालो	निगालो	निगालो
२	टिमुर	निगालो	निगालो	निगालो	टिमुर	टिमुर	टिमुर
३	दालचीनी	रिठा	लोक्ता	लोक्ता	टिमुर	टिमुर	टिमुर
च)	व्यवसायिक पसुपालन तर्फ प्राथमिकतामा रहेका मुख्य २ वटा क्षेत्रहरु						
१	बाख्रा	बाख्रा	बाख्रा	बाख्रा	बाख्रा	बाख्रा	बाख्रा
२	कुखुरा	गाई	भैसी	भैसी	कुखुरा	कुखुरा	कुखुरा

६.१.७ जिविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना रणनीति

जल उपयोग गुरुयोजनाको कार्यान्वयन संगै स्थानीय स्तरमा जीविकोपार्जनका अवसरहरु समेत हासिल गर्न सकिन्छ।पानी क्षेत्रका योजनाहरुको कार्यान्वयन संगै गरिने जीविकोपार्जन क्रियाकलापहरुले स्थानीय स्तरमा स्वरोजगारि श्रजना गरि स्थानीयको अर्थोपार्जनमा समेत टेवा पुग्ने हुदा जल उपयोग गुरुयोजनासंगै जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको समेत सफल कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी पालिकाहरुको रहन जान्छ । जीविकोपार्जन योजना कार्यान्वयनका लागि तपसिल अनुसारका नीतिहरु कार्यान्वयन गरिने छ ।

- जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाको कार्यान्वयन गर्दा अनिवार्य रुपमा "एक घर एक व्यवस्थित घरवारी"सुनिश्चितता कायम हुनेगरी योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
- प्रत्येक घरधुरीको आयआर्जन बृद्धि गर्न पालिका को योजना तर्जुमा को पहिलो खुड्किलो वाटनै स्थानीय क्षेत्रको सम्भाव्यतालाई मध्यनजर गरी छनौट भएको सह क्षेत्रलाईनै प्राथमिकता दिन सबै सरोकारवाला

हरुको संयुक्त योजना तर्जुमा बैठक गरी सबको [illegible] प्राथमिकीकरण गरिनेछ । साथै कृषि उत्पादन पकेटको रुपमा व्यवसायिक खेती प्रणाली लाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

- जीविकोपार्जन क्षेत्रमा काम गर्ने सबै कार्यालय तथा निकायहरुले अनिवार्य रुपमा यो जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्षेत्रहरुको दोहोरोपन नहुने गरी कार्यक्रम प्रत्येक आ.व. को योजना तर्जुमा गोष्ठी भन्दा अगावै संयुक्त रुपमा छनौट गर्ने र सोहि अनुसार कार्यान्वयन गर्ने तिर विशेष जोड दिइनेछ ताकि स्रोतबाट टाढा रहेका समुदायहरुले लाभ उठाउन सकुन ।
- यो जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना कार्यान्वयन गर्दा कृषिमा आधारित सरोकारवालाहरु मूल्य श्रृंखलाका सबै एजेन्डहरुको क्षमता विकासका क्रियाकलाप हरुमा केन्द्रित गर्ने र बजारको श्रृंखला मजबुद बनाउने तर्फ विशेष जोड दिइनेछ ।
- पालिका मा विद्यमान कृषि सहकारीहको अवस्था लाई मापन गरी उत्कृष्ट क्षमतावान वा आफ्ना शेयर सदस्यहरु प्रति उत्तरदायि सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरी सक्षम सबल सहकारी विकास तथा परिचालनको नीति लिई बजारीकरणको क्षेत्रमा समेत क्षमता हेरी सहकारी मार्फत कारोबारको संजाल निर्माण गरिनेछ ।
- यसरी सहकारीको मूल्यांकन तथा अनुगमन पालिकाले आवधिक रुपमा गर्नेछ र आवश्यकताको आधारमा क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु संचालन गर्नेछ । सहकारीलाई पालिकाको अर्थतन्त्रको एक खम्बाको रुपमा लिई जनतालाई लघु वित्तको सुलभ उपलब्धताको रुपमा परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । पालिकामा समुह हरुमा हालसम्म छरिएर रहेको, सहि सदुपयोग हुन नसकेको पूँजिलाई एकत्रित गरी सहकारी मार्फत परिचालन गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन का लागि पालिकाले यस जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजनालाई आवधिक रुपमा समिक्षा गर्नेछ र आवश्यकता र समय सापेक्ष यसको परिमार्जन गर्नेछ ।
- कृषिको उत्पादकत्व बृद्धि गर्न सिंचाई योजनाहरु लाई प्राथमिकता दिई निर्माण गरिनेछ ।
- पालिका मा श्रोतको उपलब्धताको आधारमा विभिन्न लघु तथा साना उद्योग स्थापनामा जोड दिइनेछ र लघु उद्यम कार्यक्रमलाई दिगो बनाउन सहकारी सँग कार्यगत एकता तथा लगानी को लागि सम्बन्ध जोड्ने कार्यलाई मुर्त रुप दिइनेछ ।
- जीविकोपार्जन का मूख्य पात्रहरु जस्तै : सेवा तथा सामग्री प्रदायक हरु, उत्पादक समुह, उद्यमी, बजारका एजेन्डहरु, सहकारी, सहयोगी निकायहरु, पालिका को बीचमा तिनिहरुको अवस्था समिक्षा तथा आगामी रणनिति तथा कार्य नितिको बारेमा वृहत छलफल गरी आइपरेका समस्या समाधान का उपायहरुको खोजी गरी सुचारु गर्ने (श्रृखला विग्रिन नदिन) उद्देश्य ले समय समयमा समिक्षा बैठकहरु संचालन गरिनेछ ।

७ अध्याय : गुरुयोजनाको अनुगमन,कार्यान्वयन तथा बजारीकरण

७.१ जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन

जलउपयोग गुरुयोजनाको सफल कार्यान्वयनका लागिगाउँपालिका क्षेत्र भित्रका स्रोत साधनको पहिचान, सरोकारवाला सहयोगी वा साझेदार निकायहरुको पहिचान तथा परिचालन पनि महत्वपुर्ण हुन्छ।स्थानीय सरकार संचालन ऐनले पालिकाहरुलाई योजना कार्यान्वयन गर्ने कार्यकारि निकायका रुपमा राखेको छ भने पालिका आफैमा स्थानीय सरकार समेत भएकाले जलश्रोत क्षेत्रका योजनाहरु कार्यान्वयन गराउन स्थानीय, प्रदेश स्तरिय तथा केन्द्रिय सरोकारवाला साझेदारहरुलाई परिचालन गर्न सहज हुने देखिन्छ। गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्न पालिकाको नेतृत्वमा सबै साझेदारहरु परिचालन गर्नु पर्ने हुन्छ।गुरुयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने नीति नियमहरु पालिकाको गाउँसभा मार्फत निर्माण गरि क्षेत्रगत साझेदारहरुलाइं स्पष्ट जिम्मेवारि प्रदान गर्नुका साथै समय सापेक्ष कार्यान्वयनको अनुगमन समेत गर्नु पर्ने हुन्छ ।

७.२ जलउपयोग गुरुयोजनाको अद्यावधि

समय सापेक्ष गाउँपालिकाले विभिन्न सरोकारवाला पक्षहरुको सहजीकरणमा जलउपयोग गुरुयोजना कार्यान्वयन स्थितिको समिक्षा गरी अद्यावधि गर्नुपर्ने जरुरी हुन्छ।जलउपयोग गुरुयोजना आधारभुत तथ्यांक र एकिकृत जलश्रोत

विकासको खाका वा प्राथमिकृत योजना तर्जुमाको दस्तावेजीकरण भएको हुनाले यसको आवश्यकता अनुसार आवधिक रुपमा अद्यावधि गर्नु उपयुक्त हुन्छ।यसको अद्यावधिबाटपालिकाको एकिकृत जलश्रोत विकासको लागि चाहिने श्रोतको अनुमान र तर्जुमा गर्न सजिलो हुन्छ।सामान्यतया गुरुयोजना कार्यान्वयन समिक्षा, श्रोत साधन जुटाउन, तथ्याङ्कहरु अध्यावधिक प्रत्येक वर्ष गर्नु पर्दछ ।आवश्यकता अनुसार यो अवधि घटबढगर्न सकिन्छ ।साथै जलउपयोग गुरुयोजना अध्यावधी गर्नको लागि गाउँकार्यपालिकाबाटअनिवार्य रुपमा निर्णय गर्नु पर्दछ।

७.३ जलउपयोग गुरुयोजना बजारीकरण तथा परिचालन रणनीति

गुरुयोजना तयार भएपछी यसको प्राथमिकता क्रममा परेका योजनाहरु कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त श्रोत साधनहरुको खोजी गरी बाँडफाँडजस्ता कार्यको भुमिका पुर्ण रुपमा गउँपालिकाको रहन्छभने यसको प्रचारप्रसार गरि कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत साधन जुटाउन यसको परिचालन एवं बजारीकरणमा महत्वपूण भुमिका निर्वाह गर्नु पर्ने हुन्छ। गाउँपालिकामा जलश्रोत विकासको क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरुको अभिलेखीकरण गरी सबैले जलउपयोग गुरुयोजनालाई अवलम्बन गर्दै लैजाने प्रणालीको विकास गर्नु पर्दछ।यसले गर्दा एकातिर पालिकामा आएको श्रोत एकद्वार प्रणालीको भावना अनुसार विकास निर्माणमा सदुपयोग हुन गई दोहोरोपना हुन पाउदैन भने अर्को तर्फ चरणबद्धरुपमा जलश्रोत व्यवस्थापनका कृयाकलापहरु सम्पन्न हुन गई गुरुयोजनाको सफल कार्यान्वयन हुन जान्छ। गुरुयोजना कार्यान्वयनका लागि तपसिलका रणनीति अपनाईने छन र यसका लागि सम्बन्धित समितिहरुलाइ अझ सशक्त बनइनेछ।

- गुरुयोजना तथ्याङ्क जलश्रोतहरुको लगत, सम्भाव्य प्रयोग र सम्भावना सहितको अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु समय।समयमा सरोकारवाला माफ संन्चालन गरिने छ ।
- संघीय तथा प्रदेश सरकारका जलश्रोत विकास सम्बद्ध मन्त्रालय, विभागहरुमा गुरुयोजनाको प्रचार प्रसार गरि आवश्यक लगानी सहकार्यका लागि समन्वय गरिने छ ।
- गाउँपालिकास्तरका सरोकारवाला साझेदारहरुको आवश्यकता अनुसार समन्वय बैठकर अन्तक्रियाहरु आयोजना गरि गुरुयोजनाका निर्दिष्ट लक्ष्य हासिल गर्न लगानी प्रतिबद्धता सहितका कार्यक्रम तय गरिने छ ।
- गाउँपालिका स्तरमा गुरुयोजना सम्बन्धि प्रचार प्रसार, समिक्षा तथा पानी क्षेत्रमा कार्यगर्ने सरोकारवालाहरुलाई गुरुयोजनाले औल्याएका क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रेरित गराउने जस्ता क्रियाकलापहरु संचालन गरिने छ ।
- क्षेत्रगत योजनाहरुमा लगानी सम्बन्धि दोहोरोपना हटाउन बार्षिक कार्यक्रम तय गर्नु पूर्व विषयगत समितिका बैठकहरु मार्फत आगामी बर्षका योजना तथा कार्यक्रमहरु सरोकारवालाहरु संगको उपलब्ध बजेट, सहकार्यका क्षेत्र सहितको कार्ययोजना सहित तय गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको वेभ पेज, सूचना केन्द्र तथा वडा कार्यालयहरुमा गुरुयोजना तथ्याङ्कहरु सबैको पहुँचमा हुने गरि अभिलेखीकरण गर्ने ।

****

अनुसुची -१

गाउँपालिकाको घरधुरी तथा जनसंख्या सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाती				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
वडा नं. १		*तथ्याङ्क संकलन बर्ष : 2074*																
१	चौर	67004401C01	0	0	0	0	०	०	०	०	६९	५६	१२५	१६	६९	५६	१२५	१६
२	कुटी	67004401C02	0	0	0	0	०	०	०	०	२	४	६	१	२	४	६	१
३	टनाई कामी	67004401C03	69	64	133	19	०	०	०	०	०	०	०	०	६९	६४	१३३	१९
४	भाटगाउ क	67004402C01	0	0	0	0	०	०	०	०	९७	९८	१९५	३२	९७	९८	१९५	३२
५	भाटगाउ ख	67004402C02	0	0	0	0	०	०	०	०	७६	६८	१४४	२१	७६	६८	१४४	२१
६	पिपल चौतारा	67004402C03	0	0	0	0	०	०	०	०	१८	१९	३७	८	१८	१९	३७	८
७	बाटो माथि	67004402C04	0	0	0	0	०	०	०	०	२	४	६	१	२	४	६	१
८	चंदपुर	67004403C01	135	138	273	43	०	०	०	०	०	०	०	०	१३५	१३८	२७३	४३
९	पटढल क	67004404C01	4	4	8	1	०	०	०	०	२५	२६	५१	७	२९	३०	५९	८
१०	पटढल ख	67004404C02	0	0	0	0	०	०	०	०	२२	१७	३९	७	२२	१७	३९	७
११	छाँटेखोला	67004404C03	5	7	12	2	०	०	०	०	०	०	०	०	५	७	१२	२
१२	बान्नेगाउ	67004404C04	7	3	10	2	०	०	०	०	०	०	०	०	७	३	१०	२
१३	सेरा गाउ	67004404C05	0	0	0	0	०	०	०	०	९२	८९	१८१	२८	९२	८९	१८१	२८
१४	झ्रौंपाटा	67004404C06	0	0	0	0	०	०	०	०	५२	६१	११३	१४	५२	६१	११३	१४
१५	रैसल्ली	67004405C01	0	0	0	0	३८	३४	७२	६	०	०	०	०	३८	३४	७२	६
१६	बिकुल्ली क	67004405C02	0	0	0	0	०	०	०	०	४१	३९	८०	१२	४१	३९	८०	१२
१७	बिकुल्ली ख	67004405C03	0	0	0	0	०	०	०	०	२४	२७	५१	७	२४	२७	५१	७
१८	बिकुल्ली ग	67004405C04	0	0	0	0	०	०	०	०	२२	२१	४३	६	२२	२१	४३	६
१९	बेड्राला	67004405C05	0	0	0	0	०	०	०	०	३८	५३	९१	१४	३८	५३	९१	१४
२०	पट्टेखगड	67004406C01	0	0	0	0	०	०	०	०	४९	५१	१००	१६	४९	५१	१००	१६
२१	ठिसाईन	67004406C02	0	0	0	0	०	०	०	०	६	१२	१८	२	६	१२	१८	२
२२	पधौ गाड	67004406C03	0	0	0	0	०	०	०	०	६२	७२	१३४	२०	६२	७२	१३४	२०

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाती				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
२३	खाती गाउ	67004406C04	22	11	33	3	०	०	०	०	५५	६२	११७	१७	७७	७३	१५०	२०
२४	नुवापानी	67004406C05	12	17	29	4	०	०	०	०	०	०	०	०	१२	१७	२९	४
२५	नलटीरा	67004407C01	0	0	0	0	०	०	०	०	४	४	८	१	४	४	८	१
२६	टेउघर	67004407C02	10	6	16	1	०	०	०	०	३१	४०	७१	११	४१	४६	८७	१२
२७	काफल डाँडा	67004407C03	0	0	0	0	०	०	०	०	१०	६	१६	३	१०	६	१६	३
२८	सिल्का धारा	67004407C04	0	0	0	0	०	०	०	०	९	११	२०	४	९	११	२०	४
२९	भनार	67004407C05	0	0	0	0	०	०	०	०	१०	११	२१	३	१०	११	२१	३
३०	डाउ गाउ	67004407C06	0	0	0	0	०	०	०	०	६७	६५	१३२	१९	६७	६५	१३२	१९
३१	डाँडा	67004407C07	0	0	0	0	०	०	०	०	६	८	१४	३	६	८	१४	३
३२	ठुला ढुंगा	67004407C08	0	0	0	0	०	०	०	०	५	७	१२	३	५	७	१२	३
३३	मेलगडा क	67004408C01	0	0	0	0	०	०	०	०	४	४	८	१	४	४	८	१
३४	मेलगडा ख	67004408C02	0	0	0	0	०	०	०	०	४	४	८	२	४	४	८	२
३५	लामाचौर	67004408C03	0	0	0	0	०	०	०	०	३६	४०	७६	१०	३६	४०	७६	१०
३६	खरायल	67004408C04	0	0	0	0	०	०	०	०	५६	४९	१०५	१७	५६	४९	१०५	१७
३७	तमट्याल्नी	67004408C05	11	5	16	2	०	०	०	०	०	०	०	०	११	५	१६	२
३८	चौमाला	67004408C06	0	0	0	0	०	०	०	०	१२	७	१९	२	१२	७	१९	२
३९	ऐराडा	67004409C01	0	0	0	0	०	०	०	०	१५	१३	२८	५	१५	१३	२८	५
४०	तुईन्याल्नी	67004409C02	0	0	0	0	०	०	०	०	४	७	११	१	४	७	११	१
४१	कामी टोल	67004409C03	4	7	11	1	०	०	०	०	०	०	०	०	४	७	११	१
४२	सांग्रा	67004409C04	0	0	0	0	०	०	०	०	२१	३०	५१	७	२१	३०	५१	७
४३	चौलयाबगर	67004409C05	0	0	0	0	०	०	०	०	७	७	१४	२	७	७	१४	२
४४	गोठीपौर	67004409C06	10	11	21	4	०	०	०	०	१०७	१०५	२१२	३२	११७	११६	२३३	३६
४५	मुगुबिसौना	67004409C07	0	0	0	0	०	०	०	०	११	११	२२	३	११	११	२२	३
जम्मा (वडा नं. १)			289	273	562	82	38	34	72	6	1171	1208	2379	358	1498	1515	3013	446
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2071																

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाति				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	घराती	67001405C01				41				०				0	११२	१४०	२५२	41
२	रोल	67001405C02				10				०				0	३३	३३	६६	10
३	रोड	67001406C01				0				०				1	२	३	५	1
४	बारा	67001406C02				0				०				17	५२	४८	१००	17
५	डाडा	67001406C03				0				०				29	९०	८०	१७०	29
६	न्याङ्ग	67001406C04				0				०				14	४२	३८	८०	14
७	धानी बास्ना	67001407C01				0				०				35	११८	१२४	२४२	35
८	पाटन ढुंगा	67001407C02				0				०				44	१४९	१५०	२९९	44
९	बीरा गाउ	67001408C01				0				०				24	६९	७३	१४२	24
१०	जड्प्या औखर	67001408C02				1				०				1	८	५	१३	2
११	बयारपाला १	67001408C03				0				०				3	७	१०	१७	3
१२	बयारपाला २	67001408C04				8				०				2	३४	४०	७४	10
१३	तिपा	67001408C05				9				०				0	४२	३२	७४	9
१४	न्यारी	67001408C06				4				०				0	२२	२३	४५	4
१५	धमलाया	67001409C01				0				०				6	२९	१७	४६	6
१६	ढुंगाना	67001409C02				0				०				22	६२	५०	११२	22
१७	जड्प्या औखर	67001409C03				0				०				6	१५	१६	३१	6
१८	काडा	67001409C04				0				०				6	१६	२६	४२	6
१९	पंतलि	67001409C05				0				०				5	१३	१५	२८	5
२०	न्यारी	67001409C06				0				०				5	१४	२९	४३	5
२१	गैरिगोठा	67001409C07				0				०				4	११	८	१९	4
जम्मा (वडा नं. ९)				0	0	73	0	0	0	0	0	0	0	224	957	956	1913	297
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2071																
१	[illegible]	67001401C01				2				0				0	9	7	16	2
२	[illegible]	67001401C02				0				0				2	6	8	14	2
३	[illegible]	67001401C03				0				0				2	7	9	16	2

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाति				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
४	कोर्सल	67001401C04				0				0				46	144	135	279	46
५	छेल्हाल्ना	67001401C05				0				0				9	19	22	41	9
६	झाङगाउ	67001401C06				0				0				2	5	6	11	2
७	रुपतोला १	67001402C01				0				0				45	146	157	303	45
८	रुपतोला २	67001402C02				0				0				31	107	363	470	31
९	किर्किटा	67001402C03				0				0				5	13	13	26	5
१०	तल्ला रुमैली	67001402C04				0				0				2	13	14	27	2
११	साइकाट्या	67001402C05				0				0				1	3	5	8	1
१२	पल्तिमिड	67001402C06				0				0				1	3	5	8	1
१३	बस्टि	67001403C01				2				0				36	92	102	194	38
१४	सितला	67001403C02				0				0				3	10	7	17	3
१५	धौराडा १	67001403C03				0				0				7	19	13	32	7
१६	धौराडा २	67001403C04				0				0				2	3	8	11	2
१७	त्यावुडी	67001403C05				0				0				5	18	26	44	5
१८	घुम्ती	67001404C01				3				0				32	112	128	240	35
१९	परिनेला	67001404C02				1				0				0	4	5	9	1
२०	कोल्धौर	67001404C03				0				0				4	4	8	12	4
२१	धोरा डा	67001404C04				0				0				1	4	5	9	1
जम्मा (वडा नं. ३)			0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	236	741	1046	1787	244
वडा नं. ४		*तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2074*																
१	[illegible] टोल	67003401C01	0	0	0	0	0	0	0	0	233	210	443	54	233	210	443	54
२	[illegible] टोल	67003401C02	0	0	0	0	0	0	0		35	40	75	13	35	40	75	13
३	[illegible] टोल	67003402C01	0	0	0	0	0	0	0	0	105	111	216	22	105	111	216	22
४	[illegible] टोल	67003402C02	0	0	0	0	0	0	0	0	34	40	74	9	34	40	74	9
५	[illegible] टोल	67003402C03	0	0	0	0	6	5	11	2	0	0	0		6	5	11	2
६	[illegible] टोल	67003403C01	0	0	0	0	0	0	0	0	14	12	26	3	14	12	26	3

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाती				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
७	[illegible] टोल	67003403C02	0	0	0	0	0	0	0	0	72	75	147	23	72	75	147	23
८	[illegible] टोल	67003403C03	0	0	0	0	0	0	0	0	20	23	43	4	20	23	43	4
९	[illegible] टोल	67003403C04	0	0	0	0	0	0	0	0	19	13	32	6	19	13	32	6
१०	[illegible] टोल	67003403C05	0	0	0	0	0	0	0	0	185	195	380	54	185	195	380	54
११	[illegible] टोल	67003405C01	0	0	0	0	0	0	0	0	63	64	127	24	63	64	127	24
१२	[illegible] टोल	67003405C02	5	8	13	2	3	0	3	0	62	63	125	22	70	71	141	24
१३	[illegible]	67003405C03	9	6	15	3	0	0	0	0	109	111	220	35	118	117	235	38
१४	[illegible]	67003405C04	0	0	0	0	0	0	0	0	7	16	23	4	7	16	23	4
१५	[illegible]	67003405C05	0	0	0	0	0	0	0	0	75	70	145	29	75	70	145	29
१६	[illegible] टोल	67003405C06	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	12	3	6	6	12	3
१७	[illegible] टोल	67003405C07	2	1	3	1	0	0	0	0	6	6	12	2	8	7	15	3
जम्मा (वडा नं. ४)			16	15	31	6	9	5	14	2	1045	1055	2100	307	1070	1075	2145	315
वडा नं. ५		तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2074																
१	[illegible] टोल	67003404C01	०	०	०	०	०	०	०	०	९६	९६	१९२	३१	९६	९६	१९२	३१
२	[illegible]	67003404C02	०	०	०	०	०	०	०	०	६	४	१०	१	६	४	१०	१
३	[illegible] टोल	67003404C03	४१	५९	१००	१५	३	३	६	१	२०	२१	४१	६	६४	८३	१४७	२२
४	[illegible] टोल	67003404C04	१	१०	११	३	०	०	०	०	३८	३२	७०	९	३९	४२	८१	१२
५	[illegible] टोल	67003404C05	०	०	०	०	०	०	०	०	६७	६५	१३२	२३	६७	६५	१३२	२३
६	[illegible] टोल	67003404C06	७०	६८	१३८	२१	०	०	०	०	२४	३९	६३	६	९४	१०७	२०१	२७
७	[illegible] टोल	67003406C01	३७	३०	६७	११	०	०	०	०	०	०	०	०	३७	३०	६७	११
८	[illegible] टोल	67003406C02	०	०	०	०	०	०	०	०	४	३	७	१	४	३	७	१
९	[illegible] टोल	67003406C03	०	०	०	०	०	०	०	०	६०	६३	१२३	२२	६०	६३	१२३	२२
१०	[illegible] टोल	67003406C04	०	०	०	०	०	०	०	०	१२९	१४२	२७१	३६	१२९	१४२	२७१	३६
११	[illegible] टोल	67003407C01	१०४	१२२	२२६	३४	०	०	०	०	०	०	०	०	१०४	१२२	२२६	३४
१२	[illegible] टोल	67003407C02	११६	१२६	२४२	३०	०	०	०	०	७	१०	१७	३	१२३	१३६	२५९	३३
१३	[illegible] टोल	67003408C01	२०५	२०३	४०८	६७	०	०	०	०	०	०	०	०	२०५	२०३	४०८	६७

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाती				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
१४	[illegible] टोल	67003408C02	०		०	०	०		०	०	९	६	१५	३	९	६	१५	३
१५	[illegible] टोल	67003409C01	०	०	०	०	०	०	०	०	८	५	१३	२	८	५	१३	२
१६	[illegible] टोल	67003409C02	०	०	०	०	०		०	०	५१	६०	१११	१६	५१	६०	१११	१६
१७	[illegible] टोल	67003409C03	०		०	०	०			०	१९	१९	३८	६	१९	१९	३८	६
१८	[illegible] टोल	67003409C04	९१	९५	१८६	१७	०			०	०	०	०	०	९१	९५	१८६	१७
१९	[illegible] टोल	67003409C05	०	०	०	०	०			०	३७	४२	७९	८	३७	४२	७९	८
२०	[illegible] टोल	67003409C06	०	०	०	०	०	०	०	०	६३	७१	१३४	१७	६३	७१	१३४	१७
२१	[illegible] टोल	67003409C07	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	१८	२८	६	१०	१८	२८	६
२२	[illegible] टोल	67003409C08	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	११	२१	३	१०	११	२१	३
२३	[illegible] टोल	67003409C09	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	११	२१	२	१०	११	२१	२
२४	[illegible] टोल	67003409C10	०	०	०	०	०	०	०	०	३	४	७	२	३	४	७	२
जम्मा (वडा नं. ५)			665	713	1378	198	3	3	6	1	671	722	1393	203	1339	1438	2777	402
वडा नं. ६		तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2072																
१	[illegible] टोल	67001003C01	८	१२	२०	५	०	०	०	०	१४	२१	३५	४	२२	33	५५	९
२	[illegible] टोल	67001003C02	०	०	०	०	०	०	०	०	७८	८१	१५९	२३	७८	८१	१५९	२३
३	[illegible] टोल	67001004C01	१२	१०	२२	३	०	०	०	०	१४५	१४२	२८७	३३	१५७	१५२	३०९	३६
४	[illegible] टोल	67001005C01	०	०	०	०	०	०	०	०	१२०	१२८	२४८	४३	१२०	१२८	२४८	४३
५	[illegible] टोल	67001006C01	०	०	०	०	०	०	०	०	१०१	१२१	२२२	२६	१०१	१२१	२२२	२६
६	[illegible] टोल	67001006C02	३५	३१	६६	८	०	०	०	०	४३	५३	९६	१६	७८	८४	१६२	२४
७	[illegible] टोल	67001008C01	०	०	०	०	०	०	०	०	८२	७२	१५४	२२	८२	७२	१५४	२२
८	[illegible] टोल	67001008C02	०	०	०	०	०	०	०	०	७५	६७	१४२	२८	७५	६७	१४२	२८
९	[illegible] टोल	67001008C03	०	०	०	०	०	०	०	०	८३	८३	१६६	२७	८३	८३	१६६	२७
१०	[illegible] टोल	67001009C01	०	०	०	०	०	०	०	०	१४१	१३९	२८०	३९	१४१	१३९	२८०	३९
११	[illegible] टोल	67001009C02	०	०	०	०	०	०	०	०	९१	९८	१८९	३३	९१	९८	१८९	३३
जम्मा (वडा नं. ६)			55	53	108	16	0	0	0	0	973	1005	1978	294	1028	1058	2086	310
वडा नं. ७		तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2072																

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	दलित				जनजाती				अन्य				जम्मा			
			जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी
			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	[illegible] टोल	67001001C01	०	०	०	०	०	०	०	०	४२	३४	७६	११	४२	३४	७६	११
२	[illegible] टोल	67001001C02	०	०	०	०	०	०	०	०	१५४	१५४	३०८	४७	१५४	१५४	३०८	४७
३	[illegible] टोल	67001001C03	०	०	०	०	०	०	०	०	६१	५०	१११	२१	६१	५०	१११	२१
४	[illegible] टोल	67001002C01	०	०	०	०	०	०	०	०	१२०	१३०	२५०	३९	१२०	१३०	२५०	३९
५	[illegible] टोल	67001002C02	०	०	०	०	०	०	०	०	८०	८३	१६३	२४	८०	८३	१६३	२४
६	[illegible] टोल	67001002C03	३४	३९	७३	११	०	०	०	०	२२	२८	५०	८	५६	६७	१२३	१९
७	[illegible] टोल	67001007C01	२८	२८	५६	१०	०	०	०	०	९४	१०४	१९८	३३	१२२	१३२	२५४	४३
८	[illegible] टोल	67001007C02	०	०	०	०	०	०	०	०	१३६	१५५	२९१	४३	१३६	१५५	२९१	४३
९	[illegible] टोल	67001007C03	०	०	०	०	०	०	०	०	१३६	१२९	२६५	४४	१३६	१२९	२६५	४४
१०	[illegible] टोल	67001007C04	३१	२७	५८	८	०	०	०	०	११३	१२२	२३५	३६	१४४	१४९	२९३	४४
जम्मा (वडा नं. ७)			93	94	187	29	0	0	0	0	958	989	1947	306	1051	1083	2134	335
गाउँपालिकाको जम्मा			११३८	११४८	२२९६	४१२	५०	४२	९२	९	४८१८	४९७९	९७९७	१९३८	७६८४	८१७६	१५८५५	२३४९

[stamp: ... गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, तलकोट, ... २०७३]

अनुसुची - २

गाउँपालिकाका घरधुरीहरुको मुख्य पेशा तथा खाद्यान्न प्रयाप्तता सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	मुख्य पेशा (घर संख्या)							खाद्यान्न प्रयाप्तता (यदि मुख्य पेशा कृषि भए) (घर संख्या)			
				लघु उद्यम	कृषि	व्यापार व्यवसाय	सरकारी / गैरसरकारी क्षेत्रमा कार्यरत	मजदुरी	विदेश	अन्य	६ महिना भन्दा धुनै	६ देखी ९ महिना सम्म	९ देखी १२ महिना सम्म	खाद्यान्न बचत
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2074												
१	चौर	67004401C01	16	०	१६	५	८	४	१	०	१	५	०	३
२	कुटी	67004401C02	1	०	१	०	१	०	०	०	१	०	०	०
३	दमाई कामी	67004401C03	19	०	१८	०	२	१	१५	०	१८	०	०	०
४	भाटगाउ क	67004402C01	32	०	३२	५	११	२	१४	०	२५	६	०	१
५	भाटगाउ ख	67004402C02	21	०	२१	२	८	०	१४	०	१५	४	०	३
६	पिपल चौतारा	67004402C03	8	०	७	४	०	०	१	०	४	३	०	१
७	बाटो माथि	67004402C04	1	०	१	१	०	०	१	०	१	०	०	०
८	चंद्रपुर	67004403C01	43	०	४३	२	३	११	११	०	४३	०	०	०
९	पटढल क	67004404C01	8	०	८	३	४	१	०	०	६	२	०	०
१०	पटढल ख	67004404C02	7	०	७	३	२	०	४	०	७	०	०	०
११	छोटेखोला	67004404C03	2	०	१	०	०	२	१	०	२	०	०	०
१२	बान्नेगाउ	67004404C04	2	०	२	०	०	२	०	०	२	०	०	०
१३	सेरा गाउ	67004404C05	28	०	२७	४	१२	०	११	०	२४	२	१	०
१४	डोरीपाटा	67004404C06	14	०	१४	५	४	०	७	०	१२	२	०	०
१५	रैसल्ली	67004405C01	6	०	६	०	०	०	६	०	१	५	०	०
१६	बिकुल्ली क	67004405C02	12	०	१२	२	५	०	२	०	९	३	०	०
१७	बिकुल्ली ख	67004405C03	7	०	७	३	४	०	१	०	४	३	०	०
१८	बिकुल्ली ग	67004405C04	6	०	६	०	१	०	१	०	२	४	०	०
१९	बेडाला	67004405C05	14	०	११	२	४	०	८	०	११	२	०	०
२०	पट्टेबगड	67004406C01	16	०	१६	५	८	१	४	०	७	३	५	३
२१	पिपलडेल	67004406C02	2	०	२	१	१	०	०	०	२	०	०	०

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	मुख्य पेशा (घर संख्या)							खाद्यान्न प्रयाप्तता (यदि मुख्य पेशा कृषि भए) (घर संख्या)			
				लघु उद्यम	कृषि	व्यापार व्यवसाय	सरकारी / गैरसरकारी क्षेत्रमा कार्यरत	मजदुरी	विदेश	अन्य	३ महिना भन्दा मुनी	३ देखी ६ महिना सम्म	९ देखी १२ महिना सम्म	खाद्यान्न बचत
२२	एरी गाउ	67004406C03	20	०	२०	११	१०	०	१०	०	९	११	०	०
२३	खाती गाउ	67004406C04	20	०	२०	४	४	०	९	०	१६	३	१	०
२४	नुवापानी	67004406C05	4	०	४	३	०	१	१	०	४	०	०	०
२५	नलटीप	67004407C01	1	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०
२६	टेउपर	67004407C02	12	०	१२	३	४	०	२	०	११	१	०	०
२७	काफल डाँडा	67004407C03	3	०	३	०	०	०	२	०	३	०	०	०
२८	सिल्का धारा	67004407C04	4	०	४	१	४	०	०	०	३	१	०	
२९	म्लार	67004407C05	3	०	३	०	२	०	०	०	३	०	०	०
३०	डाउ गाउ	67004407C06	19	०	१९	५	५	०	९	०	१४	५	०	०
३१	डाँडा	67004407C07	3	०	३	०	०	०	१	०	३	०	०	०
३२	टुल्पा डुंगा	67004407C08	3	०	३	०	१	०	०	०	३	०	०	०
३३	मेलगडा क	67004408C01	1	०	१	०	०	०	१	०	१			
३४	मेलगडा ख	67004408C02	2	०	२	०	०	०	०	०	२	०	०	०
३५	जम्पाचौर	67004408C03	10	०	१०	२	४	१	७	०	९	१	०	
३६	खदपत्र	67004408C04	17	०	१७	२	६	०	५	०	१६	१	०	
३७	तम्दुपान्नी	67004408C05	2	०	२	०	०	०	२	०	२	०	०	०
३८	चौमाला	67004408C06	2	०	२	१	१	०	०	०	२	०	०	
३९	पेउडा	67004409C01	5	०	५	०	२	०	०	०	५	०	०	०
४०	तुर्कुन्यान्नी	67004409C02	1	०	१	०	१	०	०	०	१	०	०	०
४१	बल्टी टोल	67004409C03	1	०	१	१	१	०	०	०	०	१	०	०
४२	सांघा	67004409C04	7	०	७	०	३	०	१	०	४	०	२	१
४३	पौलबाजार	67004409C05	2	०	२	१	०	०	०	०	२	०	०	०
४४	गोठीचौर	67004409C06	36		३५				१		३०		५	
४५	गुर्दुम्डल	67004409C07	3	०	३	१	१	०	०	०	३	०	०	०

अनुसूची - ३

घरायसी सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था विश्लेषण

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या)				महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुँच (घरसंख्या)		सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या)								नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या)			
										फोहोर व्यवस्थापन											
										सुख्खा		फोहोर पानी									
				सुधारिएको	सुरक्षित अस्थाई (खाल्डे)	गोबर ग्यास जडित	प्रयोग स्थिति	सबैको पहुँच	आंशिक	खाडल	जथाभावी	करेसाबारी खाडल	जथाभावी	साबुन पानीले हात धुने स्थान व्यवस्थापन	भाडा सुकाउने चांग	पशुपालन	गोठेमल व्यवस्थापन	सोलार	बायो ग्यास	बिजुली बत्ति	सुधारिएको चुलो
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2074																			
१	[illegible]	67004401C01	१६	१६	०	०	१६			१५					०	१५	०	१४	०	०	०
२	कुटी	67004401C02	१	०	०	०	१			०					०	०	०	०	०		१
३	[illegible]	67004401C03	१९	१३	०	०	१३			०					०	१४	०	७	०	०	०
४	[illegible] क	67004402C01	३२	३०	०	०	३०			३					१	३१	३	२३	०	०	०
५	[illegible] ख	67004402C02	३१	१९	०	०	१९			३					१	३०	७	१७	०	०	०
६	[illegible]	67004402C03	८	८	०	०	८			०					०	७	४	८	०	०	०
७	[illegible]	67004402C04	१	१	०	०	१			०					०	१	०	१	०	०	०
८	[illegible]	67004403C01	४३	३०	०	०	३०			०					०	३४	०	१३	०	०	०
९	[illegible] क	67004404C01	८	८	०	०	८			०					०	८	०	७	०	०	०
१०	[illegible] ख	67004404C02	७	७	०	०	७			०					०	७	०	७	०	०	०
११	[illegible]	67004404C03	३	१	०	०	१			०					०	३	०	०	०	०	०
१२	[illegible]	67004404C04	३	०	०	०	०			०					०	३	०	३	०	०	०
१३	[illegible]	67004404C05	२८	२८	०	०	२८			०					०	२७	०	२३	०	०	०
१४	[illegible]	67004404C06	१४	१४	०	०	१४			०					०	१४	०	१४	०	०	०
१५	[illegible]	67004405C01	६	६	०	०	६			०					०	६	०	६	०	०	२
१६	[illegible]	67004405C02	१२	१२	१२	०	१२			०					०	१०	२	७	०	०	०
१७	[illegible]	67004405C03	७	७	०		७			०					०	७	०	४	०	०	०

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या): सुधारिएको	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या): सुरक्षित अस्थाई (खाल्डे)	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या): गोबर ग्यास जडित	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या): प्रयोग स्थिति	महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुच (घरसंख्या): सबैको पहुँच	महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुच (घरसंख्या): आंशिक	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): फोहोर व्यवस्थापन: सुख्खा: खाडल	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): फोहोर व्यवस्थापन: सुख्खा: जथाभावी	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): फोहोर व्यवस्थापन: फोहोर पानी: करेसाबारी खाडल	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): फोहोर व्यवस्थापन: फोहोर पानी: जथाभावी	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): साबुन पानीले हात धुने स्थान व्यवस्थापन	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): भाँडा सुकाउने चाँग	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): पशुपालन	सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या): गोठेमल व्यवस्थापन	नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या): सोलार	नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या): बायो ग्यास	नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या): बिजुली बति	सुधारिएको चुलो
१९	[illegible]	67004405C05	१४	१३	०	०	१३			०					०	१४	०	६	०	०	०
२०	[illegible]	67004406C01	१६	१६	०	०	१६			०					५	१६	४	१३	०	०	१
२१	[illegible]	67004406C02	२	२	०	०	२			०					०	२	०	२	०	०	०
२२	[illegible]	67004406C03	२०	१९	०	०	१९			०					०	२०	०	१५	०	०	०
२३	[illegible]	67004406C04	२०	१७	०	०	१७			१०					०	१९	०	१२	०	०	०
२४	[illegible]	67004406C05	४	४	०	०	४			४					०	४	०	१	०	०	०
२५	[illegible]	67004407C01	१	१	०	०	१			१					१	१	१	१	०	०	०
२६	[illegible]	67004407C02	१२	७	०	०	७			७					७	१२	७	७	०	०	०
२७	[illegible]	67004407C03	३	२	०	०	२			०					०	३	०	०	०	०	०
२८	[illegible]	67004407C04	४	४	०	०	४			४					४	४	०	४	०	०	०
२९	[illegible]	67004407C05	३	३	०	०	३			२					३	३	०	३	०	०	०
३०	[illegible]	67004407C06	१९	१४	०	०	१४			१५					१५	१९	०	१३	०	०	०
३१	[illegible]	67004407C07	३	०	०	०	०			१					१	३	०	०	०	०	०
३२	[illegible]	67004407C08	३	२	०	०	२			२					२	३	०	२	०	०	०
३३	[illegible]	67004408C01	१	१	०	०	१			०					०	१	०	१	०	०	०
३४	[illegible]	67004408C02	२	२	०	०	२			०					०	२	०	०	०	०	०
३५	[illegible]	67004408C03	१०	१०	०	०	१०			०					०	१०	०	३	०	०	०
३६	[illegible]	67004408C04	१७	१७	०	०	१७			०					०	१७	०	१४	०	०	०
३७	[illegible]	67004408C05	३	१	०	०	१			०					०	३	०	०	०	०	०
३८	[illegible]	67004408C06	३	२	०	०	२			०					०	०	०	०	०	०	०

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या)				महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुँच (घरसंख्या)		सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या)								नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या)			
										फोहोर व्यवस्थापन											
										मुख्खा		फोहोर पानी									
				सुधारिएको	सुरक्षित अस्थाई (खाल्डे)	गोबर ग्यास जडित	प्रयोग स्थिति	सबैको पहुँच	आंशिक	खाडल	जथाभावी	करेसाबारी खाडल	जथाभावी	साबुन पानीले हात धुने स्थान व्यवस्थापन	भाडा सुकाउने थाँग	पशुपालन	गोठेमल व्यवस्थापन	सोलार	बायो ग्यास	बिजुली बत्ति	सुधारिएको चुलो
४०	तुर्म्याल्ती	67004409C02	१	१	०	०	१			०					०	१	०	१	०	०	०
४१	कामी टोल	67004409C03	१	१	०	०	१			०					०	१	०	१	०	०	०
४२	गाडा	67004409C04	७	५	०	०	५			०					०	६	०	५	०	०	०
४३	चौतारा	67004409C05	३	१	०	०	१			०					०	३	१	१	०	०	०
४४	छिडीचौर	67004409C06	३६	३५			३५									३६		२२			
४५	मुढिकोट	67004409C07	३	३	०	०	३			०					०	३	०	२	०	०	०
		जम्मा (वडा नं. १)	४७६	३९२	१४	०	३९५	०	०	६५	०	०	०	०	४२	४२०	३३	३९१	०	०	४
वडा नं. २		तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2071																			
१	पटारी	67001405C01	४१	४१			४१			०					०	४१	१	२	०	३९	०
२	टोल	67001405C02	१०	१०			१०			०					०	१०	०	०	०	१०	०
३	टेड	67001406C01	१	१			१			०					०	१	०	०	०	१	०
४	बाडा	67001406C02	१७	१७			१७			१					१	१७	१	०	०	१७	०
५	ढाडा	67001406C03	२९	२८			२५			०					०	२९	०	०	०	२९	०
६	न्याड	67001406C04	१४	१४			१४			०					०	१४	०	०	०	१४	०
७	पानी बाहाड	67001407C01	३५	३५			३५			०					०	३५	०	०	०	३५	०
८	पाटन कुवा	67001407C02	४४	४४			४४			०					०	४४	०	०	०	४४	०
९	बोटा गाउ	67001408C01	२४	२४			२४			१					०	२४	०	०	०	२४	०
१०	बहुवाल ओखिम	67001408C02	२	२			२			०					०	२	०	०	०	२	०
११	बडागाउ १	67001409C03	३	३			३			०					०	३	०	०	०	३	०
१२	बडागाउ २	67001409C04	१०	१०			१०			०					०	१०	०	०	०	१०	०

क्र.सं.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या)				महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुँच (घरसंख्या)		सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या)								नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या)			
				सुधारिएको	सुरक्षित अस्थाई (खाल्डे)	गोबर ग्यास जडित	प्रयोग स्थिति	सबैको पहुँच	आंशिक	फोहोर व्यवस्थापन: सुख्खा: खाडल	फोहोर व्यवस्थापन: सुख्खा: जथाभावी	फोहोर व्यवस्थापन: फोहोर पानी: कौसाबारी खाडल	फोहोर व्यवस्थापन: फोहोर पानी: जथाभावी	साबुन पानीले हात धुने स्थान व्यवस्थापन	भाँडा सुकाउने थाँक	पशुपालन	गोठेमल व्यवस्थापन	सोलार	बायो ग्यास	बिजुली बत्ति	सुधारिएको चुलो
११	पश्लगाउ टोल	67003405C01	२४	24	0	0	24			8					6	24	0	0	०	२४	0
१२	डाम्केर टोल	67003405C02	२४	24	0	0	24			22					22	21	0	0	०	२४	10
१३	सुगखोला	67003405C03	३८	38	0	0	38			2					1	37	0	0	०	३८	0
१४	मिमुङ	67003405C04	४	4			4			1					1	4	0	0	०	४	0
१५	ठस्ली स्याडा	67003405C05	२९	29	0	0	29			1					1	27	0	6	०	२९	5
१६	नेटा टोल	67003405C06	३	3	0	0	3			0					0	3	0	0	०	३	0
१७	गैनडी टोल	67003405C07	३	3	0	0	3			0					0	3	0	1	०	३	0
जम्मा (वडा नं. ४)			३१५	२९२	१६	०	३०७	०	०	७१	०	०	०	०	५८	३०१	०	१०७	०	२७७	१५
वडा नं. ५		*तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2074*																			
१	भेलाला टोल	67003404C01	३१	३१	०	०	३१			०					०	३१	०	१३	०	३१	०
२	कुन्ता मल्ला	67003404C02	१	१	०	०	१			०					०	१	०	१	०	१	०
३	भाडी टोल	67003404C03	२२	१७	०	०	१७			०					०	१९	०	१	०	२१	०
४	फलल्ला टोल	67003404C04	१२	११	०	०	११			०					०	१२	०	०	०	१२	०
५	पैयाखाल टोल	67003404C05	२३	१८	०	०	१८			०					०	१७	०	३	०	२१	०
६	थोला टोल	67003404C06	२७	२०	०	०	२०			५					०	१८	०	५	०	२४	५
७	सुनारपाडा टोल	67003406C01	११	११	०	०	११			०					०	११	०	०	०	११	०
८	मोडिका टोल	67003406C02	१	१	०	०	१			०					०	१	०	०	०	१	०
९	कम्पाबाडा टोल	67003406C03	२२	२२	०	०	२२			१८					१८	२२	०	०		२२	२१
१०	बाबा गाड टोल	67003406C04	३६	३६	०	०	३६			०					०	३६	०	०	०	३६	०
११	भजाडु टोल	67003407C01	३४	३३	०	०	३३			०					०	३४	०	०	०	३४	०

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	शौचालयको प्रकार तथा प्रयोग (घरसंख्या)				महिनावारीको बेला शौचालयमा पहुँच (घरसंख्या)		सरसफाई तथा स्वच्छता (घरसंख्या)									नवीकरणीय उर्जा (घरसंख्या)			
										फोहोर व्यवस्थापन											
										सुख्खा		फोहोर पानी									
				सुधारिएको	सुरक्षित अस्थाई (खाल्डे)	गोबर ग्यास जडित	प्रयोग स्थिति	सबैको पहुँच	आंशिक	खाडल	जथाभावी	करेसाबारी खाडल	जथाभावी	साबुन पानीले हात धुने ठ्याम व्यवस्थापन	भाडा सुकाउने थाँक	पशुपालन	गोठेमल व्यवस्थापन	सोलार	बायो ग्यास	बिजुली बत्ति	सुधारिएको चुलो
८	डाडाखला टोल	67001008C02	२८	२५	२	०	२७			०					१९	२४	०	६	०	२६	०
९	कालिकादेवी टोल	67001008C03	२७	२७	०	०	२७			०					२२	२६	०	६	०	२७	०
१०	जलाधौर टोल	67001009C01	३९	३७	२	०	३९			०					३२	३९	०	१२	०	३७	१
११	मल्लगाउ टोल	67001009C02	३३	२८	१	०	२९			०					३१	३०	०	७	०	३०	०
			३१०	२७५	६	०	२४६	०	०	४०	०	०	०	०	२१४	२७५	२	३६	०	२७६	१
वडा नं. ७		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2072																			
१	नाउला टोल	67001001C01	११	९	०	०	९			०					११	११	०	०	०	११	०
२	गैप टोल	67001001C02	४०	३५	१	०	३६			४					४३	४०	०	७	०	४०	०
३	डाडा टोल	67001001C03	२१	२१	०	०	२१			०					१९	१९	०	०	०	२०	२
४	माता मन्दीर टोल	67001002C01	३९	३५	३	०	३८			०					०	३८	०	१	०	३८	०
५	सुन्दर टोल	67001002C02	२४	१५	२	०	१७			०					०	१९	०	०	०	१९	०
६	चनेडा टोल	67001002C03	१९	१३	२	०	१५			०					०	१५	०	१	०	१४	०
७	धौलदेव टोल	67001007C01	४३	२६	३	०	२९			०					०	३८	०	१	०	३८	०
८	खापर टोल	67001007C02	४३	३४	१	०	३५			०					०	४०	०	२	०	४०	०
९	भवानी टोल	67001007C03	४४	२५	३	०	२८			०					०	३५	०	२	०	३५	०
१०	टुना टोल	67001007C04	४४	२७	४	०				०					०	४२	०	०	०	४२	०
		जम्मा (वडा नं. ७)	३३५	२५०	१९	०	२३८	०	०	४	०	०	०	०	५०	३०४	०	१४	०	३०४	२
गाउँपालिकाको जम्मा			२३४९	२१२३	५५	०	२०१७	०	०	२४२	०	०	०	०	४३५	२२०६	५६	६५९	०	१६३३	७३

अनुसूची - ४

सामुदायिक संस्थाहरुको विद्यमान अवस्था

संस्थाको नाम	संस्थाको किसिम	सकृयता	सदस्य		जम्मा पुँजी
			महिला	पुरुष	
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2074					
भतरोव सा.स	महिला	सक्रिय	१३	१	३६०५५३
प्रतिज्ञ बचत	मिश्रीत	निस्कृय	१५	२	२०५३००
आमा समूह	महिला	सक्रिय	३२	०	३२००
विकास कोसी	मिश्रीत	सक्रिय	२४	८	४२५५००
जनर देव सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	२१	१२	५१२१५०
आम पुतलकिर्तेब सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	७	५	२१०५००
महिला आमासमुह	महिला	सक्रिय	३०	०	११०२००
धारा देव सा.स	मिश्रीत	निस्कृय	१६	२	२७१६४०
ल्वाडी सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	१५	१०	३२२५००
महिला आमासमुह	महिला	सक्रिय	२५	०	४३००
मंडाली देव सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	२५	१०	१५०३००
साउ आमासमुह	महिला	सक्रिय	२२	०	५५१००
बालुष आमा समुह	महिला	सक्रिय	२८	०	१८०००
पम्बालिका बचतसमुह	महिला	सक्रिय	३४	०	८४००००
युवा सिपाली समुह	महिला	सक्रिय	३०	०	२८०००
रावोटोल सा.स	मिश्रीत	निस्कृय	१५	१०	२५००००
भागवती सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	१६	९	३८०१००
पुरीलो आमासमुह	महिला	सक्रिय	११	०	१५२००
सिताब सिप आमासमुह	महिला	सक्रिय	९	०	९५२००
लदी सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	१८	१७	४२०३२०
सामोसार आमासमुह	महिला	सक्रिय	३३	०	५०३००
सिसकाडी सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	२६	३	३४२०००
साडा आमासमुह	महिला	सक्रिय	३२	०	६२५००
मनास देव सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	१८	१५	२४००००
कटगाला सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	११	११	२३५५००
विकास महिला आमासमुह	महिला	सक्रिय	३२	०	७२२००
हजार दिने आमा समुह	महिला	सक्रिय	१२	०	२१०००
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2071					
नागरिक सचेतना केन्द	मिश्रीत	सक्रिय	४	५	५०००
हरियाली सा.संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	३	४	१००००
उप्पाउनि कबलियति बन	मिश्रीत	सक्रिय	४	७	९०००००
पर्गतिशील आमा समूह	महिला	सक्रिय	९	०	२५००००
लादेमिड कबलियत बन	मिश्रीत	सक्रिय	४	७	९०००००
सुनखेति कबलियति बन	महिला	सक्रिय	४	७	९०००००
रौनदेब आमा समुह	महिला	सक्रिय	९	०	२५००००
खोड्ना क.बन	महिला	सक्रिय	४	५	५०००
गौराटेबी सा.स.	मिश्रीत	सक्रिय	२३	२	१६०००
लतारी सा.स.	महिला	सक्रिय	२२	१	१००००

संस्थाको नाम	संस्थाको किसिम	सकृयता	संदस्य		जम्मा पुँजी
			महिला	पुरुष	
तल्लो मेला क.बन	मिश्रीत	सक्रिय	४	५	३०००
दलित जनकल्याण सा.स.	मिश्रीत	सक्रिय	७	१५	२००००
नागरिक सचेतना केन्द्र	मिश्रीत	सक्रिय	२२	१	१२५०००
परिबन सा.बन	महिला	सक्रिय	४	५	३५०००
बाउपाली क.बन	महिला	सक्रिय	४	५	५०००
मसटादेब आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	३००००
श्री कृष्ण सा.संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	२४	१	१००००
सेती साइपाल समुह	मिश्रीत	सक्रिय	१३	१३	५०००
जयडाडा सा.स.	मिश्रीत	सक्रिय	४	२०	४२०००
मस्टादेब दलित समुह	मिश्रीत	निस्कृय	५	८	३७००
महिला समुह	महिला	सक्रिय	२३	०	७०००
थाल्पा क.बन	मिश्रीत	सक्रिय	१२	१२	३००००
दुर्गा भवनी सा.स.	मिश्रीत	सक्रिय	१२	१३	१५००००
बयारतधारा क.बन	मिश्रीत	सक्रिय	१२	१२	३०००
सामाजिक कृषि बिकाश सेबा समुह	मिश्रीत	सक्रिय	६	१८	२४०००
सिनगाउ सा.स.	महिला	सक्रिय	७	१३	५००००
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2071					
उच्च साइपाल सामुदाइक संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	३	८	७८०००
कैलाश सामुदाईक संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	२	९	१२५०००
विनायक सा.संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	२	९	५०००
डाडाबाग सा.संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	२	९	२००००
देबसिनि सा.ब.उ.स.	मिश्रीत	सक्रिय	३	८	२२५०००
रातापानी सा.बन उ.स.	मिश्रीत	सक्रिय	२	९	०
भिमसिन बचत समुह	महिला	सक्रिय	३०	०	१५०००
बिसुलौटे कबलियति बन	मिश्रीत	सक्रिय	४	९	६०००
माटीखान कबलियति बन	मिश्रीत	सक्रिय	३	१०	३००००
विसुलाटे कौसीयति बन	मिश्रीत	सक्रिय	४	९	३५०००
सालिभिड कबलियति बन	मिश्रीत	सक्रिय	३	१०	२५०००
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2074					
नवदीप स्वास्थ्य आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	२५७००
प्रगतीशील नीगाली समुह	महिला	सक्रिय	८	०	४०००
प्रगतीशील सा.स	मिश्रीत	सक्रिय	५	८	७००००
मंगलाकोटी लाल्दी खेती कृषक समुह	मिश्रीत	सक्रिय	१३	१२	१८८०००
मौलिक भवानी महीला बचत तथा ऋण समुह	महिला	सक्रिय	९		२२५०००
प्रतीभा महीला बचत तथा ऋण	महिला	सक्रिय	९	०	१२००००
उन्नती महीला बचत तथा ऋण समुह	महिला	सक्रिय	९	०	११५०००
हरियाली नागरीक सचेतना केन्द्र	महिला	सक्रिय	५	०	८०००
हरियाली नागरीक सचेतना केन्द्र	महिला	सक्रिय	५	०	८००००
भवानी बचत समुह	महिला	सक्रिय	५	०	५००००
उन्नत आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१००००
कैलाश देव आमा समुह	महिला	सक्रिय	३५	०	८५००
जनता आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१८०००

संस्थाको नाम	संस्थाको किसिम	सकृयता	सदस्य		जम्मा पुँजी
			महिला	पुरुष	
[illegible] युवा महिला समुह	महिला	सक्रिय	४२	०	९५०००
[illegible] सामाजिक युवा	मिश्रीत	सक्रिय	७	२८	९२०००
[illegible] कल्याण बचत तथा सामाजिक समुह	मिश्रीत	सक्रिय	११	९	२७५०००
[illegible] कल्याण महिला बचत समुह	महिला	सक्रिय	२४	०	५००००
[illegible] बचत तथा ऋण समुह	मिश्रीत	सक्रिय	१६	२०	३६५०००
[illegible] महिला बचत तथा ऋणसमुह	महिला	सक्रिय	३०	०	१०१०००
[illegible] तथा पोषण आमा समुह	महिला	सक्रिय	३५	०	८०००
[illegible] युवा तथा महिला [illegible] कुखुरा पालन समु	महिला	सक्रिय	२५	०	१३०००
[illegible] समुह	महिला	सक्रिय	६०	०	५००००
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2074					
[illegible] युवक स.स	मिश्रीत	सक्रिय	१२	१३	५४९०००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	२७	०	११२०००
[illegible] युवा समुह	मिश्रीत	सक्रिय	२७	३	४८८०००
[illegible] समुह	मिश्रीत	निस्कृय	१३	१२	६०००
[illegible] बचत समुह	मिश्रीत	निस्कृय	११	११	१४००००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	३०	०	१००००
[illegible] समुह	महिला	सक्रिय	५१	०	४००००
[illegible] कुखुरा पालन आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	३००००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१२०००
[illegible] महिला कुखुरा पालन समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१५०००
[illegible] महिला समुह	महिला	सक्रिय	३५	०	३००००
[illegible] युवा क्लब	मिश्रीत	सक्रिय	३६	३६	१८००००
[illegible] सहकारी संस्था	मिश्रीत	सक्रिय	१०	३४	८०००००
[illegible] विकास स्वास्थ्य आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	३५००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	२७	०	१८०००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१०००
[illegible] नागरिक सचेतना केन्द्र	मिश्रीत	सक्रिय	३०	१	२०००
कालिका आमा समुह	महिला	सक्रिय	९	०	१५५०००
लालीगुराँस आमा समुह	महिला	सक्रिय	३२	०	६०००००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	५०००
[illegible] कुखुरा पालन आमा समुह	महिला	सक्रिय	२५	०	१५०००
[illegible] नागरिक सचेतना केन्द्र	महिला	सक्रिय	३०	०	१०००००
[illegible] महिला ऋण तथा बचत समुह	महिला	सक्रिय	९	०	४७०००
[illegible] आमा समुह	महिला	सक्रिय	३२	०	५७०००
तथ्याङ्क संकलन बर्ष: 2072					
[illegible]	महिला	सक्रिय	२४	०	८५०००
आमा समुह	महिला	सक्रिय	१८	०	८५००
[illegible] समुह	महिला	सक्रिय	१६	०	५००००
[illegible] समुह	मिश्रीत	सक्रिय	२५	१५	९६००
आमा समुह	महिला	निस्कृय	३६	०	४०००
[illegible] सामुदायिक संस्था	महिला	सक्रिय	३३	०	४००००
आमा समुह	महिला	सक्रिय	२९	०	२५०८१०

संस्थाको नाम	संस्थाको किसिम	सकृयता	सदस्य		जम्मा पुँजी
			महिला	पुरुष	
आमा समूह	महिला	निस्कृय	४५	०	१२०००
[illegible] सामुदायिक संस्था	महिला	सक्रिय	३४	०	४१०००
आमा समूह	महिला	सक्रिय	६५	०	६५७०९
उपभोक्ता संकलन वर्ष: 2072					
महिला [illegible] सामुदायिक संस्था	महिला	सक्रिय	६३	०	४००००
आमा समूह	महिला	सक्रिय	३५	०	३५०००
महिला एकता समूह	महिला	सक्रिय	४०	०	७००००
आमा समूह	महिला	निस्कृय	४४	०	५००
[illegible] महिला बचत समूह	महिला	सक्रिय	१०	०	३०००
[illegible] समूह	महिला	सक्रिय	९	०	५१०००
गाउँपालिकाको जम्मा			2,438	586	16,187,082

[illegible] कार्यपालिकाको कार्यालय
तलकोट, बझाङ
सुदूरपश्चिम प्रदेश

अनुसूची - ५

विद्यमान सहकारीको संचालन अवस्था

क्र.सं.	सहकारी संस्थाको नाम	सहकारी संस्थाको प्रकार	शेयर सदस्य								शेयर पुँजी रु	जम्मा संचित बचत	ऋण लगानी रु			संचालक समितिको संख्या			
			दलित		जनजाती		अन्य		जम्मा				लघु उद्यम	जिविकोपार्जन तथा आयआर्जन	घरायसी कामको लागि	महिला	दलित	जनजाती	जम्मा
			महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष									
वडा नं. १	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2074																		
१	चिरन्जीवि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बचत तथा ऋण	23	53			169	107	192	160	68,820.00	715,775.00		357,520.00	427,000.00	५	१		
वडा नं. २	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2071																		
१	प्रगतिशील ऋण सहकारी	बचत तथा ऋण	24	78	0	0	15	215	39	293	50000	35000							
वडा नं. ३	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2071																		
	No coop.																		
वडा नं. ४	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2074																		
१	[illegible]	बचत	125	0	0	0	310	0	435	0	105,000	2,033,073	895,096	100,000	700,000	23	0	16	39
वडा नं. ५	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2074																		
	No coop.																		
वडा नं. 6	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2072																		
	No coop.																		
वडा नं. 7	तथ्याङ्क संकलन वर्ष : 2072																		
1	[illegible]	बचत तथा ऋण									७९३६०८	२७९७६३	०	५१३९४५	०	२		०	९
	गाउँपालिकाको जम्मा		१७२	१३१	०	०	४९४	३२२	६६६	४५३	1,017,428	3,063,611	895,096	971,465	1,127,000	३१	१	१६	४८

अनुसुचि - ६

विद्यालय तथा संस्थागत सरसफाई अवस्था

क्र.सं.	संस्था तथा विद्यालयको नाम	तह	विद्यार्थी संख्या			शिक्षक कर्मचारी संख्या	खानेपानी सुविधा	फोहोर व्यवस्थापन (छ/छैन)	संयुक्त एउटै शौचालय	छुट्टा छुट्टै शौचालय	शौचालय पर्याप्त	शौचालयमा हात धुने सुविधा (छ/छैन)	शौचालयको स्तर
			छात्रा	छात्र	जम्मा								
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2074											
१	कालिका प्रा.वि.	प्रा.वि.	११	१७	१८	४	छैन	छैन	छ		छैन	छैन	3
२	चन्द्र देव प्रा.वि.	प्रा.वि.	४५	४०	८५	४	छैन	छैन	छ		छैन	छैन	
३	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	३६	४५	८१	४	छैन	छैन	छ		छैन	छैन	
४	[illegible] मा.वि.	मा.वि.	५८	२५३	३११	१६	छ		छ		छैन	छैन	2
५	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	१६	१५	३१	१	छैन	छैन				छैन	4
६	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	९८	२२	१२०	४	छ	छैन	छ		छैन	छैन	2
७	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	४२	३१	७३	४	छ	छैन	छ		छैन	छैन	2
८	[illegible] कार्यालय					५	छैन	छैन	छ			छ	
९	[illegible] हेल्थ पोस्ट					१	छ	छैन	छ			छैन	
१०	हुलाक					४	छैन	छैन					
वडा नं. 2		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2071											
१	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	80	90	170	6	छ	छैन	छ			छैन	2
२	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	74	44	118	2	छैन	छैन	छ			छैन	2
३	[illegible] मा.वि.	मा.वि.	178	257	435	14	कहिलेकाही	छैन	छ			छैन	2
४	[illegible] बोर्डिङ स्कूल	प्रा.वि.	11	9	20	2	छैन	छैन	छ			छैन	2
वडा नं. ३		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2071											
१	[illegible] प्रा.वि.	प्रा.वि.	55	57	112	5	छ	छैन	छ			छैन	2
२	श्री [illegible] नि.मा.वि. [illegible]	नि.मा.वि.	109	108	217	10	कहिलेकाही	छैन	छ			छैन	2
वडा नं. ४		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2074											
१	[illegible]	[illegible]	३५	२०	५५	१	छ	छ	छ		छ	छ	१
२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	१	छैन	छैन	छ		छैन	छैन	१

तलकोट, बझाङ

अनुसूची-७

गाउँपालिकामा विद्यमान जलस्रोतहरुको वडागत विवरण

क्र.स.	स्रोतको नाम	स्रोतको कोड	स्रोतको किसिम	स्रोतको विवाद	स्रोत पहुँचको स्थान	वडा नं.	नापिएको क्षमता	नापेको मिति	स्रोतको अवस्था	स्रोत उपयोगको वर्तमान अवस्था: योजनाको नाम	स्रोतको सम्भावित प्रयोग: योजनाको किसिम	पहिलो सम्भावित सेक्टर	दोस्रो सम्भावित सेक्टर	पानीको गुणस्तर	स्रोत सुधारको आवश्यकता	स्रोतको बहुउपयोगी	X	Y	Z
वडा नं. 1		तथ्यांक संकलन वर्ष: 2074																	
1	तपोवन मूल	67004401501	मूल	छैन	पुगिसकेको	१	0.08	2074\1\7	सार्वजनिक	लौडीखाला खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		523137	3273582	1372
2	न्याउलि मूल क	67004401502	मूल	छैन	पुगिसकेको	१	0.05	2074\1\7	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		52524	3272943	1431
3	न्याउलि मूल ख	67004401503	मूल	छैन	पुगिसकेको	१	0.05	2074\1\7	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522524	32729403	1431
4	गोड्नुनिमूल को	67004401504	मूल	छैन	पुगिसकेको	१	0.13	2074\1\7	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522555	3273019	1430
5	सेती नदि	67004401505	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	१	0.00		सार्वजनिक					[illegible] स्रोत			522321	3273281	1350
6	आरेखोला मूल	67004402501	मूल	छैन	पुगिसकेको	२	0.34	2074\1\6	व्यक्तिगत	आरेखोला खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522412	3273175	1491
7	न्यबिन्नो आरेखोला मूल	67004402502	मूल	छैन	पुगिसकेको	२	0.45	2074\1\6	व्यक्तिगत			सिंचाई		[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		522381	3273207	1511
8	बिचको आरेखोला	67004402503	मूल	छैन	पुगिसकेको	२	0.01	2074\1\6	व्यक्तिगत					[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		522414	3273140	1489
9	बाटोमाथि आरेखोला	67004402504	मूल	छैन	पुगिसकेको	२	0.15	2074\1\6	व्यक्तिगत		अव्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522441	3273088	1450
10	आरेखोला नौला	67004402505	नौला/कुवा	छैन	पुगिसकेको	२	0.01	2074\1\6	व्यक्तिगत		अव्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		5224471	3273037	1428
11	मानिकुनेसी	67004403501	मूल	छैन	पुगिसकेको	३	0.22	2073\2\4	सार्वजनिक					[illegible] स्रोत	[illegible]		523780	3274734	1638
12	घट्टेखोला	67004403502	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	३	2.47	2073\1\4	सार्वजनिक			सिंचाई	घट्ट	[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार	CI+IWM+Energy	523364	3274508	1622
13	जुरोखाडा	67004404502	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.17	2074\1\5	व्यक्तिगत	जुरोखाडा खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा	WS+MIT		[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार	WS+MIT	522343	3273552	1667
14	बासिपनेरा	67004404503	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.14	2073\1\4	व्यक्तिगत		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522539	3273483	1609
15	जुक्पानी	67004404504	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.10	2074\1\41	व्यक्तिगत			खानेपानि	सिंचाई	[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		522368	7273486	1620
16	टन्टपान्नी	67004404505	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.17	2074\1\4	सार्वजनिक	छोटिपाटा खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		523218	3274158	1851
17	जड्डाल्ना	67004404506	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	1.12	2074\1\4	सार्वजनिक			सिंचाई		सुरक्षित स्रोत	मु.संरक्षण तथा पहिरो नियन्त्रण		523218	3274758	1851
18	छोटेखोला	67004404507	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.08	2074\1\4	व्यक्तिगत		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		522232	3273704	1734
19	बान्नेगाड 2	67004404508	मूल	छैन	पुगिसकेको	४	0.12	2074\1\4	व्यक्तिगत	बान्नेगाड खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522403	3273921	1609
20	पट्टेखोला	67004405501	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	५	3.21	12/16/2073	सार्वजनिक	पट्टेखोला खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा	WS+MIT+Energy		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार	WS+MIT+Energy	522463	3281347	2305
21	तिरी मैरा	67004405502	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	५	3.40	12/16/2073	सार्वजनिक			सिंचाई		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522362	32811412	2250
22	बोकट्टी	67004405503	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	५	4.05	12/16/2073	सार्वजनिक			सिंचाई		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522512	3283103	2260
23	औखामगाड	67004405504	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	५	18.00	12/16/2073	सार्वजनिक			सिंचाई		सुरक्षित स्रोत	[illegible]		522650	3281530	2310
24	कुनीबाघ	67004405505	मूल	छैन	पुगिसकेको	५	0.14	12/18/2073	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521341	3275520	1782
25	बिजुल्नी खोला	67004405506	खोला/नदी	छैन	पुगिसकेको	५	13.50	12/18/2073	सार्वजनिक		अव्यवस्थित योजनामा	सिंचाई	विद्युत	[illegible] स्रोत	[illegible]	CI+IWM+Energy	521120	3275253	1812
26	ठिकगाडा क	67004405507	मूल		पुगिसकेको	५	0.00		व्यक्तिगत	ठिकगाडा खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521750	3275020	1812
27	ठिकगाडा ख	67004405508	मूल	छैन	पुगिसकेको	५	0.16	12/18/2073	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521750	3275020	1812

क्र.स.	स्रोतको नाम	स्रोतको कोड	स्रोतको किसिम	स्रोतको विवरण	स्रोत रहेको ठाउँ	वार्ड नं.	नापिएको क्षमता	नापेको मिति	स्रोतको अवस्था	स्रोत प्रयोगको वर्तमान अवस्था: योजनाको नाम	स्रोतको सम्भावित प्रयोग: योजनाको किसिम	पहिलो सम्भावित क्षेत्र	दोस्रो सम्भावित क्षेत्र	पानीको गुणस्तर	स्रोत सुधारको आवश्यकता	स्रोतको बहुउपयोगी	X	Y	Z
29	ढल्न ढुंगा	67004405510	मूल	[illegible]	[illegible]	५	0.25	12/18/2073	सर्वकालिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520310	3271034	1990
30	सिरढी खोला	67004405511	खोला/नदी	[illegible]	[illegible]	५	0.12	12/18/2073	सर्वकालिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521405	3271802	1990
31	तिर्थओखड	67004405512	मूल	[illegible]	[illegible]	५	0.03	12/18/2073	मौसमी			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521710	3270520	1918
32	घलान खरक	67004405513	मूल	[illegible]	[illegible]	५	2.81	12/18/2073	सर्वकालिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521050	3270802	2287
33	गाडे खोला क	67004405514	मूल	[illegible]	[illegible]	५	0.13	12/19/2073	मौसमी		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521916	3273588	1665
34	गाडे खोला ख	67004405515	मूल	[illegible]	[illegible]	५	0.83	12/19/2073	मौसमी		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521916	3273588	1665
35	पानीखोला	67004405517	मूल	[illegible]	[illegible]	५	0.49	12/19/2073	सर्वकालिक			खानेपानि		नाजुक स्रोत			521620	3275210	1790
36	जुनीगाड	67004405516	खोला/नदी	[illegible]	[illegible]	५	0.00	12/19/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	CI+IWM+Energy		नाजुक स्रोत	पुनःस्थापना तथा पानी निकास	CI+IWM+Energy	520311	3276111	1390
37	भाडी खोला 1	67004406501	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.12	12/27/2073	मौसमी	भाडीखोला खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522010	3272834	1386
38	भाडी खोला 2	67004406502	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.13	12/27/2073	मौसमी			सिंचाई		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521953	3272889	1391
39	गाडेखोला 3	67004406503	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.63	12/27/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521871	3273129	1494
40	गाडेखोला 2	67004406504	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.42	12/27/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521902	3273397	1588
41	गाडेखोला 1	67004406505	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.20	12/27/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521892	3273489	1617
42	नुवापानी 1	67004406506	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.09	12/27/2073	मौसमी		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		522113	3273605	1698
43	नुवापानी 2	67004406507	मूल	[illegible]	[illegible]	६	0.09	12/27/2073	मौसमी		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार	-	522113	3273605	1698
44	पानिखोला	67004406508	खोला/नदी	[illegible]	[illegible]	६	1.02	12/27/2073	सर्वकालिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521060	3275729	1740
45	सिल्का धारा 1	67004407501	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.10	12/25/2073	मौसमी		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521880	3273883	1794
46	सिल्का धारा 2	67004407502	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.06	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521840	3273883	1794
47	जोगीपानि	67004407503	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.01	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			सुरक्षित स्रोत			521504	3273957	1817
48	बदरपुल्ना	67004407504	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.06	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521816	3273952	1820
49	टेपर नौला	67004407505	नौला/कुवा	[illegible]	[illegible]	७	0.01	12/25/2073	मौसमी					स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521808	3273894	1770
50	गल्टीया	67004407506	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.01	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521808	3273794	1762
51	बाग्दुनी	67004407507	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.18	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		522080	3273817	1774
52	गोटगैरा	67004407508	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.03	12/25/2073	मौसमी			खानेपानि		स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		522174	3273846	1776
53	तितेकाडा	67004407509	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.54	12/25/2073	सर्वकालिक	तितेकाडा खा.पा.यो.	व्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		521472	3271815	2260
54	नाउली	67004407510	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.77	12/25/2073	मौसमी	नाली सिंचाई [illegible]	व्यवस्थित योजनामा	सिंचाई	पशु	स्विकार्य स्रोत		WS+MIT+Energy	522177	3273791	1763
55	गाडेखोला	67004407511	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.20	12/25/2073	मौसमी			खानेपानि		स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521954	3273652	1701
56	छड गाड	67004407512	नौला/कुवा	[illegible]	[illegible]	७	0.05	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		521840	3273883	1805
57	गैरा	67004407513	मूल	[illegible]	[illegible]	७	0.18	12/25/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		523110	3273817	1828
58	जैसाडा नौला 1	67004408501	नौला/कुवा	[illegible]	[illegible]	८	0.01	12/23/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा	खानेपानि		स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		522349	3274036	1841
							0.01	12/23/2073	सर्वकालिक		अव्यवस्थित योजनामा			स्विकार्य स्रोत	स्रोत सुधार		522337	3274085	1869

क्र.सं.	मुहानको नाम	मुहानको कोड	मुहानको किसिम	मुहानको विस्तार	स्रोत रहेको स्थान		नापिएको क्षमता	नापेको मिति	मुहानको अवस्था	स्रोत प्रयोगको वर्तमान अवस्था	मुहानको सम्भावित प्रयोग			पानीको गुणस्तर	स्रोत सुधारको आवश्यकता	स्रोतको बहुउपयोगी	स्रोतको भौगोलिक अवस्थिति (GPS)		
					स्थान	वार्ड नं.				योजनाको नाम	योजनाको किसिम	पहिलो सम्भावित सेक्टर	दोस्रो सम्भावित सेक्टर				X	Y	Z
61	मूलपानि	67004408504	मूल	छैन	बुनिकोट	८	0.81	12/23/2073	सार्वजनिक	मूलपानी खा.पा.से.	व्यवस्थित योजना	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522639	3274646	2149
62	गड्डे नौला	67004408505	नौला/कुवा	छैन	बुनिकोट	८	0.03	12/23/2073	सार्वजनिक					[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		523093	3275020	2100
63	[illegible] 1	67004408506	मूल	छैन	बुनिकोट	८	0.96	12/23/2073	सार्वजनिक	[illegible] लघु सिंचाई	व्यवस्थित योजना	CI+IWM+Energy		सुरक्षित स्रोत		CI+IWM+Energy	523093	3275020	2084
64	[illegible] 2	67004408507	मूल	छैन	बुनिकोट	८	0.68	12/23/2073	सार्वजनिक	[illegible] लघु सिंचाई	व्यवस्थित योजना	CI+IWM+Energy		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार	CI+IWM+Energy	523093	3275020	2086
65	[illegible] 3	67004408508	मूल	छैन	बुनिकोट	८	0.11	12/23/2073	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		523093	3275020	2075
66	[illegible]	67004408509	मूल	छैन	बुनिकोट	८	0.03	12/23/2073	व्यक्तिगत		अव्यवस्थित योजना	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		523017	3274721	1971
67	[illegible] नौला	67004408510	नौला/कुवा	छैन	बुनिकोट	८	0.01	12/23/2073	सार्वजनिक			खानेपानि		[illegible] स्रोत	स्रोत सुधार		522337	3274065	1890
68	[illegible] 1	67004409501	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.35	12/21/2073	सार्वजनिक		अव्यवस्थित योजना	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520255	3276185	1500
69	[illegible] पानि	67004409502	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.06	12/21/2073	सार्वजनिक		अव्यवस्थित योजना	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520305	3276205	1735
70	[illegible] पानि	67004409503	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.07	12/21/2073	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत			520734	3276511	1630
71	[illegible] 2	67004409504	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.48	12/21/2073	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520602	3276103	1600
72	[illegible] खोला 1	67004409505	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.19	12/21/2073	सार्वजनिक	[illegible] खा.पा.से.	व्यवस्थित योजना	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520229	3275400	1550
73	[illegible] खोला 2	67004409506	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.38	12/21/2073	सार्वजनिक		अव्यवस्थित योजना	खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520229	3275400	1523
74	[illegible] खोला 3	67004409507	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.66	12/21/2073	सार्वजनिक		अव्यवस्थित योजना	खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520229	3275400	1523
75	[illegible] 1	67004409508	मूल	छैन	बुनिकोट	१	1.26	12/21/2073	सार्वजनिक	[illegible] खा.पा.से.	व्यवस्थित योजना	WS+MIT		सुरक्षित स्रोत		WS+MIT	519121	3275142	1900
76	[illegible] 2	67004409509	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.00		सार्वजनिक			WS+MIT		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार	WS+MIT	519183	3275241	1861
77	[illegible]	67004409510	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.81		सार्वजनिक	[illegible] खा.पा.से.	व्यवस्थित योजना	WS+MIT		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार	WS+MIT	520368	3275913	1790
78	[illegible] खोला	67004409511	खोला/नदी	छैन	बुनिकोट	१	0.08		सार्वजनिक	[illegible] खोला खा.पा.से.	व्यवस्थित योजना			सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520255	3276185	1900
79	[illegible] पानी	67004409512	मूल	छैन	बुनिकोट	१	0.40		सार्वजनिक			खानेपानि	सिंचाई	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		522029	3275400	1523
80	[illegible] खोला	67004409513	नौला/कुवा	छैन	बुनिकोट	१	0.05		व्यक्तिगत					सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		520339	3274157	1570
वडा नं. ३		तथ्याङ्क संकलन वर्ष: 2071																	
1	[illegible]	67001405533	मूल	छैन	धमेना		0.24	०७२ - १ - १०	सार्वजनिक	खानेपानि	चौरमेला खा पा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	जंगल संरक्षण		29.63	81.26	2256
2	[illegible]	67001405534	मूल	छैन	धमेना		1.8	०७२ - १ - ११	सार्वजनिक					सुरक्षित स्रोत	वृक्षरोपण		29.62313	081 . 25500	1616
3	[illegible]	67001405565	मूल	छैन	धमेना		0.4	०७२ - १ - १३	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	जंगल संरक्षण		29.63211	081. 26048	2128
4	[illegible] मूल	67001405535	मूल	छैन	धमेना		2.1	०७१ - १ - ११	व्यतिगत	खानेपानि	सिन्यासी.खा.पा.यो.	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		29.63078	81.2515	1795
5	[illegible] मूल	67001406536	खोला/नदी	छैन	धमेना		0.84	७२ - १ - ११	व्यतिगत					सुरक्षित स्रोत	जंगल संरक्षण		29.62499	81.25399	1619
6	[illegible]	67001406537	मूल	छैन	धमेना		1.06	०७२ - १ - १३	सार्वजनिक	खानेपानि	सिमबगर खा.प.यो.			सुरक्षित स्रोत	जंगल संरक्षण		29.62454	81.25375	1660
7	[illegible]	67001406538	मूल	छैन	धमेना		0.09	०७२ - १ - १३	व्यतिगत					सुरक्षित स्रोत	जंगल संरक्षण		29.62458	081. 25330	1677
8	[illegible]	67001406539	खोला/नदी	छैन	धमेना		278.4	०७२ - १ - १३	व्यतिगत	घट्ट	सुक गाडे [illegible]	सिंचाई	MHP	सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		29.63137	081. 25244	1753
9	[illegible]	67001406541	मूल	छैन	धमेना		0.138	०७२ - १ - १४	व्यतिगत	खानेपानि	छरेली खा पा	खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		29.61406	081 . 24541	1990
10	[illegible]	67001406543	मूल	छैन	धमेना		0.114	०७२ - १ - १४	व्यतिगत			खानेपानि		सुरक्षित स्रोत	स्रोत सुधार		29.60994	081. 24860	1961

क्र.स.	श्रोतको नाम	श्रोतको कोड	श्रोतको किसिम	श्रोतको [illegible]	श्रोत रहेको		नापिएको क्षमता	नापेको मिति	श्रोतको [illegible]	श्रोत उपयोगको वर्तमान अवस्था	श्रोतको सम्भावित उपयोग			[illegible]	श्रोत सुधारको आवश्यकता	श्रोतको [illegible]	श्रोतको भौगोलिक अवस्थिति (GPS)		
					गाउँ	वार्ड नं.				योजनाको नाम	योजनाको किसिम	पहिलो सम्भावित [illegible]	दोस्रो सम्भावित [illegible]				X	Y	Z
12	पानीमुख	67001408544	मूल	छिन	धमेना		0.0631	०७२ - १- १४	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.60868	081. 25036	1884
13	शिव मुहान	67001409540	मूल	छिन	धमेना		0.08	०७२ - १- १४	सार्वजनिक	खानेपानि	तिपा खा पा	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.62866	018 . 24805	1964
14	पानीमूल	67001409545	मूल	छिन	धमेना		0.104	०७२ - १- १९	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61285	081. 24706	2057
15	सिमगाउँA	67001409546	मूल	छिन	धमेना		0.133	०७२ - १- १९	व्यक्तिगत	खानेपानि	सिनगाउ [illegible] खा	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.61325	081. 24267	2128
16	[illegible]	67001409547	मूल	छिन	धमेना		0.068	०७२ - १- १९	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61058	081 . 24784	1991
17	सिमगाउ खोला	67001409548	खोला/नदी	छिन	धमेना		0.034	०७२ - १- १९	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61379	081. 24333	2083
18	[illegible]	67001409549	मूल	छिन	धमेना		0.057	०७२ - १- १९	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.61038	081. 23532	2095
19	सिमगाउँB	67001409550	मूल	छिन	धमेना		0.208	०७२ - १- १९	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.61339	081. 24386	2095
20	[illegible]	67001409551	नौला/कुवा	छिन	धमेना		0.034	०७१ - १- २०	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.60702	081. 24278	2061
21	[illegible]	67001409552	मूल	छिन	धमेना		0.089	०७२ - १- २०	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.60932	081. 24027	2212
22	[illegible]	67001409553	मूल	छिन	धमेना		0.16	०७२ - १- २०	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.6159	081. 24706	1991
23	पट्टेखोला	67001409554	मूल	छिन	धमेना		0.038	०७२ - १- २०	सार्वजनिक	सिचाई	पट्टेकुना सि क	खानेपानि	सिचाई	सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61421	081. 24554	2001
24	[illegible]	67001409555	मूल	छिन	धमेना		0.066	०७२ - १- २०	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61124	081. 24825	1983
25	[illegible] पानी	67001409559	मूल	छिन	धमेना		0.57	०७२ - १- २१	व्यक्तिगत	खानेपानि	तिपा खा पा			सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.63148	081. 24514	2224
26	[illegible]	67001409561	मूल	छिन	धमेना		0.013	०७२ - १- 22	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61327	081. 24043	2175
27	[illegible]	67001409563	मूल	छिन	धमेना		0.029	०७२ - २ - १५	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61255	081. 24769	2023
28	[illegible]	67001409557	मूल	छिन	धमेना		0.022	७२ - 1 - 20	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61896	87.25092	1825
वडा नं. [illegible]		[illegible] संकलन वर्ष 2071																	
1	[illegible]	67001401s01	मूल	छिन	धमेना		0.29	1/5/2071	व्यक्तिगत					[illegible] श्रोत			29.62487	81.27902	2211
2	[illegible]	67001401502	खोला/नदी	छिन	धमेना		1.06	2/5/2072	सार्वजनिक	खानेपानि	सिकिन्धारी	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.63471	81.28571	2246
3	[illegible]	67001401503	मूल	छिन	धमेना		0.58	2/5/2072	व्यक्तिगत	खानेपानि	त्याखुडी खा प	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.63463	8128496	2265
4	[illegible]	67001401504	मूल	छिन	धमेना		0.45	2/6/2072	व्यक्तिगत			सिचाई		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.63367	081 . 29265	2014
5	[illegible]A	67001401506	मूल	छिन	धमेना		0.84	०७२ - १- ५	व्यक्तिगत	खानेपानि	रुपातोला खा.प	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.62628	81.29346	1966
6	[illegible]	67001401507	मूल	छिन	धमेना		0.35	०७१ - १- ५	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.62703	081. 29371	1928
7	[illegible]	67001401508	मूल	छिन	धमेना		0.167	०७१ - १- ५	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61677	081. 29348	1826
8	[illegible]	6700140259	मूल	छ	धमेना		0.35	०७१ - १- ५	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.62703	081. 29371	1928
9	[illegible]	67001401505	मूल	छिन	धमेना		0.07	०७२ - १- ५	व्यक्तिगत					स्विकार्य श्रोत	वृक्षरोपन		29.62276	81.29339	1966
१०	[illegible]	67001402510	मूल	छिन	धमेना		0.24	०७२ - १- ६	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61448	81.29676	1914
११	[illegible]	67001402511	मूल	छिन	धमेना		0.544	०७२ - १- ६	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61437	81.2981	1568
१२	[illegible]	67001402512	मूल	छिन	धमेना		0.32	०७२ - १- ६	सार्वजनिक					स्विकार्य श्रोत	वृक्षरोपन		29.61628	81.29778	1619
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		0.55	०७१ - १- ६	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.67410	081. 29900	1725

क्र.स.	स्रोतको नाम	स्रोतको कोड	स्रोतको किसिम	स्रोतको विवरण	स्रोत रहेको स्थान	वडा नं.	आपूर्तिको क्षमता	नापेको मिति	स्रोतको अवस्था	स्रोत प्रयोगको वर्तमान अवस्था: योजनाको नाम	स्रोतको सम्भावित प्रयोग: योजनाको किसिम	पहिलो सम्भावित सेक्टर	दोस्रो सम्भावित सेक्टर	पानीको गुणस्तर	स्रोत सुधारको आवश्यकता	स्रोतको बहुउपयोगी	स्रोतको भौगोलिक अवस्थिति (GPS) X	Y	Z
15	[illegible]	67001402515	खोला/नदी	छैन	धमेना		0.23	०७१ - १- ६	सार्वजनिक			सिंचाई		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.65439	081. 3007	1964
16	[illegible]	67001402516	खोला/नदी	छैन	धमेना		1.36	०७२ - १- ६	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.65577	81.30445	1755
17	[illegible]	67001402517	खोला/नदी	छैन	धमेना		2.72	०७१ - १- ६	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.64013	81.28983	1825
18	[illegible]	67001402518	मूल	छैन	धमेना		0.54	०७१ - १- ६	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.64035	81.2911	1861
19	[illegible]	67001402519	खोला/नदी	छैन	धमेना		0.54	०७१ - १- ६	व्यक्तिगत	पट्ट	कर्णेली पा .ए.	सिंचाई	MHP	सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.64035	081. 2911	1861
20	[illegible]	67001402520	मूल	छैन	धमेना		0.2	०७२ - १- ६	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.63859	81.27643	2444
21	सिकिन्चाडी खा पा यो	67001402521	खोला/नदी	छैन	धमेना		1.8	०७१ - १- ५	व्यक्तिगत	खानेपानि	[illegible]	खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.63432	81.29104	2199
22	[illegible]	67001403522	मूल	छैन	धमेना		1.3	०७२ - १- ७	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61704	081.27108	1666
23	[illegible]	67001403523	मूल	छैन	धमेना		0.18	०७२ - १- ७	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61842	081.27055	1702
24	[illegible]	67001403524	मूल	छैन	धमेना		0.26	०७१ - १- ७	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.63841	81.27644	2442
25	[illegible]	67001403525	मूल	छैन	धमेना		0.112	०७२ - १- ११	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61262	81.28545	1738
26	[illegible]	67001403526	मूल	छैन	धमेना		0.04	०७२ - १- ११	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61262	081.28545	1738
27	[illegible]	67001403527	खोला/नदी	छैन	धमेना		0.34	०७१ - १- ५	सार्वजनिक			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.62487	081.27902	2211
28	पैरा	67001404528	मूल	छैन	धमेना		1.2	०७१ - १- ११	सार्वजनिक	खानेपानि	पैरा मुहान खा पा			नराम्रो श्रोत	श्रोत सुधार		29.61228	081.27221	1610
29	[illegible]	67001404529	खोला/नदी	छैन	धमेना		0.34	०७२ - १- ११	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	जंगल संरक्षण		29.60963	081.27885	1457
30	पहिरा पानी	67001404531	मूल	छैन	धमेना		0.136	०७२ - १- ७	व्यक्तिगत			खानेपानि		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.61518	81.26533	1646
31	[illegible] धन्यारा	67001404532	मूल	छैन	धमेना		0.24	०७१ - १- ११	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		29.60872	81.27563	1482
32	सिराली खोला	67001403560	खोला/नदी	छैन	धमेना		14.67	७२ - १- ११	सार्वजनिक	सिंचाई	कतिकेत सि	सिंचाई		सुरक्षित श्रोत			29.61665	81.27105	1236
33	सिम मुहान	67001402562	मूल	छैन	धमेना		0.4	७२ - १- ११	व्यक्तिगत			सिंचाई		सुरक्षित श्रोत	वृक्षरोपन		29.61437	81.2981	1550
वडा नं. [illegible]		[illegible] संकलन वर्ष 2074																	
1	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	सार्वजनिक					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	सार्वजनिक			खानेपानी		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	सार्वजनिक			खानेपानी		सुरक्षित श्रोत	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	व्यक्तिगत			WS+MIT		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार	WS+MIT	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	व्यक्तिगत			WS+MIT	WS+MIT	सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार	WS+MIT	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/11/2073	व्यक्तिगत			खानेपानी		सुरक्षित श्रोत	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	1/10/2074	सार्वजनिक			खानेपानी		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	1/10/2074	व्यक्तिगत					सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/21/2073	सार्वजनिक			खानेपानी		सुरक्षित श्रोत	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	नौला/कुवा	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/30/2073	सार्वजनिक					[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	मूल	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	12/17/2073	सार्वजनिक			खानेपानी		[illegible]	श्रोत सुधार		[illegible]	[illegible]	[illegible]

अनुसूची -८

गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सम्बन्धि विवरण

OPD Morbility Data

क्र.सं.	ICD Code	रोगको नाम	बिरामी संख्या							
			महिला				पुरुष			
		वडा नं.	१	२, ३	४, ५	६, ७	१	२, ३	४, ५	६, ७
		तथ्याङ्क संकलन गरिएको बर्ष :	२०७४	२०७१	२०७४	२०७२	२०७४	२०७१	२०७४	२०७२
1	A01	म्यादे ज्वरो	0	20	39	4	0	21	33	5
2	A09	झाडापखाला	2	19	४३	0	7	26	38	6
3	A06	आउँमासी	5	25	३१	21	2	27	39	14
4	A03	रगतमासी	1	10	२५	0	2	15	35	2
5	K52	किटाणुरहित झाडापखाला	0	30	१७	0	0	45	54	0
6	A00	हैजा	0	0	0	0	0	0	0	0
7	B82	जुका	3	10	३०	10	2	13	10	6
8	R17	जंडिस	0	0	०	0	0	0	0	0
9	A64	यौनजन्य रोगहरु	0	0	०	0	0	0	0	0
10	B24	HIV/AIDS	0	0	०	0	0	0	0	0
11	E46	कुपोषण	3	3	३१	0	1	5	29	0
12	E50	भिटामिनको कमीले हुने रोगहरु	0	0	०	0	0	3	0	0
		जम्मा	14	117	304	35	14	155	238	33

अनुसुचि - १

स्थानीय स्तरमा उपलब्ध निर्माण सामग्रीहरु

स्थानीय निर्माण सामग्रीहरु		वडा नं.						
		१	२	३	४	५	६	७
	उपलब्धता अवस्था हरु							
ढुङ्गा	उपलब्धता (छ/छैन)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	उपलब्धता हुने स्थान	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै
	(स्थानीय स्तरमै / बाहिर)							
	उपलब्ध परिमाण (पर्याप्त/अपर्याप्त)	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त
	औसत ढुवानी समय (घण्टामा)	१	१	१	२	२	१	१
बालुवा	उपलब्धता (छ/छैन)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	उपलब्धता हुने स्थान	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	बाहिर	बाहिर
	(स्थानीय स्तरमै / बाहिर)							
	उपलब्ध परिमाण (पर्याप्त/अपर्याप्त)	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त
	औसत ढुवानी समय (घण्टामा)	२	१	१	२	२	७	७
गिट्टी	उपलब्धता (छ/छैन)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	उपलब्धता हुने स्थान	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै
	(स्थानीय स्तरमै / बाहिर)							
	उपलब्ध परिमाण (पर्याप्त/अपर्याप्त)	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त
	औसत ढुवानी समय (घण्टामा)	१	१	१	२	२	१	१
काठ	उपलब्धता (छ/छैन)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
	उपलब्धता हुने स्थान	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै
	(स्थानीय स्तरमै / बाहिर)							
	उपलब्ध परिमाण (पर्याप्त/अपर्याप्त)	औसत	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त	प्रयाप्त
	औसत ढुवानी समय (घण्टामा)	१	१	१	३	३	३	३
[illegible]	उपलब्धता (छ/छैन)	छ	छ	छ	छ	छ		
	उपलब्धता हुने स्थान	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	स्थानिय स्तरमै	बाहिर	बाहिर

तल्लो डोल्पा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
तलकोट, बाजुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल
२०७३

अनुसुचि - १०

टोलस्तरीय खानेपानीको वर्तमान अवस्था

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा घरधुरी	वर्तमान प्रयोग (प्राथमिक स्रोत)						पानीको गुणस्तर			उपलब्ध परिमाण प्रति व्यक्ति प्रति दिन			औसत पानी भर्न लाग्ने समय मिनेटमा			विद्यालयीता (महिना/बर्ष)		
				व्यवस्थित योजनाको धारा	मूल	ईनार/कुवा	कुलो	ढुंगेधारा	नदि/खोला	राम्रो	स्वीकार्य	नराम्रो	>=४५	>=१५ <४५	<१५	<=१५	>१६ <=३०	>३०	१२	>=११ <१२	<११
वडा नं. १		तथ्याङ्क संकलन बर्ष : 2074																			
१	चौर	67004401C01	११	११						११					११	११			११		
२	कुटी	67004401C02	१	११							११		११			११			११		
३	दमाई कामी	67004401C03	११						१			१	१				१		१		
४	भाटगाउ क	67004402C01	३१	३१							३१		३१			३१			३१		
५	भाटगाउ ख	67004402C02	२१	२१							२१		२१			२१			२१		
६	पिपल चौतारा	67004402C03	८	८						८			८			८			८		
७	काठे माथि	67004402C04	१		१						१		१			१			१		
८	चंदुपुर	67004403C01	४१	४१						४१				४१			४१		४१		
९	पटवल क	67004404C01	८	८						८			८			८			८		
१०	पटवल ख	67004404C02	७		७						७		७				७		७		
११	छोटेखोला	67004404C03	१		१							२		२			२		१		
१२	बान्नेगाउ	67004404C04	१		१						२		२			२			१		
१३	सेरा गाउ	67004404C05	१८	२८						२८			२८			२८			२८		
१४	ओरोपाटा	67004404C06	१४	१४						१४			१४			१४			१४		
१५	मिलली	67004405C01	९	११						११			११			११			११		
१६	बिकुल्ली 'क'	67004405C02	११		७						७		७					७	७		
१७	बिकुल्ली 'ख'	67004405C03	७		६						६		६			६			६		
१८	बिकुल्ली 'ग'	67004405C04	६		१४							१४	१४				१४		१४		
१९	बेदाला	67004405C05	१४		६					६			६			६			६		
२०	पट्टेकाड	67004406C01	१९	१९						१९			१९			१९			१९		
२१	दिम्लील	67004406C02	१				१					१	१				१		१		

क्र.स.	टोलको नाम	टोलको कोड	जम्मा धारा/घरधुरी	वर्तमान प्रयोग (प्राथमिक स्रोत)						पानीको गुणस्तर			उपलब्ध परिमाण प्रति व्यक्ति प्रति दिन			औसत पानी भर्न लाग्ने समय मिनेटमा			विश्वसनीयता (महिना/वर्ष)		
				व्यवस्थित योजनाको धारा	मूल	नीलो/कुवा	कुलो	ढुंगेधारा	नदि/खोला	राम्रो	स्वीकार्य	नराम्रो	>=४५	>=१५ <४५	<१५	<=१५	>१६ <=३०	>३०	१२	>=११ <१२	<११
२३	खानी गाउ	67004406C04	२०		२०						२०		२०				२०		२०		
२४	दुधपानी	67004406C05	४		४						४		४			४			४		
२५	नलढीप	67004407C01	१		१						१		१			१				१	
२६	टेम्पर	67004407C02	१२	१२						१२			१२				१२		१२		
२७	कास्ले डाँडा	67004407C03	१			१					१		१			१			१		
२८	सिल्पा धारा	67004407C04	४		४					४			४			४			४		
२९	भनार	67004407C05	१		१					१			१			१			१		
३०	खड गाउ	67004407C06	११	११						११			११			११			११		
३१	डाँडा	67004407C07	१		१						१			१		१			१		
३२	दुला बुगा	67004407C08	१		१					१				१				१		१	
३३	मेलगाढा क	67004408C01	१			१					१		१			१			१		
३४	मेलगाढा ख	67004408C02	२	२						२			२					२	२		
३५	लामाचौर	67004408C03	१०	१०						१०			१०			१०			१०		
३६	खाहाल	67004408C04	१७	१७						१७			१७			१७			१७		
३७	लफ्याल्नी	67004408C05	२		२						२		२			२				२	
३८	चौपाला	67004408C06	२	२						२			२			२			२		
३९	ऐंठाडा	67004409C01	५		५					५			५			५			५		
४०	दुर्जेखाल्नी	67004409C02	१		१					१			१			१			१		
४१	बाली टोल	67004409C03	१	१						१			१			१			१		
४२	लांडा	67004409C04	७		७						७		७				७		७		
४३	पौवाफाकार	67004409C05	२						१			२	२				२		२		
४४	नेटीचौर	67004409C06	१६	१६						१६			१६			१६			१६		
४५	जुनिकोटा	67004409C07	१	१						१			3			3			3		
		जम्मा (वडा नं. ९)	२७६	२१९	११८	४	१	०	१	२६१	१५६	११	३५१	५१	१६	३०४	१३०	१२	३३०	६	०

टोल अनुसार सुविधा स्तर वर्गीकरण तथा कठिनता अंक

टोलको नाम	टोलको कोड	आधार वर्षको तथ्यांक (२०७१-२०७४)				हालको तथ्यांक (२०७५)				कठिनता अंक
		जम्मा घरधुरी	उच्च सुविधायुक्त	दोस्रो सुविधायुक्त	तेस्रो सुविधायुक्त	जम्मा घरधुरी	उच्च सुविधायुक्त	दोस्रो सुविधायुक्त	तेस्रो सुविधायुक्त	
	तथ्यांक संकलन वर्ष : 2074									
…	67004401C01	११			११	१८			१८	२००
…बस्ती	67004401C01	११			११	१९			१९	२००
…	67004401C02	१			१	१			१	२००
…टार क	67004401C01	१२		१२		३८		३८		१००
…टार ख	67004402C02	२१		२१		२१		२१		१००
…चौतारा	67004402C03	८	८			८	८			०
…टी माथि टोल	67004402C04	१		१		१		१		१००
…	67004403C01	४१			४१	४३			४३	२००
…टार क	67004404C01	८	८			८	८			०
…टार ख	67004404C02	७	७			७	७			०
…	67004404C03	२			२	२			२	२००
…	67004404C04	२		२		२		२		१००
…	67004404C05	२८		२८		३०		३०		[illegible]
…	67004404C06	१४	१४			१५	१५			[illegible]
…कुमारी क	67004405C02	१२	१२			१२	१२			०
…कुमारी ख	67004405C03	७			७	७			७	२००
…कुमारी ग	67004405C04	६		६		६			६	२००
…	67004405C05	१४			१४	१९			१९	२००
…	67004405C05	६	६			६	६			०
…	67004406C01	१६	१६			१६	१६			०
…	67004406C02	२			२	३			३	२००
…	67004406C03	२०		२०		२१		२१		१००
…	67004406C04	२०		२०		२०		२०		१००
…	67004406C05	४		४		४		४		१००
…	67004407C01	१			१	१			१	२००
…	67004407C02	१२			१२	१२			१२	२००
…	67004407C03	३		३		३		३		१००
…	67004407C04	४	४			४	४			०
…	67004407C05	३	३			३	३			०
…	67004407C06	१९			१९	१९			१९	२००
…	67004407C07	३		३		३		३		१००
…	67004407C08	३			३	३			३	२००
… क	67004408C01	१		१		१		१		१००
… ख	67004408C02	२	२			२	२			०

टोलको नाम	टोलको कोड	आधार बर्षको तथ्यांक (२०७१-२०७४)				हालको तथ्यांक (२०७५)				कठिनता अंक
		जम्मा घरधुरी	प्रथम सुविधास्तर	दोस्रो सुविधास्तर	तेस्रो सुविधास्तर	जम्मा घरधुरी	प्रथम सुविधास्तर	दोस्रो सुविधास्तर	तेस्रो सुविधास्तर	
...ीर	67004408C03	१०	१०			१२	१२			०
...न	67004408C04	१७	१७			१७	१७			०
...नी	67004408C05	२		२		२		२		१००
...ला	67004408C06	२	२			२	२			०
...डा	67004409C01	५	५			५	५			०
...ानी	67004409C02	१	१			१	१			०
...रि टोल	67004409C03	१	१			१	१			०
...ा	67004409C04	७		७		७		७		१००
...ाखाड	67004409C05	२			१	२			२	२००
...धेनी	67004409C06	३६	३६			३६	३६			०
...धीन	67004409C07	३	३			३	३			०
	जम्मा (वडा नं. १)	४४६	१५५	१५०	१४१	४६२	१५८	१५१	१५३	
	तथ्याङ्क संकलन बर्ष : 2072									
घरासी	67001405C01	41	0	41		५७	४	५३		९३
टोल	67001405C02	10	0	10		१०		१०		१००
टौड	67001406C01	1	0	1		४		४		१००
बारा	67001406C02	17	0	17		१७		१७		१००
झडा	67001406C03	20	0	29		२९		२९		१००
माझ़	67001406C04	14	0	14		१४		१४		१००
धामी बस्ना	67001407C01	35	0	35		३६		३६		१००
पाटन ढुंगा	67001407C02	44	0	44		४७		४७		१००
बोरागाउ	67001408C01	24	0	24		२४	१	२३		९६
जड्प्या औखड	67001408C02	2	0		2	३			३	२००
बयारपाला १	67001408C03	3	0		3	३	३			०
बयारपाला २	67001408C04	10	0	10		११	११			०
तिपा	67001408C05	0	0	9		९	९			०
म्यारी	67001408C06	4	0		4	७			७	२००
धमलाया	67001409C01	6	0		6	७			७	२००
ढुंगाना	67001409C02	22	0	22		२३		२३		१००
जड्प्या औखड	67001409C03	6	0		6	६			६	२००
कडा	67001409C04	6	0		6	१०			१०	२००
पंतली	67001409C05	5	0	5		५		५		१००
म्यारी	67001409C06	5	0	5		७		७		१००
गैरिगोठा	67001409C07	4	0		4	६			६	२००
	जम्मा (वडा नं. २)	२९७	०	२६६	३१	३३५	२८	२६८	३९	०
	तथ्याङ्क संकलन बर्ष : 2072									
किमतोला	67001401C01	2	0	2		२		२		१००

विद्यमान खानेपानी योजनाहरुको हालको संचालन अवस्था

क्र.सं.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	घरधुरी	स्रोतको नाम	स्रोतको कोड	सहयोगी निकाय	योजना सुधार भएको वर्ष	योजनाको संचालन अवस्था	इन्टेक			आर भी टि			धारा			पाइपलाइनको अवस्था			
									राम्रो	सन्तोषजनक	नराम्रो	राम्रो	सन्तोषजनक	नराम्रो	राम्रो	सन्तोषजनक	नराम्रो	खुल्ला देखिएको लम्बाई	पाइप जडानमा चुहावट	फुटेको वा भाँचिएको	खुल्ला भाग अवस्था
वडा नं. 1	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४–२०७५																				
१	पंढेखोला खा.पा.यो.	670044EW01	६	पंढेखोला	67004405S01	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०७१	राम्रो	०	१	०	१	०	०	१	०	०	०	छैन	छैन	छैन
२	ठेकागढा खा.पा.यो.	670044EW02	११	ठेकागढा मूल क	67004405S07	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०६३	सन्तोषजनक	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०	छैन	छैन	छैन
३	सुनखोला खा.पा.यो.	670044EW03	१६	सुनखोला मूल	67004409S10	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०५६	सन्तोषजनक	०	१	०	१	०	०	०	०	१	२००	छैन	छैन	छैन
४	दीभालचा खा.पा.यो.	670044EW04	६	दीभालचा मूल १	67004409S08	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०६३	राम्रो	१	०	०	१	०	०	०	१	०		०	छैन	छैन
५	खोरेनीखोला खा.पा.यो.	670044EW05	३	खोरेनीखोला मूल	67004409S11	गा.वि.स.	२०११	नराम्रो	०	०	१	०	०	०	०	१	०	२००	०	०	छैन
६	सुनपाल्पीको धारा खा.पा.यो.	670044EW06	९	गडगाडे खोला मूल १	67004409S05	जिल्ला विकास समिति	२०५८	सन्तोषजनक	०	१	०	०	०	०	१	०	०		छैन	छैन	छैन
७	फूलपानि खा.पा.यो.	670044EW07	१४	फूलपानि मूल	67004408S04	UNICEF+जिल्ला खा.पा.	२०५६	सन्तोषजनक	०	१	०	०	१	०	०	०	१	१००	छैन	छैन	छैन
८	सेतेकाडा खा.पा.यो.	670044EW08	३१	सेतेकाडा मूल	67004407S09	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०५४	नराम्रो	०	०	१	०	१	०	०	१	०	३००	छैन	छ	छैन
९	भाडीखोला खा.पा.यो.	670044EW09	१६	भाडीखोला मूल	67004406S01	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०६३	राम्रो	१	०	०	१	०	०	१	०	०		छैन	छैन	छ
१०	डोरीगडा खा.पा.यो.	670044EW10	१४	टपटुवाल्नी मूल	67004404S05	गरिबी निवारण कोष	२०६८	सन्तोषजनक	०	१	०	०	१	०	०	१	०		छ	छैन	छैन
११	जुठीफाइला खा.पा.यो.	670044EW11	८	जुठी फाइला	67004404S02	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०७१	राम्रो	१	०	०	१	०	०	१	०	०		छैन	छैन	छैन
१२	बानेगाउ खा.पा.यो.	670044EW12	४१	बानेगाउ मूल २	67004404S08	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०६८	नराम्रो	०	१	०	०	१	०	०	०	१	२००	छैन	छ	छ
१३	आँखिखोला खा.पा.यो.	670044EW13	७२	आँखिखोला मूल	67004402S01	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०७१	सन्तोषजनक	०	१	०	१	०	०	१	०	०		छैन	छैन	छ
१४	लीडी डल्ला खा.पा.यो.	670044EW14	१६	लपीखर मूल	67004401S01	गरिबी निवारण कोष	२०६५	सन्तोषजनक	०	१	०	०	१	०	०	१	०	३००	छ	छ	छ
१५	पी पेरी खा.पा.यो.	670044EW15	८	पी पेरी मूल	67004406S09	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	२०७२	राम्रो	१	०	०	१	०	०	१	०	०		छैन	छैन	छैन
	जम्मा (वडा नं. १)		३१९																		
वडा नं. 2	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७१–२०७५																				
१	सिन्यासी खा पा	670014EW06	41	सिन्यासी मुहान	67001405S35	WUPP	२०६८	आंशिक रुपमा चलेको	0	1	0	0	1	0	0	5	1	०० मिटर		छ	छैन
२	चोरमेला खा पा	670014EW07	10	चोरमेला	6700140S33	युनिसेफ	२०६५	आंशिक रुपमा चलेको	0	1	0	1	0	0	0	0	4	८०० मिटर		छ	छैन
३	सिमाबगड खा पा	670014EW08	60	सीमाबगड	67001406S36	टिप आर	२०६५	आंशिक रुपमा चलेको	0	1	0	1	0	0	0	4	0	५०० मिटर		छ	छैन
४	तिपा खा पा	670014EW09	52	तिपा मुहान	67001407S40	WUPP	२०६८	आंशिक रुपमा चलेको	0	1	0	0	1	0	0	0	0	५०० मिटर		छ	छैन
५	पानिमाडु खा पा	670014EW10	10	पानिमाडु १	67001408S44	युनिसेफ	२०७१	आंशिक रुपमा चलेको ।	0		0	0	1	0	0	0	0	200	छैन	छ	छैन

६	छरेली खा पा	670014EW11	29	छरेलि मुहान	67001408S41	युनिसेफ	२०७१	आंशिक रुपमा पातेको	0	1	0	0	1	0	0	3	0	320	छैन	छ	छैन
७	तिपा खा पा	670014EW12	14	छेडपानि	67001409S59	WUPP	२०६१	आंशिक रुपमा पातेको	0	1	0	0	1	0	0	2	0	200	छैन	छ	छैन
८	सिनगाउ मुहान खा पा	670014EW13	22	सिनगाउ मुहान	67001409S46	युनिसेफ	२०७१	आंशिक रुपमा पातेको	0	1	0	0	1	0	0	0	0	350	छैन	छ	छैन
९	सिन्चालि चोरमेल खा.पा योजना		४	सिन्चालि चोरमेल		RVWRMP	२०७४														
१०	छलेरी,घट्टेखोला,पानीमाण्डु खा.पा योजना		२४	छरेलि,घट्टेखोला,पानी माणु १,२		RVWRMP	२०७४														
	जम्मा (वडा नं. २)		२६६																		
वडा नं. 3	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७१–२०७५																				
१	सिकिन्याडी खा पा	670014EW01	46	सिकिनिडे	67001401S02	WUPP	२०६५	आंशिक रुपमा पातेको	1	0	1	0	0	1	2	0	0	500	छ	छ	छैन
२	त्याखुडी खा पा	670014EW02	9	त्याखुडी	67001401S03	गा वि स	२०७०	आंशिक रुपमा पातेको	1	0	0	0	0	0	0	1	0	600	छ	छ	छैन
३	रुपातोला खा पा	670014EW03	47	रुपातला १	67001401S06	WUPP	२०६१	आंशिक रुपमा पातेको	1	0	1	0	0	4	0	0	1	300	छ	छ	छैन
४	सिकिन्याडी खा पा	670014EW04	31	सिकिन्याडी	67001402S21	PAF	२०६१	राम्री पातेको	1	0	1	0	0	0	0	0	0	700	छ	छ	छैन
५	पैरा मुहान खा पा	670014EW05	73	पैरा मूल	67001404S28	नेपाल सरकार	२०७४	आंशिक रुपमा पातेको	1	0	0	0	0	0	0	5	0	200	छ	छ	छैन
	जम्मा (वडा नं. ३)		206																		
वडा नं. 4	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																				
१	अपाते खोला खा.पा.यो	670034EW01	६०	अपाते खोला	67003401S06	द. वि.कोष	२०६६	सामो	१	०	०	०	०	१	०	०	१	२५०	छ	छ	छ
२	नडामाक खा.पा.यो	670034EW02	५४	नडामाक मुल , कोईरालाया मुल	67003403S03 , 67003403S10	द. वि.कोष	२०७६	राम्रो	०	०	०	१	०	०	१	०	०	०	छैन	छैन	छैन
३	बजारी खा.पा.यो	670034EW03	११	पाडे भोगा मुल	67003403S09	द. वि.कोष	२०७०	अधिक	०	१	०	०	०	१	०	०	१	१००	छैन	छ	छैन
४	सिलेनी खा.पा.यो	670034EW04	११	सिलेनी मुल	67003402S05	सामुदायिक खा.पा.कार्यक्रम	२०६५	सामो	०	०	१	१	०	०	०	०	१	५००	छैन	छैन	छैन
५	पाडे मुल खा.पा.यो	670034Ew08	६१	पाडे मुल	67003405S08	फिन्ल नेपाल	२०६०	सामो	१	०	०	१	०	०	०	०	१	१००	छैन	छैन	छैन
६	राकल पाउ खा.पा.यो	670034Ew09	११	रिकल्प मुल	67003405S10	द. वि.कोष	२०६६	सामो	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	छैन	छैन	छ
	जम्मा (वडा नं. ४)		272																		

सदर प्रशासकीय अधिकृत
तातोट, कालाइ
गाउँपालिका
२०७३

विद्यमान कुलो सिचाई योजनाहरुको संचालन तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापनको अवस्था

क्र.स.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	स्रोतको विवरण		प्रयोग गरिएको क्षेत्रफल	सेवा क्षेत्र		उ.स. सम्बन्धि विवरण					सहयोगी निकाय	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]
			नाम	कोड		घरधुरी	जनसंख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	दर्ता भएको	साधारण सभा भएको						[illegible]	[illegible]	
वडा नं. 1		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४–२०७५																		
1	[illegible] सी.कु.	670044ECI01	सुरीगाड	67004405S16	१५.००	११२	३००	१	८	९	छ	छैन	जिल्ला सिचाई कार्यालय	२०७३	आंशिक					नाजुक
2	[illegible] सिचाई कुलो	670044ECI02	सुरीगाड	67004405S16	१०.००	२०	१५०	६	५	११	छ	छैन	जिल्ला सिचाई कार्यालय	२०७०	आंशिक					सन्तोषजनक
3	[illegible]	670044ECI03	सुरीगाड	67004405S16	२५.००	६५	२०५	५	४	९	छ	छैन	[illegible]	२०५८	राम्रो					सन्तोषजनक
4	[illegible] सिचाई कुलो	670044ECI04		67004401S05	१५.००	१६	६००	४	७	११	छ	छैन	केयर नेपाल	२०६३	आंशिक					नाजुक
वडा नं. २		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७१–२०७५																		
1	पारिगाड सि कु	670014ECI02	सुकगाड	67001406S39	22.64	60	250	5	8	13	छैन	छ		२०६०	सन्तोषजनक					
2	सैन्याल्त सि कु	670014ECI03	सुकगाड	67001406S39	20.3	7	150	5	8	13	छैन	छ		२०००	सन्तोषजनक					
3	सैन्याल्त सि कु	670014ECI04	सुकगाड	67001406S39	28.34	4	105	0	0	0	छैन	छ		२०६०	सन्तोषजनक					
4	तल्पोर सि कु	670014ECI05	सुकगाड	67001406S39	18.39	4	80	0	0	0	छैन	छ		२०३५	सन्तोषजनक					
5	कबलियति बन सि कु	670014ECI06	सुकगाड	67001406S39	25.3	60	140	0	0	0	छैन	छ		२०३५	सन्तोषजनक					
6	कराला सि कु	670014ECI07	सुकगाड	67001406S39	25.3	60	110	0	0	0	छैन	छ		२०३५	सन्तोषजनक					
7	बेरीटा सि कु	670014ECI08	सुकगाड	67001406S39	31.23	60	100	0	0	0	छैन	छ		२०३२	सन्तोषजनक					
8	सीमागड सि कु	670014ECI09	सुकगाड	67001406S39	16.37	30	40	0	0	0	छैन	छ		२००८	सन्तोषजनक					
9	पट्टेकुला सि कु	670014ECI11	पट्टेखोला	67001409S54	0.038	30	37	0	0	0	छैन	छ		२०६१	सन्तोषजनक					
वडा नं. ३		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७१–२०७५																		
१	कतिखेत सि कु	670014ECI01	सितली खोला	67001403S60	11.34	94	250	4	7	11	छैन	छ	कियर नेपाल	२०५८	सन्तोषजनक					
२	पारिमेला सि कु	670014ECI10	सितली खोला	67001403S60	12.7	20	25	0	0	0	छैन	छ		२०६४	सन्तोषजनक					
वडा नं. ४		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४–२०७५																		
१	[illegible] सिचाई योजना	670034ECI01	[illegible]	67003403S18	३५.००	५४	३००	४	७	११	छैन	छैन	न. पि. कोष	२०६७	आंशिक	०	०	०	०	नाजुक
२	[illegible] सिचाई यो	670034ECI02	[illegible]	67003405S14	१८०.००	७३०	१५३८	२	७	९	छैन	छैन	केयर नेपाल	२०५५	आंशिक	०	०	०	०	नाजुक

अनुसुचि - १५

विद्यमान आधुनिक तथा लघु सिचाई योजनाहरुको भौतिक तथा संचालन व्यवस्थापनको अवस्था

क्र.स.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार	स्रोतको विवरण			सेवा क्षेत्र		संरचना विवरण		उ.स. विवरण				योजना सम्बन्धि अन्य विवरण			मर्मत सम्भार विवरण	
				नाम	कोड	प्रयोग गरेको बहाव (लि.प्र.से)	घरधुरी	क्षेत्रफल (रोपनीमा)	पोखरीको संख्या	सिंचाई धाराको संख्या (अटेक)	महिला	पुरुष	जम्मा	दर्ता भएको	सहयोगी निकाय	सुचारु वर्ष	संचालन अवस्था	कोषमा रहेको रकम रु.	नियमित पानी शुल्क रु.
वडा नं. 1	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																		
1	नयानी लघु सिंचाइ	670044EMIT01	सुधारिएको पोखरी	बान्ने खरायल १	670044I05S06		35	100							केयर नेपाल		राम्रो		
2	नयानी लघु सिंचाइ	670044EMIT02	सुधारिएको पोखरी	नयानी मुल	670044S07S10		28	50							गा.वि.स.	2059	आंशिक		
3	भाढीखोला लघु सिंचाइ योजना	670044EMIT03	सुधारिएको पोखरी	भाढीखोला मुल २	670044S06S02		58	90							केयर नेपाल	2060	आंशिक		
4	नुवानी पानी लघु सिंचाइ	670044EMIT04	सुधारिएको पोखरी	नुवानी मुल २	670044S06S06		4	20							गा.वि.स.	2067	आंशिक		
5	दलितबस्ती लघु सिंचाइ	670044EMIT05	सुधारिएको पोखरी	गढगढेखोला	670044S09S05		1	5							जिल्ला विकास	2063	आंशिक		
वडा नं. २	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७१–२०७५																		
	No MIP																		
वडा नं. ३	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७१–२०७५																		
	No MIP																		
वडा नं. ४	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																		
	No MIP																		
वडा नं. ५	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																		
	No MIP																		
वडा नं. 6	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७२–२०७५																		
	No MIP																		
वडा नं. 7	तथ्यांक संकलन बर्ष २०७२–२०७५																		
	No MIP																		
	गाउँपालिकाको जम्मा						126	265											

अनुसूची - [illegible]

विद्यमान सुधारिएको / परम्परागत पानी घट्ट योजनाहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन अवस्था

क्र.स.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार	स्रोतको विवरण			स्वामित्व	योजना संचालन वर्ष	लाभान्वित घरधुरी	कुलोको लम्बाई	साफ्टको प्रकार	टर्बाइनको क्षमता	योजनाको संचालन अवस्था
				नाम	कोड	प्रयोग गरेको पानीको बहाव							
वडा नं. 1		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४–२०७५											
1	बिजुली खोला परम्परागत घट्ट	670044EG01	परम्परागत	बिजुली खोला	67004403S06	15	व्यक्तिगत	2062	25	20	छोटो पानी भएको		नाजुक
2	धौलाबाङ परम्परागत घट्ट	670044EG02	परम्परागत	सुनीगाड	67004403S16	25	व्यक्तिगत	2062	38	200	छोटो पानी भएको		सन्तोषजनक
3	बांसा परम्परागत घट्ट	670044EG03	परम्परागत	सुनीगाड	67004403S16	25	व्यक्तिगत	2045	43	100	छोटो पानी भएको		सन्तोषजनक
4	ऐराङ परम्परागत घट्ट	670044EG04	परम्परागत	सुनीगाड	67004403S16	25	सामुदायिक	2065	6	100	छोटो पानी भएको		राम्री चलेको
5	खालगा परम्परागत घट्ट	670044EG05	परम्परागत	कान्लेखापानी 1, कान्लेखापानी 2	67004408S06, 67004408S07	0.96, 0.675	व्यक्तिगत		34	300	छोटो पानी भएको		राम्री चलेको
6	पहेलगाड परम्परागत घट्ट	670044EG06	परम्परागत	सुनीगाड	67004403S16	25	व्यक्तिगत	2054	58	100	छोटो पानी भएको		सन्तोषजनक
7	ल्वाई सुधारिएको घट्ट	670044EIWM01	सुधारिएको	सुनीगाड	67004403S16	15	व्यक्तिगत	2069	58	100	छोटो पानी भएको		राम्री चलेको
8	पहेलगाड सुधारिएको घट्ट	670044EIWM02	सुधारिएको	सुनीगाड	67004403S16	20	सामुदायिक	2072	58	200	छोटो पानी भएको		राम्री चलेको
9	मालगाड सुधारिएको घट्ट	670044EIWM03	सुधारिएको	सुनीगाड	67004403S16	20	व्यक्तिगत	2070	96	250	छोटो पानी भएको		राम्री चलेको
10	तलकोटि घट्ट ग	670034EG11	सुधारिएको	तलकोटि खोला	67003403S14	30	सामुदायिक	1990	46	20			राम्री चलेको
वडा नं. 2		तथ्यांक संकलन वर्ष २०७१–२०७५											
1	राजको पानी घट्ट	670014EIWM05	परम्परागत	सुकगाड	67001406S39	20.34	व्यतिगत	2065	61	[illegible]			राम्री चलेको
2	कौलको पानी घट्ट	670014EIWM06	परम्परागत	सुकगाड	67001406S39	20.34	व्यतिगत	2035		35M			राम्री चलेको
3	खोयाको पानी घट्ट	670014EIWM07	परम्परागत	सुकगाड	67001406S39	20.34	व्यतिगत	2035		35M			राम्री चलेको
4	बेरौटा पानी घट्ट	670014EIWM08	परम्परागत	सुकगाड	67001406S39	20.34	व्यतिगत	2035		35M			राम्री चलेको

अनुसूची - १०

विद्यमान लघु जलविद्युत योजनाहरुको संचालन अवस्था

क्र.सं.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	प्रकार	उपभोक्ता समितिका सदस्य संख्या		उपभोक्ता समिति दर्ता भएको	स्रोतको विवरण			सेवा क्षेत्र	सेवा आरम्भ भएको वर्ष	सहयोगी निकाय	योजनाको स्वामित्व	नियमित बिजुली महसुल (प्रति युनिट)	[illegible]				हालसालको स्थिति		
				महिला	पुरुष		नाम	कोड	प्रयोग गरेको बहाव लि.प्र.से	घरधुरी					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
वडा नं. 1		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 2		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७१–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 3		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७१–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 4		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 5		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७४–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 6		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७२–२०७५																			
	No MHP																				
वडा नं. 7		तथ्यांक संकलन बर्ष २०७२–२०७५																			
1	[illegible] लघुजलविद्युत योजना	67001007MHP01	MHP			७	[illegible] गाड	67001007538		६६५	२०६१	[illegible]	सामुदायिक								

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, तल्लकोट, बाजुरा, सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल, २०७४

अनुसूची नं. १८

विद्यमान बहुउपयोगी योजनाहरुको विवरण

क्र.सं.	योजनाको नाम	योजनाको कोड	स्रोतको विवरण			बहुउपयोगी योजनाको प्रकार	लाभान्वित									सहयोगी निकाय	संचालन अवस्था
			स्रोतका नाम	स्रोतको कोड	स्रोतको बहाव लि.प्र.से		संयुक्त	खानेपानी	परम्परागत सिंचाई		लघु सिंचाई		लघुजलविद्युत		सुधारिएका पानी घट्ट		
							घरधुरी	घरधुरीहरु	घरधुरीहरु	रोपनी	घरधुरीहरु	रोपनी	घरधुरीहरु	क्षमता (कि.वा.)	घरधुरीहरु		
वडा नं. १	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४-२०७५																
वडा नं. २	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७५-२०७६																
1	मुकनाड बहुउपयोगी योजना	[illegible]	मुकनाड	[illegible]	278.4	सिंचाई + ऊर्जा	192		192	1500			192	13		RDSC	आंशिक
वडा नं. ३	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७५-२०७६																
वडा नं. ४	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४-२०७५																
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		6			6	15					
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			3	50			3				
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			54			10	10					
वडा नं. ५	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७४-२०७५																
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.060 , 0.32 , 0.070	[illegible]		31			31	40					
वडा नं. ६	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७२-२०७५																
वडा नं. ७	तथ्यांक संकलन वर्ष २०७२-२०७५																
							192	91	195	1550	47	65	195	13	0	0	0

[stamp] गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, २०७२

अनुसूची-१9

गुरुयोजना समायोजनको समयमा (२०७५) निर्माणधिन अवस्थामा रहेका जलश्रोत सम्बन्धि योजनाहरुको विवरण

क्र.स.	योजनाको नाम	योजनाको क्षेत्र	वडा नं.	मुलको नाम	योजना सम्पन्न हुन वर्ष	सहयोगी निकाय	लाभान्वित घरधुरी
तथ्यांक संकलन वर्ष २०७५							
1	दो भगाने लघु सि. कुलो	लघु सिंचाई	1	दो भगाने १,२	2074/75	वडा कार्यालय	36
2	नुवापानी लघु सि. कुलो	लघु सिंचाई	1	नुवापानी मुल	2074/75	वडा कार्यालय	28
3	डोरीपाटा लघु सि. कुलो	लघु सिंचाई	1	नडा आल्ना मुल	2074/75	वडा कार्यालय	15
4	बासिपनेरा लघु सि. कुलो	लघु सिंचाई	1	बासिपनेरन मुल	2074/75	पहल	90
5	सुकगाड दोस्रो बहुउपयोगी योजना	बहुउपयोगी	2	सुकगाड		REDP/DDC/WARD	121
6	छेड्पानी,सिनगाड,रावलपानी खा.पा.यो	खानेपानी	2	छेड्पानी,दारिम,सिनगाड क,ख	2075	RVWRMP	67
7	तिपा सिन्वासि खा.पा.योजना	खानेपानी	2	सिन्वासि,तिपा	2075	RVWRMP	204
8	गडखेत,काफलको रुख सि. कुलो	सिंचाई	2	सुकगाड			15
9	छडामाथि खा.पा.योजना	खानेपानी	3	छडामाथि खोला,काफल	2075/76	RVWRMP	85
10	सिकिन्वाडी खा.पा.योजना	खानेपानी	3	सिकिन्वाडी	2075/76	RVWRMP	57
11	कान्खोला सि. कुलो	सिंचाई	3	रुमैली गाड		वडा कार्यालय	91
12	तल्ला रुमैली सि. कुलो	सिंचाई	3	गिरिड्जर		वडा कार्यालय	2
13	राकलगाँउ खा.पा.योजना	खानेपानी	4	देउरुख मुल		वडा कार्यालय	24
14	पट्टखेत सि. कुलो	सिंचाई	5	तलकोट खोला		वडा कार्यालय	79
15	तल्सैनी सि. कुलो	सिंचाई	5	तलकोट खोला		वडा कार्यालय	37
16	बाँडगाँउ खा.पा.योजना	खानेपानी	6	धुल्कने,सतनाली ...	2075/76	RVWRMP	152
17	रढार खा.पा.योजना	खानेपानी	6	सातमेला	2075/76	RVWRMP	30
18	पनेरीखोला सि. कुलो	सिंचाई	6	पनेरीखोला		वडा कार्यालय	0
19	कालीगाँउ खा.पा.योजना	खानेपानी	7	खालधारा,दल्लाधारा,सिउ डीखोला	2075/76	RVWRMP	88
[illegible]							1221

अनुसूची - २०

गाउँपालिका स्तरीय प्रस्तावित बहुउपयोगी योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा नं.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया/मर्मत/ पुनः निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	लाभान्वित घरधुरी: खानेपानी	परम्परागत सिंचाई	थप सिंचाई	सुधारिएको घट्ट	थप जनबिधुत	सिंचित रोपनी	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
		पुनर्योजनाको बसिका, बसाईसरन तथा योजना तर्जुमा २०७५															
1	1	बन्धुधारा बहुउपयोगी योजना	7020404PMUSRL01	4	WS+MIT	नयाँ	कुधारा,कालिखडी स्वाट	0.18	बैतडला,ठैना	67	67				100	1,541,000	गा.पा
2	2	भेडीखा बहुउपयोगी योजना	7020405PMUSRL02	5	WS+MIT	नयाँ	माइनुल,माडखास कमुल	0.60,0.32	धेनाता	31	31				55	713,000	गा.पा
3	3	घट्टेखगड,घट खगड बहुउपयोगी योजना	7020401PMUSRL03	1	CI+MHP+IWM	नयाँ	बुनिगाड		घट्टेखगड,भाटगाउ,पौर,ऐरीगाड,बैडाला,खातिगाड		149		149	149	200	13,014,000	गा.पा.
4	4	चुरी बहुउपयोगी योजना	7020403PMUSRL04	3	MHP+CI	नयाँ	सुजगाड	278.40	सिलला,पारिमैला,बस्ति, सुभित बस्ति		99			99	150	8,514,000	गा.पा
5	5	जुम्लानी बहुउपयोगी योजना	7020405PMUSRL05	5	CI+MHP+IWM	नयाँ	तनकोट खोला	180.00	वडा नं.५ का सबै टोल		100		200	417	130	32,575,000	गा.पा.
6	6	घट्टेखोला क बहुउपयोगी योजना	7020401PMUSRL06	1	CI+MHP+IWM	नयाँ	घट्टेखोला	3.29	सेरागाउ,चन्दपुर,डीरीपाटा,पटडल क,ख		103		103	103	175	9,058,000	गा.पा.
7	7	घट्टेखोला ख बहुउपयोगी योजना	7020401PMUSRL07	1	CI+MHP+IWM	नयाँ	घट्टेखोला	2.47	सेरागाउ,चन्दपुर,डीरीपाटा,पटडल क,ख		103		103	103	200	9,058,000	गा.पा.
8	8	खान्ने बगाउन बहुउपयोगी योजना	7020401PMUSRL08	1	CI+MHP+IWM	नयाँ	खान्ने बगाउन क,ख	0.96,0.67	बगाएल,साख्यौर डाडगाउ,पौवाला,सेलपडा क,ख,टम्टवाल्नी		55		55	55	110	4,930,000	गा.पा.
9	9	बिकुलिन खोला बहुउपयोगी योजना	7020401PMUSRL09	1	CI+IWM	नयाँ	बिकुलिन खोला	13.50	बिकुलिन क,ख,ग		25		25		90	475,000	गा.पा.
		जम्मा								98	732	0	635	926	1210	79879000	

वडामा प्रस्तावित बहुउपयोगी योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा नं.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया/मर्मत/ पुनः निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	लाभान्वित घरधुरी: खानेपानी	परम्परागत सिंचाई	थप सिंचाई	सुधारिएको घट्ट	थप जनबिधुत	सिंचित रोपनी	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
1	1	ठडापानी बहुउपयोगी योजना	7020404PMUSWL01	4	WS+MIT	नयाँ	ठडापानी मुल	0.114	साडेढुंगा	7		7			15	84,000	
2	2	लोडेबगर बहुउपयोगी योजना	7020404PMUSWL02	4	WS+MIT	नयाँ	सडी रुकाने मुल	0.16	लोडेबगर,सुन्दरपातल	10		8			27	120,000	
		जम्मा								17		18	0	0	42	204000	
गाउँपालिकाको जम्मा										115	732	15	635	926	1252	80,082,000	

अनुसूची -२१

गाँउपालिका स्तरीय प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरुको प्रातमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित खानेपानी योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया/मर्मत/पुन: निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	घरधुरी संख्या	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५												
1	1	पाइनखोला खा.पा. योजना	7020405PWSRL01	5	पाईप प्रणाली	पुन निर्माण	पाईल खोला	0.8	ललितपुर,भक्तपुर,रिटापाठा,पपाखोला ,कोटिढुंगा,गा.पा,स्वास्थ्य,विद्यालय	195	14,040,000	गा.पा.
2	2	पानीखोला खा.पा योजना	7020401PWSRL02	1	पाईप प्रणाली	नयाँ	पानीखोला मुल	1.089	खातिगाउ,ऐरी,गिरिटोल,घट्टे बगड,चौर,कुटि,दमाई कामी,पिपलचौतारा,वडा,सुनिकोट मा.वि.,नमुना प्रा.वि, तपोवन प्रा.वि	96	6,912,000	गा.पा.
3	3	सिकिन्याडी खा.पा योजना	7020403PWSRL03	3	पाईप प्रणाली	पुन:निर्माण	सिकिन्याडी,मपौनक, खमौलीगाड	1.6,0.64,0.54	जिल्पामारा,रुपातोला क,ख	93	6,696,000	गा.पा.
4	4	दर्तोला खा.पा योजना	7020407PWSRL04	7	पाईप प्रणाली	नयाँ	जुम्लाहाल्ना, घाडाहाल्ना,देउपानी ख	0.88,0.71,0.23	धौलदेव,खापर,भवानीटुडा,हिमालय मा.वि	182	13,104,000	गा.पा.
5	5	बोरागाँउ मल्लो म्यारी दाडिम खा.पा.योजना	7020402PWSRL05	2	पाईप प्रणाली	नयाँ	छरेली मल्लो,तिपा दोस्रो	0.13	बोरागाँउ मल्लो म्यारी ,दोहोरो बस्ति(दाडिम,ठुलागडा)	30	2,160,000	गा.पा.
6	6	गाडेमुल सातुखाने खोला खा.पा. योजना	7020404PWSRL06	4	पाईप प्रणाली	पुन निर्माण	सातुखानेखोला	0.38	रावलगाँउ,उपरकोट,सुगरतोला,तिमौन,तल्लु सिढा,नेटा सैनडी	130	9,360,000	गा.पा.
7	7	सुगाडा खा.पा योजना	7020406PWSRL07	6	पाईप प्रणाली	नयाँ	ओढारेखर्क	0.375	सुगाडा टोल	36	2,592,000	गा.पा.

20	20	गोडमुनी खा.पा योजना	7020401PWSRL20	1	पाईप प्रणाली	नयाँ	गोडमुनी मुल	0.13	[illegible] कामी	36	2,592,000	गा.पा.
21	21	घट्टेखोला (दोहोरो बस्ति)खा.पा योजना	7020407PWSRL21	7	पाईप प्रणाली	नयाँ	घट्टेखोला	5.13	पायल दोहोरो बस्ति	60	4,320,000	गा.पा.
22	22	व्यासिगडा (दोहोरो बस्ति)खा.पा योजना	7020407PWSRL22	7	पाईप प्रणाली	नयाँ	बालढुंगा मुल	0.132	व्यासिगडा दोहोरो बस्ति	48	3,456,000	गा.पा.
23	23	जाइलेखा वैकल्पिक खा पा योजना	7020404PWSRL23	4	पाईप प्रणाली	नयाँ	पानीमुल	4.09	लोकण्ढ,सिम,जिन्जाडा	35	2,520,000	गा.पा.
		जम्मा								1706	122,832,000	

वडा स्तरीय प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरुको प्रातमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित खानेपानी योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा नं.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नैया/मर्मत/ पुन: निर्माण	प्रस्तावित खोतको नाम	बहाब लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	घरधुरी संख्या	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
1	1	घुसघुस्या खा पा योजना	7020401PWWL01	1	लिफ्ट प्रणाली	नयाँ	घुसघुस्या पानी,वैसकोपानी	0.071,0.068	तुइल्यापानी,सैराड,चौलायाबगड,चन्देव प्रा.वि	8	576,000	वडा
2	2	आफ्रेखोला खा पा योजना	7020401PWWL02	1	पाईप प्रणाली	मर्मत	आफ्रेखोला मुल	0.34	भाटगाउ क,ख,घाटोमाथी टोल	58	4,176,000	वडा
3	3	गढगडेखोला खा पा योजना	7020401PWWL03	1	पाईप प्रणाली	नयाँ	गढगडेखोला	0.38	सांग्रा	7	504,000	वडा
4	1	चोरमेला खानेपानी योजना	7020404PWWL01	2	पाईप प्रणाली	मर्मत	चोरमेला	0.24	रोल ,सिरला (दोहोरो बस्ति)	10	720,000	वडा
5	1	त्याखुडि खा पा योजना	7020403PWWL01	3	पाईप प्रणाली	पुन निर्माण	त्याखुडि	0.57	छेलहाल्ना	11	792,000	वडा
6	2	भेरीखोला खा पा योजना	7020403PWWL02	3	पाईप प्रणाली	नयाँ	मपौन ख,भेरीखोला ,घट्टेडाडा,नाउली	0.26,0.180,0.34	किरकिट्टा,तल्ला खमौली,साङ्काट्या,पाल्तिभिड	15	1,080,000	वडा
7	3	फुरकुरे खा पा योजना	7020403PWWL03	3	पाईप प्रणाली	नयाँ	फुरकुरे,मुकोरवा,घस्यागाड	0.26,0.18,0.34	सितला ,पारिमेला त्याखुडि,कोल्यौर	14	1,008,000	वडा

8	1	ठाडामेला खा पा योजना	7020404PWWL01	4	पाईप प्रणाली	नयाँ	ठाडामेला पानी,लोट्याबगड, तल्लो आरिचौर	0.112,0.90, 0.034	सुन्दपातल,लोडेबगड ,पनान्त	17	1,224,000	वडा
9	2	भवानी खा पा योजना	7020404PWWL02	4	पाईप प्रणाली	मर्मत	तल्लो गाडेपागर,मल्लो गाडेपागर	0.024,0.062	मल्लो शेडा	25	1,800,000	वडा
10	1	छडा खा पा योजना	7020405PWWL01	5	पाईप प्रणाली	नयाँ	छडापानी मुल	0.02	तल्लो मेलबिसौना	10	720,000	वडा
11	2	डौठ खा पा योजना	7020405PWWL02	5	पाईप प्रणाली	मर्मत	डौठि मुल	0.15	डौला,पयाखाल,धराल्ना	69	4,968,000	वडा
12	1	काडापानी खा पा योजना	7020406PWWL01	6	पाईप प्रणाली	पुन निर्माण	काडापानी क	0.14	राजिकुडा (दोहोरो बस्ति)	20	1,440,000	वडा
13	2	धजौन खा.पा. योजना	7020406PWWL02	6	पाईप प्रणाली	नयाँ	धजौन	0.14	धजौन(अस्थाई बस्ति)	14	1,008,000	वडा
		जम्मा								278	20,016,000	
गाउँपालिकाको जम्मा										1984	142,848,000	

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तल्कोट, बझाङ सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल २०७४

अनुसूची - २२

गाँउपालिका स्तरीय प्रस्तावित परम्परागत सिंचाई योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया/मर्मत/ पुन: निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाब लि/से	घरधुरी संख्या	सिंचाईसेवा क्षेत्र (खेतहरुको नाम)	सिंचित क्षेत्रफल (रोपनी)	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५													
1	1	सैनतोलानी सिचाई कुलो	7020407PCIRL01	7	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	दातोली गाड	150.00	174	सैनतोल्यानी	117	1,287,000	गा.पा
2	2	जिउला सिचाई कुलो	7020402PCIRL02	2	कुलो सिचाई	मर्मत	सुकगाड	278.40	79	डाडाखेत,नौलाखेत,धपदकाटिया,ठुलाखेत,खडिखेत	900	9,900,000	गा.पा
3	3	मेलविसौना सिचाई कुलो	7020405PCIRL03	5	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	दातोली गाड	150.00	261	रावलगाउ,उप्रकोट,सुगरतोला,भक्तपुर,रिठापाटा,ललितपुर,कोटेढुंगा,थापागाउ,लामापैरा,गडतोला,भाडी,पैयारखाल,धराल्ना	1600	17,600,000	गा.पा
4	4	लुगाडा सिचाई कुलो	7020406PCIRL04	6	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	पानी भर्नागाड	112.00	35	लुगाडसेरा,बढिगाउ खेत	210	2,310,000	गा.पा
5	5	सुकगाड सितला सिचाई कुलो	7020407PCIRL05	3	कुलो सिचाई	नयाँ	सुकगाड	278.40	99	माफ,भवानी,जिउला	1100	12,100,000	गा.पा
6	6	सांग्रा सिचाई कुलो	7020401PCIRL06	1	कुलो सिचाई	नयाँ	गडगडे खोला क,ख,ग,	0.188,0.375,0.66	36	सांग्रा खेत	40	440,000	गा.पा
7	7	सुपगाड सिचाई कुलो	7020407PCIRL07	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुपगाड		140	तोला खेत	800	8,800,000	गा.पा
8	8	पारिगाउ मल्लो सिचाई कुलो	7020402PCIRL08	2	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	सुकगाड	278.40	61	पारिगाउ खेत	300	3,300,000	गा.पा
९	९	भोतेगाड सिचाई कुलो	7020404PCIRL09	4	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	भोतेगाड	90.00	55	पनाल्त	300	3,300,000	गा.पा

10	10	ओध्या पारिमेला सिचाई कुलो	7020403PCIRL10	3	कुलो सिचाई	नयाँ	सितलाखोला	[illegible]	30	पारिमेला ओध्या,पारिबस्टि	300	3,300,000	गा.पा
11	11	तलकोट सेरो सिचाई कुलो	7020405PCIRL11	5	कुलो सिचाई	नयाँ	तलकोट खोला	180.00	81	तलकोट सेरो	120	1,320,000	गा.पा
12	12	तोलिगाड सिचाई कुलो	7020407PCIRL12	7	कुलो सिचाई	नयाँ	दातोली गाड	150.00	156	तोलिगाड खेत	142	1,562,000	गा.पा
13	13	कोटलगाड सिचाई कुलो	7020406PCIRL13	6	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	दातोली गाड	150.00	43	कोटलगाड खेत	100	1,100,000	गा.पा
14	14	बडिगाउ सिचाई कुलो	7020406PCIRL14	6	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	छडिगाडी खोला	30.40	152	बडिगाउ खेत, खडागाउ खेत, गडागाउ खेत, गाडाखोला	180	1,980,000	गा.पा
15	15	मौभेरी सिचाई कुलो	7020401PCIRL15	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुनिगाड		30	मौभेरी खेत	80	880,000	गा.पा
16	16	मोरा सिचाई कुलो	7020405PCIRL16	5	कुलो सिचाई	नयाँ	तलकोट खोला	180.00	31	मोराखेत	40	440,000	गा.पा
17	17	घट्टखोला सिचाई कुलो	7020404PCIRL17	4	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	तलकोट खोला	180.00	25	उप्रकोट,भाडीखोला	40	440,000	गा.पा
18	18	पायल सिचाई कुलो	7020407PCIRL18	7	कुलो सिचाई	नयाँ	घट्टखोला	5.10	100	पायल खेत	20	220,000	गा.पा
19	19	सुनिगाड सिचाई कुलो	7020401PCIRL19	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुनिगाड		95	चौर खेत	600	6,600,000	गा.पा
20	20	ऐराडी सिचाई कुलो	7020407PCIRL20	7	कुलो सिचाई	पुन:निर्माण	दातोली गाड	150.00	56	सिमलटुडा	48	528,000	गा.पा
21	21	राजिकुडा सिचाई कुलो	7020401PCIRL21	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुनिगाड		60	राजिकुडा खेत	200	2,200,000	गा.पा
									1799		7237	79,607,000	

वडामा स्तरीय प्रस्तावित परम्परागत सिंचाई योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया/मर्मत/पुन: निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	घरधुरी संख्या	सिंचाईसेवा क्षेत्र (खेतहरुको नाम)	सिंचित क्षेत्रफल (रोपनी)	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
1	1	द्वारीगाड सिंचाई योजना	7020401PCIWL01	1	कुलो सिचाई	मर्मत	द्वारीगाड		98	चौर खेत	60	660,000	वडा
2	2	चौलायाबगड सिंचाई योजना	7020401PCIWL02	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुनिगाड		5	चौलायाबगड	5	55,000	वडा
3	3	बिपाबगड सिंचाई योजना	7020401PCIWL03	1	कुलो सिचाई	नयाँ	सुनिगाड		2	गिरिसइल खेत	15	165,000	वडा
4	4	गडखेत पारिगाड सिंचाई योजना	7020402PCIWL01	2	कुलो सिचाई	मर्मत	सुकगाड	278.40	61	गडखेत,पारिगाड	400	4,400,000	वडा

अनुसूची – २३

गाँउपालिका स्तरीय प्रस्तावित लघु सिंचाई योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया /मर्मत/पुन: निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाब लि/से	घरधुरी संख्या	लाभान्वित टोलहरुको नाम	सिंचित क्षेत्रफल (रोपनी)	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५													
1	1	बयालपाला लघु सिचाई योजना	7020402PMITRL01	2	सु. पोखरी	नयाँ	घट्टेखोला	0.05	38	बयारपाला क,ख, बोरागाउ	245	2,695,000	गा.पा
2	2	घट्टका गढा लघु सिचाई योजना	7020401PMITRL02	1	सु. पोखरी	नयाँ	नाउली मुल क,ख	0.045,0.045	35	चैर,दलित कामीट	200	2,200,000	गा.पा
3	3	लोकन्ड लघु सिचाई योजना	7020404PMITRL03	4	सु. पोखरी	नयाँ	कोटेसल्ला,नाघकुन्ड	0.075,1.0	35	लोकन्ड,सिम,जिन	100	1,100,000	गा.पा
4	4	घडियापानी लघु सिचाई योजना	7020403PMITRL04	3	सु. पोखरी	नयाँ	सितलाखोला	14.200	73	बस्ति,घुम्ति बस्ति	90	990,000	गा.पा
5	5	भाडखोला लघु सिचाई योजना	7020405PMITRL05	5	सु. पोखरी	नयाँ	भाडखोला	1.300	29	राप्तीगौडा,ढाडा गाउ,पानीगाउ	81	891,000	गा.पा
6	6	हिम्पापानी लघु सिचाई योजना	7020406PMITRL06	6	सु. पोखरी	नयाँ	हिम्पापानी	0.025	33	मल्लागाउ	15	165,000	गा.पा
7	7	धामीगाउ लघु सिचाई योजना	7020407PMITRL07	7	सु. पोखरी	नयाँ	ठाडागोडा	0.420	20	धमामीगाउ,मष्टा	12	132,000	गा.पा
8	8	जल पोखरी लघु सिचाई योजना	7020403PMITRL08	3	सु. पोखरी	नयाँ	जल मुहान	0.450	32	कोर्सल,भाडगाउ	250	2,750,000	गा.पा
9	9	सिनगाउ लघु सिचाई योजना	7020402PMITRL09	2	सु. पोखरी	नयाँ	सिनगाउ	0.260	36	चुमलाया,ढुंगाना, मल्लो जड्याओखर	240	2,640,000	गा.पा
10	10	गोडेयाखोला लघु सिचाई योजना	7020407PMITRL10	7	सु. पोखरी	नयाँ	गोडेयाखोला	0.000	40	पायल(अस्थायी ब	80	880,000	गा.पा

11	11	आफेखोला लघु सिचाई योजना	7020401PMITRL11	1	सु. पोखरी	नयाँ	माथिल्लो बाटोमाथि,नाउली, आफेखोला	0.045,0.015,0.005	59	भाटगाँउ क	50	550,000	गा.पा
12	12	सिलिखोला लघु सिचाई योजना	7020401PMITRL12	1	सु. पोखरी	नयाँ	सिलिखोला मुल	0.130	30	सेरागाँउ	50	550,000	गा.पा
13	13	गाडेखोला,खातिगाँउ लघु सिचाई योजना	7020401PMITRL13	1	सु. पोखरी	नयाँ	गाडेखोला १	0.630	39	खातिगाउ,बेढाला	45	495,000	गा.पा
14	14	डाउगाँउ,गाडेखोला लघु सिचाई योजना	7020401PMITRL14	1	सु. पोखरी	नयाँ	गाडेखोला	0.198	40	डाउगाँउ,ऐरीगाँउ	20	220,000	गा.पा
		जम्मा							539	0	1478	16258000	

वडा स्तरीय प्रस्तावित लघु सिंचाई योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सूचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया /मर्मत/पुनः निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	घरधुरी संख्या	लाभान्वित टोलहरु को नाम	सिंचित क्षेत्रफल (रोपनी)	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
1	1	भाडि खोला लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL01	1	सु.पोखरी	पुनःनिर्माण	भाडेखोला मुल २	0.13	60	खातिगाँउ,ऐरीगाँउ	90	990,000	वडा
2	2	नुवापानी लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL02	1	सु.पोखरी	मर्मत	नुवापानी मुल २	0.36	4	नुवापानी	20	220,000	वडा
3	3	खरायन लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL03	1	सु.पोखरी	मर्मत	बाल्नेखराएल १,२	0.96,0.675	48	नल्दौरा	200	2,200,000	वडा
4	4	दलित बस्ति लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL04	1	सु.पोखरी	मर्मत	गडगडे खोला २	0.19	1	कामि टोल	5	55,000	वडा
5	5	छोन्यामेला लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL05	1	सु.पोखरी	नयाँ	गेरुपानी मुल	0.40	10	गोठि चौर	30	330,000	वडा
6	6	तुइल्यानी छोट्यावगड लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL06	1	सु.पोखरी	नयाँ	गडगडे खोला ३	0.66	2	तुइल्यानी	5	55,000	वडा
7	7	सिल्काधारा लघु सिचाई योजना	7020401PMITWL07	1	सु.पोखरी	नयाँ	सिल्काधारा २	0.06	16	देउघर	30	330,000	वडा
8	8	थरिगाँउ लघु सिचाई योजना	7020402PMITWL01	2	सु.पोखरी	नयाँ	नाउली	0.20	14	माफ	20	220,000	वडा

अनुसूची - २४

गाँउपालिका स्तरीय प्रस्तावित लघुजलबिद्युत् योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क्र.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नँया /मर्मत / पुनः निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाव लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	घरधुरी संख्या	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
1	1	तलकोट लघु जलविद्युत योजना	7020405PMHPRL01	5	लघु जलविद्युत	नयाँ	तलकोट खोला	180.00	वडा नं. ३,४,५ कका सबै टोल	982	73,650,000	गा.पा
2	2	सुनिगाड,आमसैन लघु जलविद्युत योजना	7020401PMHPRL02	1	लघु जलविद्युत	नयाँ	सुनिगाड	159.00	वडा नं. १ का सबै टोलहरु	462	34,650,000	गा.पा
3	3	लोकण्ड लघु जलविद्युत योजना	7020404PMHPRL03	4	लघु जलविद्युत	पुनः निर्माण	लिम्नी खोला	76.00	लोकण्ड,सिम,कुवा,जिन्नडा,दाडेडुंगा,लोडेबगर	49	3,675,000	गा.पा
4	4	रुमैलिगाड	7020403PMHPRL04	3	लघु जलविद्युत	नयाँ	रुमैलिगाड	160.00	किमतोली,बानेमुडा,जिरयामोरा,कोर्सल,छेल्हाल्ना,भाडगाउ,रुपातोला क,ख, किर्किटा,तल्लो रुमैली,साइकाट्या	175	13,125,000	गा.पा
5	5	सुकगाड लघु जलविद्युत योजना	7020403PMHPRL05	3	लघु जलविद्युत	नयाँ	सुकगाड	278.40	बस्ति,सितला,धौराडा क,ख,त्याखुडी,घुम्ति बस्ति,परिमेला कोलचौर,धौराडा	99	7,425,000	गा.पा
गाउँपालिकाको जम्मा										1767	132,525,000	

अनुसूची - २५

वडा स्तरीय प्रस्तावित सुधासरएको पानीघट्ट योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसराको सुचि

क.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित सिंचाई योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा न.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति नैया /मर्मत /पुनः निर्माण	प्रस्तावित स्रोतको नाम	बहाब लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	घरधुरी संख्या	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५												
1	1	नुपानी सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL01	1	सुधारिएको	नयाँ	नुवापानी	0.77	नल्दौरा,देउघर,काफल डाडा,सिल्काधारा,भनार,डाउगाउ,डाडा,ठुला ढुंगा	48	200,000	वडा
2	2	घट्टेबगड सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL02	1	सुधारिएको	नयाँ	सुनिगाड		खातिगाउ,ऐरीगाउ	41	200,000	वडा
3	3	ढिडमुनी सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL03	1	सुधारिएको	नयाँ	डारीगाड	15.00	चौर,दलित,कामी,भाट गाउ	92	200,000	वडा
4	4	गडगडेखोला सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL04	1	सुधारिएको	नयाँ	गडगडेखोला १,२,३	0.188,0.375,0.66	ऐराड,दलितबस्ति,गोठचौर,मुगु विसौना	45	200,000	वडा
5	5	सडई सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL05	1	सुधारिएको	नयाँ	सुनिगाड		घट्टेबगड,गिरि साइन,ऐरीगाउ,खानीगाउ,नुवापानी	64	200,000	वडा
6	6	चौलायाबगड सु. घट्ट योजना	7020401PIWMWL06	1	सुधारिएको	नयाँ	सुनिगाड		ऐराड,गोठिचौर,मुगु विसौना,तुइल्यानी कामी,सांप्रा,चौलाया बगड	55	200,000	वडा
7	1	खोचा सु. घट्ट योजना	7020402PIWMWL01	2	सुधारिएको	नयाँ	सुकगाड	278.40	घरासी,रोल,रोडबारा	88	200,000	वडा
8	2	काफलको रुख सु. घट्ट योजना	7020402PIWMWL02	2	सुधारिएको	नयाँ	सुकगाड	278.40	माफ,डाडाबारा	64	200,000	वडा
9	3	खोडना सु. घट्ट योजना	7020402PIWMWL03	2	सुधारिएको	नयाँ	सुकगाड	278.40	धामी वस्ना,पाटनढुंगा	83	200,000	वडा

10	1	घट्टेगाड मु. घट्ट योजना	7020403PIWMWL01	3	सुधारिएको	नयाँ	रुमैलीगाड	160.00	छेल्न हाल्ला ,कोर्सेल,जिल्यामारा,फ ाडगाउ,किमतोला,ववन पामुडा	69	200,000	वडा
11	2	दुवाल्ला मु. घट्ट योजना	7020403PIWMWL02	3	सुधारिएको	नयाँ	रुमैलीगाड	160.00	रुपातोला १,२ साइकाट्पा,किर्किटा,त ल्ला रुमैली	106	200,000	वडा
12	3	सितलाखु घट्ट योजना	7020403PIWMWL03	3	सुधारिएको	नयाँ	सितला खोला	14.20	वस्टि,सितला,घोराडा १,२, त्याखुडि,घुम्ती,पारिमे ला,कोलचौर,धौराड	99	200,000	वडा
13	1	सुन्दरपातल मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL01	4	सुधारिएको	नयाँ	भौतिगाड	35.00	पनाल्त	30	200,000	वडा
14	2	तल्कोट मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL02	4	सुधारिएको	नयाँ	तल्कोट खोला	180.00	रावलगाउ,उप्रकोट,सु गरतोला,दाडे,ढुंगा ,निमउन,नेटा,तल्लो स्याडा,सैनाडी	130	200,000	वडा
15	3	भौतिगाड मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL03	4	सुधारिएको	नयाँ	भौतिगाड	35.00	सुन्दरपातल,दाडेढुंगा, मल्लो स्याडा	36	200,000	वडा
16	4	घट्टेखोला मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL04	4	सुधारिएको	नयाँ	भौतिगाड खोला	35.00	पनाल्त	35	200,000	वडा
17	5	लोकन्द,सिमढाडा मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL05	4	सुधारिएको	नयाँ	नाचकुण्ड	1.00	लोकण्ड,सिम,जिन्नाडा	35	200,000	वडा
18	6	दौलेपाटा मु. घट्ट योजना	7020404PIWMWL06	4	सुधारिएको	नयाँ	दौलेपाटा खोला	1.00	कुवा,सुन्याली,दाडेढुंगा	31	200,000	वडा
19	1	सुन्दरपातल मु. घट्ट योजना	7020405PIWMWL01	5	सुधारिएको	नयाँ	तल्कोट खोला	180.00	भाडी,भेलाता,पैयास्वा स खोला	110	200,000	वडा
20	2	थापागाउ मु. घट्ट योजना	7020405PIWMWL02	5	सुधारिएको	नयाँ	तल्कोट खोला	180.00	थापागाउ,छत्यालवाडा ,मोतिमुल,सुनारवाडा	70	200,000	वडा
21	3	तुल्ल बाबु मु. घट्ट योजना	7020405PIWMWL03	5	सुधारिएको	नयाँ	तल्कोट खोला	180.00	तल्लो मल्लो मेलविसौना,भकुण्डे,ढु गेधारा,गैराइजर,दगाउ	40	200,000	वडा

22	1	पनेरी खोला क सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL01	6	सुधारिएको	नयाँ	पनेरीखोला	17.00	तल्लो रजडा	43	200,000	वडा
23	2	पनेरी खोला ख सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL02	6	सुधारिएको	नयाँ	पनेरीखोला	17.00	मध्य रजडा,मल्लो रजडा	55	200,000	वडा
24	3	पैराटा सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL03	6	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	गैतोला टोल	11	200,000	वडा
25	4	खाडागाउ सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL04	6	सुधारिएको	नयाँ	पानीभर्ना गाड	112.00	खाडागाउ टोल	24	200,000	वडा
26	5	गडघट्ट १ सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL05	6	सुधारिएको	नयाँ	पानीभर्ना गाड	112.00	डाडाखला टोल	30	200,000	वडा
27	6	गडघट्ट २ सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL06	6	सुधारिएको	नयाँ	पानीभर्ना गाड	112.00	कालिकादेवि टोल	26	200,000	वडा
28	7	गडघट्ट ३ सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL07	6	सुधारिएको	नयाँ	पानीभर्ना गाड	112.00	तालाचौर टोल	39	200,000	वडा
29	8	गडघट्ट ४ सु. घट्ट योजना	7020406PIWMWL08	6	सुधारिएको	नयाँ	पानीभर्ना गाड	112.00	मल्लागाउ टोल	33	200,000	वडा
30	1	घट्टखोला क,द,ग सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL01	7	सुधारिएको	नयाँ	घट्टेखोला	5.00	नाउलाटोल,डाडाटोल, गैराटोल	81	200,000	वडा
31	2	गमानी सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL02	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	आराकाट्या(अस्थाई बस्ति)	25	200,000	वडा
32	3	कालारौद सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL03	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	आराकाट्या	20	200,000	वडा
33	4	भनमन्या सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL04	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	खापरटोल,धौलदेव टोल	89	200,000	वडा
34	5	पुच्छखेत सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL05	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	मष्टामन्दिर टोल	41	200,000	वडा
35	6	बौढ सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL06	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	भवानी टोल	47	200,000	वडा
36	7	खोलाबैढ सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL07	7	सुधारिएको	नयाँ	दातोलीगाड	150.00	टुणा टोल	46	200,000	वडा
37	8	धामीगाउ सु. घट्ट योजना	7020407PIWMWL08	7	सुधारिएको	नयाँ	पानीखोला		सुन्दरटोल,खनेढा टोल	47	200,000	वडा

गाउँपालिकाको जम्मा							2,028	7,400,000	

अनुसूची - २६

वडा स्तरीय प्रस्तावित वातावरण तथा पर्यावरण सम्बन्धि योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम अनुसारको सुचि

क.स.	प्राथमिकता क्रम	प्रस्तावित योजनाको नाम	योजनाको कोड	वडा नं.	योजनाको प्रकार	योजनाको प्रकृति (नँया /मर्मत /पुन: निर्माण)	प्रस्तावित स्रोतको नाम (श्रोत सुधार भए)	बहाव लि/से	लाभान्वित टोलहरुको नाम	घरधुरी संख्या	योजनाको अनुमानित लागत	कार्यान्वयन गर्ने निकाय वडा/गा.पा
गुरुयोजनाको समिक्षा, समायोजन तथा योजना तर्जुमा २०७५												
1	1	बुंगाडाडा नदि नियन्त्रण	7020401POWL01	1	तटबन्ध तथा भू-क्षय नियन्त्रण	नयाँ	सुनिगाड		घट्टेबगड,गिरि साईल,ऐरीगाउ,खातिगाउ,नुवापानी	64	150,000	वडा
2	2	मुलपानी श्रोत संरक्षण	7020401POWL02	1	मुल संरक्षण/सुधार	नयाँ	मुलपानी मुल	0.81	विकाल्ने क,ख,ग	25	150,000	वडा
3	3	नौला खोला श्रोत संरक्षण	7020401POWL03	1	मुल संरक्षण/सुधार	नयाँ	नौला खोला	0.05	गोठिचौर	36	150,000	वडा
4	4	चौरखेत संरक्षण	7020401POWL04	1	तटबन्ध तथा भू-क्षय नियन्त्रण	नयाँ	सेति नदि		चौर,कुटि,दमाई,कामी,भाटगाउ क,ख,पिपलचौतारा	101	150,000	वडा
5	5	तपोवन पर्यटकीय क्षेत्र संरक्षण	7020401POWL05	1	वृक्षारोपण तथा पहिरो नियन्त्रण	नयाँ	तातेपानी(तपोवन मुल)	0.08	वडा नं. १ का सबै टोल	462	150,000	वडा
6	6	सुनिगाड तटबन्ध योजना	7020401POWL06	1	तटबन्ध तथा भू-क्षय नियन्त्रण	नयाँ	सुनिगाड		ऐराडा,तुल्याल्नी,कामी,सांग्रा,चौताया बगर,गोठिचौर,मुगुविसौना	55	150,000	वडा
7	7	भन्तोला सामुदायिक वन संरक्षण	7020401POWL07	1	वृक्षारोपण तथा पहिरो नियन्त्रण	नयाँ			नन्दौरा,देउघर,काफलडाडा,सिल्काधारा,भनारगाउ,डाउगाउ,डाडा ठुला ढुंगा	48	150,000	वडा
8	8	जुक्यानी श्रोत संरक्षण	7020401POWL08	1	मुल संरक्षण/सुधार	नयाँ	जुक्यानी मुल	0.1	पटडल क,ख,घोरेखोला,बान्नेखोला,सेरागाउ,डोरीपाटा,चन्दपुर	107	150,000	वडा

मानव संशाधन विवरण	वडागत रुपमा उपलब्ध मानव संशाधन (संख्या)					
	1	2	3	4	5	6
दक्ष मिस्त्री (कामदार)	33	46	12	12	15	18
मर्मत सम्भार कार्यकर्ता	3	6	4	2	3	2
स्थानिय चर्पी निर्माण कार्यकर्ता	20	35	30	23	11	
काठको का मगर्ने मिस्त्री	25	42	42	12	10	8
विद्युत् प्राविधिक						9
आकाशे घैटो बनाउने मिस्त्री						0
महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविका	9	5	4	4	5	4
जलश्रोत प्रविधिक	3	2	1	2		0
कृर्षि प्राविधिक	2	1		1		2
पसु स्वास्थ प्राविधिक	1		1			2
सामाजिक परिचालक	2	1	2	3	2	
अगुवा कृषक	3	1		5	3	3
सामुदायिक वन व्यवस्थापक						
जम्मा	101	139	96	64	49	48

	जम्मा संख्या
7	
47	183
0	20
0	119
31	170
12	21
0	0
5	36
7	15
1	7
1	5
	10
2	17
	0
106	603